

Załącznik nr 1 do .....
Rady Gminy Kobierzyce
z dnia ..... 2012 r.

GMINA KOBIERZYCE

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE DO ROKU 2020

Kobierzyce 2012

WSTĘP.....	3
DIAGNOZA STANU.....	6
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU.....	7
2. SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA.....	14
3.ROLNICTWO.....	18
3.1 WARUNKI NATURALNE.....	18
3.2 STRUKTURA AGRALNA I LICZBA GOSPODARSTW.....	19
3.3 PRODUKCJA ROŚLINNA	21
3.4 PRODUKCJA ZWIERZĘCA.....	23
4. POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	27
4.1 PODMIOTY GOSPODARCZE	27
4.2 INWESTYCJE ZAGRANICZNE I KRAJOWE.....	32
5. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA.....	43
5.1 GLEBY.....	43
5.2 LASY, PARKI, ZADRZEWIENIA.....	43
5.3 OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN.....	45
5.4 OCHRONA GATUNKOWA ZWIERZĄT.....	46
5.5 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	48
5.6 ZAPOTRZEBOWANIE NA WODĘ.....	48
5.7 ZANIECZYSZCZENIE WÓD.....	49
5.8 ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA.....	50
5.9 GOSPODARKA ODPADAMI.....	50
6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	55
6.1 INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.....	55
6.1.1 WODOCIĄGI.....	55
6.1.2 KANALIZACJA.....	58
6.1.3 ZAPOTRZEBOWANIE W GAZ.....	62
6.1.4 ELEKTRYCZNOŚĆ.....	65
6.2 ŁĄCZNOŚĆ.....	68
6.2.1 USŁUGI POCZTOWE.....	68
6.2.2 SIEĆ TELEFONII PRZEWODOWEJ I KOMÓRKOWEJ.....	68
6.2.3 INTERNET.....	70
6.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA.....	71
6.3.1 ZASOBY MIESZKANIOWE OGÓŁEM.....	71
6.3.2 MIESZKANIA KOMUNALNE.....	72
6.4 REWALORYZACJA MIEJSCOWOŚCI KOBIERZYCE.....	74
7. INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	76
7.1 DROGI.....	76
7.1.1 DROGI MIĘDZYNARODOWE.....	76
7.1.2 DROGI KRAJOWE.....	77
7.1.3 DROGI WOJEWÓDZKIE.....	78
7.1.4 DROGI POWIATOWE.....	78

7.1.5 DROGI GMINNE.....	81
7.2 KOMUNIKACJA PUBLICZNA.....	87
7.2.1 KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA.....	87
7.2.2 KOMUNIKACJA KOLEJOWA.....	87
8. EDUKACJA.....	92
8.1 WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE.....	92
8.2 SZKOLNICTWO PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE.....	93
8.3 POZOSTAŁE PLACÓWKI EDUKACYJNE.....	96
9. KULTURA, SPORT I REKREACJA.....	101
9.1 KULTURA.....	101
9.2 SPORT.....	104
9.3 REKREACJA I TURYSTYKA.....	107
9.4 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	109
10. OCHRONA ZDROWIA i BEZPIECZEŃSTWO	112
10.1 OCHRONA ZDROWIA.....	112
10.2 BEZPIECZEŃSTWO	115
11. POMOC SPOŁECZNA.....	119
12. RYNEK PRACY.....	126
13. PROMOCJA GMINY KOBIERZYCE I WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA.....	130
13.1 PROMOCJA GMINY KOBIERZYCE.....	130
13.2 WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA.....	134
14. BUDŻET GMINY KOBIERZYCE.....	136
14.1 DOCHODY.....	136
14.2 WYDATKI.....	138
ANALIZA SWOT.....	141
1. ANALIZA SWOT.....	142
1.1 ANALIZA SWOT GMINY.....	143
CELE STRATEGICZNE.....	145
1. CELE STRATEGICZNE.....	146
1.1 WPROWADZENIE.....	146
1.2 CELE STRATEGICZNE DLA GMINY KOBIERZYCE.....	147
KATALOG PRIORYTETÓW I DZIAŁAŃ.....	153

WSTĘP

Dynamika i skala zmian zachodzących w Gminie Kobierzyce i w jej sąsiedztwie sprawia, iż sprostanie wymogom dalszego efektywnego funkcjonowania gminy wiąże się z koniecznością strategicznego podejścia do jej rozwoju. W zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej, w warunkach konkurencyjnego otoczenia, strategiczne programowanie rozwoju na poziomie gminy jest niezbędne przede wszystkim ze względu na potrzebę perspektywicznego, konsekwentnego i efektywnego ujmowania procesów lokalnych przemian. Drogę do osiągnięcia tego celu stanowi wyznaczenie kluczowych kierunków rozwoju gminy. Zarządzanie strategiczne gminą jest także konieczne z punktu widzenia optymalizacji bieżących wydatków budżetowych i właściwego wykonywania zadań publicznych.

Strategia to opracowany na podstawie wszechstronnej diagnozy dotychczasowego rozwoju społeczno - gospodarczego gminy, zestaw działań składających się w logiczną całość, zmierzających do realizacji długookresowych celów strategicznych.

Strategia jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który stanowi podstawę do opracowania i konkretyzowania różnych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych na terenie gminy. Na podstawie strategii rozwoju Gmina Kobierzyce może prowadzić politykę rozwoju w różnych kierunkach przy pomocy programów z wykorzystaniem środków publicznych, zgodnie z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006r. (DZ. U. z 2006r, Nr 227, poz. 1658 z późn. zm).

Zasadniczym elementem Strategii jest zidentyfikowanie punktu odniesienia dla podejmowanych działań strategicznych w postaci diagnozy obecnego stanu lub procesów zachodzących w Gminie oraz w regionie.

Strategia stanowi bazę m.in. do:

- opracowywania i aktualizowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przy czym pomiędzy strategią a studium powinny występować sprzężenia zwrotne,
- uwzględnienia priorytetów gminy w strategii rozwoju województwa,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

Zgodnie z przyjętą metodologią **Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce do roku 2020** stanowi kompleksowe opracowanie, składające się z 4 części.

I - Diagnoza Stanu,

II - Analiza SWOT,

III - Cel generalny (wizja) i cele strategiczne gminy,

IV - Katalog Priorytetów i działań.

W **Diagnozie (I)** została dokonana analiza gminy, jako samorządowej jednostki funkcjonalnej. Diagnoza stanu istniejącego została sporządzona z podziałem na obszary funkcjonalno-przestrzenne, obejmujące sieć osadniczą, demografię, lokalne życie gospodarcze i rynek pracy, stan środowiska naturalnego, gospodarkę komunalną i mieszkaniową, transport, łączność, edukację, kulturę, sport i rekreację, opiekę zdrowotną i pomoc społeczną, promocję i współpracę zagraniczną oraz budżet gminy. W tej części zaprezentowano Gminę Kobierzyce na tle Powiatu Wrocławskiego, Województwa Dolnośląskiego i Polski poprzez porównanie ogólnie przyjętych cech diagnostycznych.

Identyfikacja, synteza i analiza danych pozwoliły nie tylko na ocenę stanu obecnego gminy i dotychczasowych tendencji rozwojowych zachodzących na jej obszarze, ale także na wskazanie możliwości podejmowania działań, głównych trendów i kierunków rozwoju na przyszłość poprzez wyodrębnienie czynników zewnętrznych i wewnętrznych w relacji do gminy oraz wywierających pozytywny lub negatywny wpływ na gminę. W ramach przeprowadzonych prac nad Diagnozą, zostały wyselekcjonowane 4 kategorie czynników wywierających wpływ na funkcjonowanie gminy:

- wewnętrzne pozytywne - mocne strony gminy,
- wewnętrzne negatywne - słabe strony gminy,
- zewnętrzne pozytywne - szanse dla gminy tkwiące w uwarunkowaniach zewnętrznych,
- zewnętrzne negatywne - zagrożenia dla gminy tkwiące w uwarunkowaniach zewnętrznych.

Uzyskane wyniki zostały przedstawione w formie tabelarycznego zestawienia stanowiącego odrębną część strategii -tzw. **analizę SWOT (II)**.

W kolejnej części (III) zostały zestawione: nadrzędny cel generalny (wizja) i cele strategiczne gminy. Komplementarność sformułowanych celów strategicznych znalazła swój wyraz w sformułowaniu nadrzędnego celu generalnego, który wskazuje pożądany kierunek rozwoju gminy w perspektywie wieloletniej. W ramach poszczególnych celów strategicznych zostały sformułowane cząstkowe cele niższego rzędu, poprzez które będą osiągane realizowane cele strategiczne.

W ostatniej części Strategii zostały wskazane i uporządkowane w tabelarycznej formie katalogu, priorytety i działania, poprzez które samorząd gminy będzie realizować przyjętą koncepcję rozwoju. W **Katalogu Priorytetów i działań (IV)** wymienione zostały podmioty uczestniczące w realizacji poszczególnych działań, z podkreśleniem podmiotu wiodącego oraz potencjalne źródła finansowania. Sporządzony Katalog uwzględnia priorytety i działania Gminy Kobierzyce, które z jednej strony są kompatybilne z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku a z drugiej uwzględniają specyfikę Gminy Kobierzyce.

Niniejsza aktualizacja Strategii została opracowana na bazie dokumentu, który powstał w 2003r. Dynamika i skala zmian, jakie zaszły w Gminie Kobierzyce i w jej sąsiedztwie w ostatnich latach, sprawiły, iż zdezaktualizowały się zapisy Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce, w związku z powyższym Wójt Gminy Kobierzyce Zarządzeniem nr 0151-204/07 z dnia 18 września 2007r. podjął decyzję o aktualizacji tego dokumentu. Po roku 2008 wiele zaplanowanych działań zostało zrealizowanych a inne straciły swoją aktualność w wyniku dalszego dynamicznego rozwoju gminy, stąd w 2012r. na podstawie Zarządzenia nr RŚZiZP.0050.1.0018.2012 Wójta Gminy Kobierzyce z dnia 15 lutego 2012r. podjęte zostały prace nad ponowną aktualizacją Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce do roku 2020. Przy aktualizacji Strategii wzięto pod uwagę głównie to, że podmiotem całości prac nad strategią jest społeczność lokalna. Oznacza to, że potrzeby mieszkańców Gminy Kobierzyce były wyznacznikiem kierunków prac prowadzonych przy wytyczeniu nadrzędnego celu generalnego (wizji) oraz strategicznych celów rozwojowych Gminy Kobierzyce.

DIAGNOZA STANU

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

Gmina Kobierzyce – Województwo Dolnośląskie

Gmina Kobierzyce leży w Województwie Dolnośląskim, usytuowanym w południowo-zachodniej części Polski, przy południowej granicy miasta Wrocławia. Województwo zajmuje powierzchnię 19 948 km² (6,4% terytorium Polski). Dolny Śląsk zamieszkuje 2 878 tys. osób (dane Głównego Urzędu Statystycznego z 2010r.), co stanowi 7,5% ludności Polski. Województwo należy do najbardziej zurbanizowanych w Polsce, dzieli się na 26 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 169 gmin.

Mapa nr 1-1. Położenie Gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Region ma charakter przemysłowo-rolniczy i dobrze rozwiniętą gospodarkę oraz bogate złoża różnorodnych surowców mineralnych, które stanowią podstawę do rozwoju przemysłu wydobywczego oraz innych gałęzi przemysłu bazujących na produktach górnictwa i kopalnictwa. Województwo Dolnośląskie jest znacznie zróżnicowane pod względem warunków do prowadzenia działalności rolniczej, jednak na znacznej części obszaru dominują urodzajne gleby i warunki klimatyczne sprzyjające rolnictwu.

Dolny Śląsk posiada jedną z najlepiej rozwiniętych sieci komunikacyjnych (lądowych, wodnych i powietrznych) w kraju, a sieć drogowa należy do najgęstszych w kraju.

Województwo Dolnośląskie należy do najważniejszych regionów turystyczno-wypoczynkowych Polski, przede wszystkim dzięki górskiemu obszarowi Sudetów, licznym zabytkom oraz dobremu zagospodarowaniu terenu.

Gmina Kobierzyce - Powiat Wrocławski

Gmina Kobierzyce jest jedną z 9 gmin w Powiecie Wrocławskim, gdzie usytuowanych jest również 5 gmin wiejskich (Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Mietków, Żórawina) i 3 gminy miejsko-wiejskie (Kąty Wrocławskie, Sobótka, Siechnice). Powiat zajmuje powierzchnię 1 116 km², co stanowi 5,6% powierzchni Województwa Dolnośląskiego. Według danych z roku 2010 w Powiecie Wrocławskim mieszkało 114,151 tys. osób (dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu).

Mapa nr 1-2. Powiat Wrocławski

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011r.

Znaczący wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gmin tworzących Powiat Wrocławski wywiera jego położenie wokół 633-tysięcznej metropolii wrocławskiej. Powiat stanowi również obszar przecinania się i przebiegu najważniejszych szlaków komunikacyjnych regionu. Główne szlaki komunikacyjne przebiegają przez gminy: **Kobierzyce**, Długołęka i Kąty Wrocławskie, łącząc je również ze stolicą województwa, co sprzyja rozwojowi działalności gospodarczej i napływowi inwestycji. Sytuacja społeczno-gospodarcza poszczególnych gmin powiatu jest zróżnicowana. Kobierzyce należą do gmin o największym współczynniku dochodów własnych w powiecie, jak i w województwie.

Położenie fizyczno-geograficzne Gminy

Na dzieje Gminy Kobierzyce duży wpływ miało położenie geograficzne. Wpłynęło to nie tylko na losy i rozwój różnych społeczności pradziejowych i historycznych, lecz także było siłą sprawczą wielu przeobrażeń środowiska naturalnego. Spośród różnych elementów określających położenie Gminy Kobierzyce wymienić należy trzy główne: bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Wrocław, usytuowanie w pobliżu jednego z najważniejszych węzłów komunikacyjnych oraz położenie w strefie najbardziej urodzajnych gleb na terenie Dolnego Śląska.

Bliskość Wrocławia, już od wczesnego średniowiecza spowodowała, iż tereny Gminy pełniły funkcje najbliższego zaplecza rolniczego grodu, a potem podgrodzia i miasta. Jak potwierdzają to różne wzmianki historyczne, w XII-XIII wieku na obszarze Gminy istniało wiele miejscowości, należących do możnowładców wrocławskich, zarówno świeckich, jak i kościelnych.

Duży wpływ obecnie na rozwój Gminy Kobierzyce ma właśnie jej strategiczne położenie w bliskości ważnych szlaków drogowych, takich jak: droga krajowa Nr 8 /E-67/ (Warszawa - Wrocław - Kudowa Zdrój - Wiedeń), droga krajowa Nr 35 /E-261/ (Poznań - Wrocław - Jelenia Góra - Praga), autostrada A-4 /E-40/ (Berlin - Wrocław - Gliwice - Kraków). Gmina Kobierzyce położona na terenie Niziny Śląskiej ma równinny charakter, przechodzący na południu czasami w rzeźbę falistą lub nieco wyższe pagórki. Najniższy punkt znajduje się w dolinie rzeki Ślęzy, na wschód od Bielany Wrocławskich - jego wysokość wynosi +121,1 m n.p.m.

Najwyższy punkt o rzędnej +194,8 m n.p.m. znajduje się w południowej części Gminy, pomiędzy Pustkowem Wilczkowskim, a Damianowicami. Najbardziej urozmaiconą morfologią charakteryzuje się południowa i południowo-zachodnia część Gminy, gdzie deniwelacje terenu dochodzą od 20 do 45m.

Na terenie Gminy Kobierzyce występują lasy grabowe wysokie i niskie, małe lasy dębowe, dębowo- grabowe i dębowo – sosnowe. W kotlinach rzek zachowały się niewielkie resztki lasów łągowych. Największe zespoły leśne posiadają wsie: Kobierzyce, Królikowice, Szczepankowice, Krzyżowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Śląską, Bielany Wrocławskie.

Historyczne znaczenie Gminy Kobierzyce

Historia Gminy Kobierzyce związana jest bezpośrednio z historią tzw. prowincji wrocławskiej. Nazwa siedziby Gminy, analogicznie jak większość wsi wchodzących w obręb Gminy posiada stary rodowód słowiański. W źródłach historycznych wieś wzmiankowana jest prawdopodobnie po raz pierwszy w 1257 roku jako *Cobilwiz*. Pierwotna nazwa ulegała wielu zmianom w czasie np. *Kobirwicz*, *Kobierwitz*, *Kobierowice*, *Kobier*, *Kobierów*. Jedną z hipotez dotyczących pochodzenia nazwy zakłada, iż Kobierzyce pochodzą od *Kobiernicy*, tzn. od ludzi zajmujących się wyrobem (tkaniem) albo z kobiercami zbóż.

Jak potwierdzają to różne wzmianki historyczne, w XII-XIII wieku na tym obszarze istniało wiele miejscowości, należących do możnowładców wrocławskich, zarówno świeckich, jak i kościelnych. Na obszarze Gminy był obecny również Zakon Kawalerów Maltańskich, którego własnością była najstarsza budowla w Gminie – kościół w Tyńcu nad Ślężą. Na pamiątkę ich obecności w historii tych terenów krzyż maltański znalazł się w herbie Gminy.

Rysunek nr 1-1. Herb Gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Gmina ma swój herb od 1995r. Tarcza nawiązująca kształtem do gotyckiej, podzielona została na trzy pasy: żółty, zielony i czerwony, ułożone z lewa w skos. W centralnych polach pasów znajdują się trzy emblematy:

- orzeł dolnośląski, symbolizujący historyczną przynależność mikroregionu do Monarchii Piastów Śląskich,
- znak graficzny Gminy Kobierzyce – inicjał K od początkowej litery nazwy Gminy; kształt litery K symbolicznie ukazuje „Węzeł Bielański”,
- krzyż maltański, symbolizujący pobyt Joannitów w Tyńcu nad Ślężą.

Gmina na przestrzeni stuleci przechodziła burzliwe dzieje, które pozostawiły swój ślad na kartach historii. Okres wojen religijnych po powstaniu luteranizmu (wojna trzydziestoletnia 1618-1648) zakończył się tragicznie – wszystkie ówczesne osady zostały zniszczone.

Następne wojny, w tym wojna siedmioletnia i wojny napoleońskie także spowodowały zniszczenia. Na początku XVII wieku tereny Gminy stały się własnością rodziny vonKönigsdorf. Po roku 1788 zbudowano siedzibę majątku w Kobierzycach. W 1945 roku Kobierzyce znalazły się ponownie w granicach Polski.

Obok położenia w sąsiedztwie Wrocławia, w przeobrażeniach i rozwoju Gminy ogromną rolę przypisać również należy położeniu w strefie starych traktów komunikacyjnych, wiodących ze wschodu na zachód i z południa na północ. Szczególnie ważny był trakt wiodący poprzez Bramę Kłodzką i przełęcz w rejonie Barda Śląskiego, którym na teren Dolnego Śląska dotarły już około 6500 lat temu pierwsze grupy ludności rolniczej, wywodzącej się znad Dunaju. Później, prawdopodobnie tym samym traktem, znad Bałtyku do Imperium Rzymskiego docierał bursztyn. Przebieg tego traktu w przybliżeniu mógł być zgodny z dzisiejszą międzynarodową trasą E-8, wiodąc przez teren Gminy w Sudety i dalej na południe Europy.

Drugi trakt prowadził ze wschodu, z Kijowa i pobraży Morza Czarnego poprzez Kraków i Wrocław do Norymbergii i Pragi. Prawdopodobnie jego równoległą odnogę utożsamiać można w przybliżeniu z przebiegiem dzisiejszej autostrady. Oba trakty krzyżowały się w okolicach Wrocławia, analogicznie jak współczesne trasy w „Węźle Bielańskim” (w północnej części Gminy). Położenie przy tak ważnych traktach komunikacyjnych wpłynęło na rozwój miejscowości Gminy nie tylko w przeszłości, lecz także wpływ ten zauważalny jest obecnie.

Warunki klimatyczne

Gminę Kobierzyce zalicza się do regionu nadodrzańskiego wrocławsko - legnickiego, najcieplejszego na Dolnym Śląsku. Średnia temperatura roczna waha się w granicach 8-8,7 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura 18,8 °C), a najzimniejszym jest styczeń (średnia temperatura - 1,1 °C). Zima trwa średnio 70-80 dni, wiosna 60-70 dni, jesień 50-60 dni, lato 100-110 dni. Częstotliwość wiatrów jest zmienna. Przeważają wiatry zachodnie i południowo zachodnie. Opady roczne wahają się w granicach 585-592 mm. Najwięcej opadów przypada na lipiec. Opady śnieżne stanowią 14% rocznej sumy opadów. Pokrywa śnieżna zalega poniżej 40 dni w roku - najkrócej w Polsce. Okres wegetacyjny - z temperaturą powyżej 5 °C - trwa około 220-227 dni, a okres bez zimna do 300 dni.

Sieć rzeczna

Sieć rzeczna na terenie Gminy jest słabo rozwinięta. W części północnej i południowej płynie rzeka Ślęza, lewobrzeżny dopływ Odry. Pozostały teren Gminy przecinają nieckowate, płaskodenne dolinki niewielkich cieków, m.in. Sławki i Gniłej.

Geologia i surowce mineralne

Niemal cały teren Gminy pokrywają piaski i iły. W dolinach rzek występują żyzne mady, piaski i namuły torfowe. Na terenie Gminy występują takie surowce mineralne jak: piaski drobno- i średnioziarniste, żwiry i gliny a na południu - łupki kwarcytowe.

Rolniczy charakter Gminy

Przeważająca część Gminy Kobierzyce to tereny typowo rolnicze. Gmina Kobierzyce jest gminą rolniczą zajmującą powierzchnię 14 911 ha z czego 84,2% stanowią użytki rolne (12 508ha). W strukturze użytków rolnych, na podstawie danych z Planu Urzędzeniowo – Rolnego Gminy Kobierzyce z 2009r., dominującą pozycję w Gminie Kobierzyce stanowią grunty orne – ponad 94, 8 % oraz pozostałe użytki rolne: sady (0,3%), łąki (2,1%) i pastwiska (2,8%). Lasy stanowią zaledwie 3,4 % a 11,4 % pozostałe grunty i nieużytki.

Na terenie Gminy Kobierzyce przeważają gleby dobre i bardzo dobre, co stwarza dobre warunki do uzyskiwania wysokich efektów w produkcji rolniczej. Udział gruntów szczególnie cennych tj. w klasach I-III wynosi 85,5%.

Ład przestrzenny Gminy Kobierzyce

Zmieniające się warunki powodują konieczność aktualizacji i dostosowywania obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce do bieżącej sytuacji i potrzeb Gminy. Obecnie obowiązujące Studium przyjęto uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XXXVI/418/09 z dnia 28 sierpnia 2009r.

Gmina Kobierzyce posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na 100% powierzchni gminy.

Jakość życia mieszkańców

Jakość życia mieszkańców wykazuje znaczące zróżnicowanie w zależności od położenia wsi w stosunku do Wrocławia, powiązania z głównymi szlakami komunikacyjnymi, a także wielkości jednostki osiedleńczej.

W wielu miejscowościach Gminy wśród czynników determinujących poziom życia mieszkańców szczególnie istotne są zmiany powstałe na przestrzeni ostatnich lat. Ważnym czynnikiem jest migracja ludności z ośrodków miejskich na teren wiejski. Gmina swą atrakcyjnością przyciąga każdego roku nowych mieszkańców i inwestorów. Rozwój Gminy ma na celu poprawienie jakości życia mieszkańców oraz tworzenie nowych miejsc pracy i zapewnienie optymalnych warunków społeczno-bytowych.

Władze samorządowe

Podstawową formą organizacji życia publicznego w gminie jest samorząd terytorialny. Mieszkańcy gminy tworzą wspólnotę samorządową i poprzez organy gminy, tj. Radę Gminy i Wójta Gminy mogą wytyczać i realizować wspólne cele. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje zadania własne obejmujące wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym oraz zlecone z zakresu administracji rządowej na zasadach określonych przez ustawy.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest wybierana przez mieszkańców Rada Gminy. Rada powołuje stałe lub doraźne komisje.

W ramach Rady Gminy Kobierzyce funkcjonują następujące stałe komisje d.s.:

- Budżetu i Rozwoju Gospodarczego,
- Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego,
- Użyteczności Publicznej,
- Rewizyjna.

Statutowy skład Rady Gminy Kobierzyce wynosi 15 radnych.

Na terenie Gminy wyodrębniono 31 jednostek pomocniczych – sołectw:

Bąki, Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne, Budziszów, Chrzanów, Magnice, Cieszyce, Dobkowice, Domasław, Damianowice, Jaszowice, Kobierzyce, Królikowice-Nowiny, Krzyżowice, Księginice, Kuklice, Małuszów, Owsianka, Pełczyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski, Rolantowice, Solna, Ślęza, Szczepankowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Wysoka, Wierzbice, Żerniki Małe - Raclawice Wielkie, Żurawice.

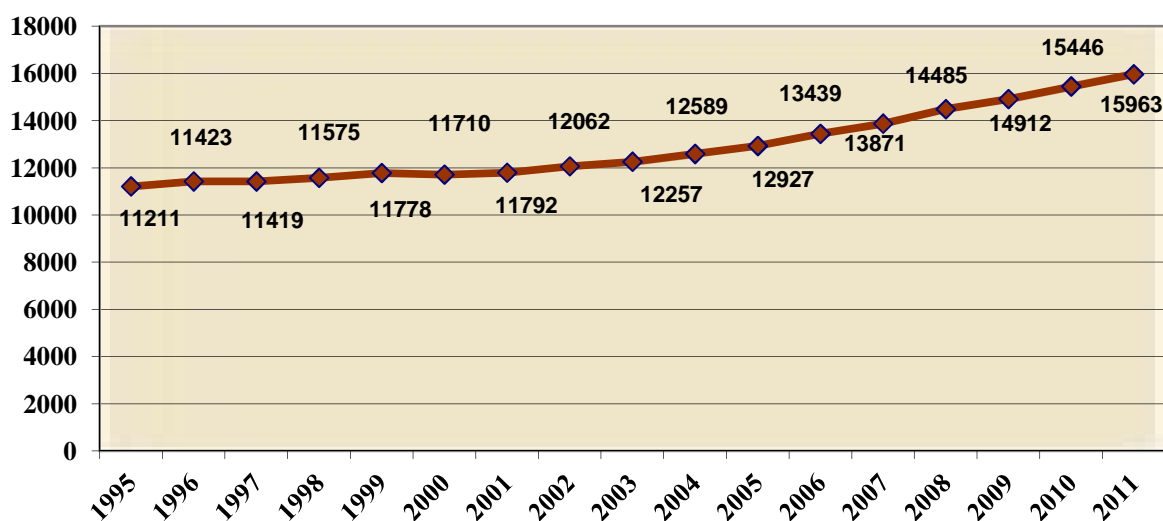

2. SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA

Na terenie gminy znajdują się 33 wsie zgrupowane w 31 sołectwach. Gmina liczy 15 963 mieszkańców (dane Urzędu Gminy Kobierzyce – stan na dzień 31.12.2011r.).

Liczba ludności Gminy wykazuje stały wzrost od 1995r. (zmiany w liczbie ludności w latach 1995-2011 przedstawia wykres nr 2.1). Przyrost liczby ludności związany jest wyraźnie ze zjawiskiem migracji ludności, głównie z terenów Dolnego Śląska.

Wykres nr 2-1 Liczba ludności Gminy Kobierzyce w latach 1995-2011

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Dynamikę zmian ludności w miejscowościach na terenie gminy w latach 2007-2011 zawiera tabela nr 2-1.

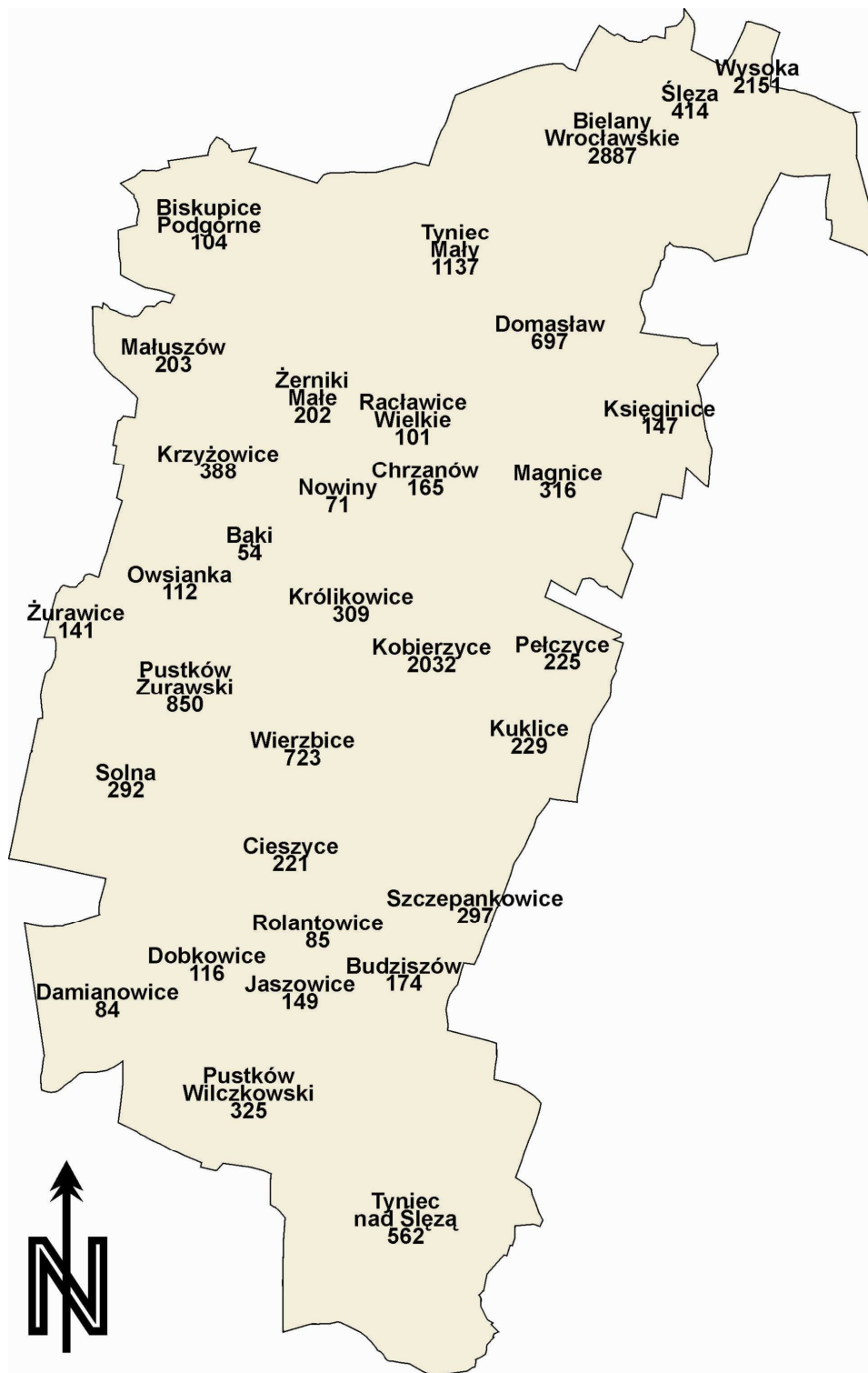
Tabela nr 2-1 Dynamika zmian liczby ludności miejscowości na terenie Gminy Kobierzyce w latach 2007-2011 (z uwzględnieniem dla porównania danych lat 1995-2001, 2001-2007, 2007-2011).

L.p	Miejscowość	2007	2008	2009	2010	2011	Zmiana 1995-2001 (różnica)	Zmiana 2001-2007 (różnica)	Zmiana 2007-2011 (różnica)
1	Bielany Wrocławskie	2 364	2 522	2 627	2 771	2 887	204	1 109	523
2	Bąki	46	49	51	50	54	10	- 6	8
3	Biskupice Podgórne	109	118	116	109	104	-53	- 5	-5
4	Budziszów	163	176	171	174	174	-2	- 6	11
5	Cieszyce	205	212	218	221	221	-160	4	16
6	Chrzanów	158	156	157	160	165	10	- 13	7
7	Damianowice	88	89	85	84	84	8	4	-4
8	Dobkowice	109	115	116	114	116	9	8	7
9	Domasław	658	667	681	676	697	26	62	39
10	Jaszowice	153	153	153	152	149	6	4	-4
11	Kobierzyce	2 031	2 055	2 053	2 023	2 032	106	132	1
12	Królikowice	281	289	280	296	309	18	41	28
13	Krzyżowice	380	383	382	385	388	-28	10	8
14	Księginice	138	142	144	146	147	14	14	9
15	Kuklice	223	227	227	224	229	16	17	6
16	Magnice	320	320	318	319	316	35	4	-4
17	Małuszów	206	206	208	208	203	0	17	-3
18	Nowiny	62	63	65	64	71	-6	11	9
19	Owsianka	109	109	109	111	112	-1	- 4	3
20	Pustków Wilczkowski	308	306	304	316	325	0	- 23	17
21	Pustków Żurawski	833	826	814	844	850	-20	- 65	17
22	Pelczyce	179	183	190	207	225	0	26	46
23	Raławice Wielkie	97	99	101	100	101	8	- 8	4
24	Rolantowice	88	88	85	83	85	6	- 7	-3
25	Solna	278	283	291	290	292	-5	10	14
26	Szczepankowice	303	304	303	301	297	-19	- 24	-6
27	Ślęza	358	379	397	404	414	35	-10	56
28	Tyniec Mały	890	921	998	1 074	1 137	82	162	247
29	Tyniec nad Ślężą	583	584	575	573	562	-21	- 6	-21
30	Wierzbice	699	702	700	718	723	207	- 18	24
31	Wysoka	1 229	1 462	1 680	1 921	2 151	35	645	922
32	Żurawice	121	121	127	137	141	38	23	20
33	Żerniki Małe	163	176	186	191	202	23	27	39
		13 871	14 485	14 912	15 446	15 963	581	2 135	2 092

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Mapa nr 2-1 Liczba ludności miejscowości w
Gminie Kobierzyce – stan 31.12.2011 r.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Podsumowanie

Przyrost populacji w ostatnich kilku latach w Gminie Kobierzyce dotyczył głównie miejscowości położonych w rejonie „Węzła Bielańskiego” oraz wzdłuż dróg krajowych nr 35 i 8. Prognozuje się dalszy wzrost liczby ludności Gminy. Szczególnie duży wzrost liczby mieszkańców nastąpił głównie w miejscowościach Wysoka, Bielany Wrocławskie i Tyniec Mały, co wynika z powstawania tam nowych osiedli mieszkaniowych.

3. ROLNICTWO

3.1 Warunki naturalne.

Gmina Kobierzyce zajmuje powierzchnię 14 911 ha, z czego 84,2% stanowią użytki rolne (12 508 ha). W strukturze użytków rolnych, na podstawie Planu Urzędzeniowo –Rolnego Gminy Kobierzyce z 2009r., dominującą pozycję w Gminie Kobierzyce zajmują grunty orne – 94,78 %. Inne użytki rolne to: sady (0,3%), łąki (2,1%) i pastwiska (2,8 %). Lasy stanowią zaledwie 3,4 % a 11,4 % pozostałe grunty i nieużytki.

Na terenie Gminy Kobierzyce przeważają gleby dobre i bardzo dobre (strukturę gleb w poszczególnych klasach przedstawia tabela nr 3-1). Stwarza to dobre warunki do uzyskiwania wysokich efektów w produkcji rolniczej. Udział gruntów szczególnie cennych tj. w klasach I-III wynosi 85,2%. W całkowitej powierzchni gruntów ornych ok. 58, 4% stanowią gleby pszenne.

Tabela nr 3-1. Procentowy udział gleb w klasach bonitacyjnych

Lp.	Klasa	Grunty orne (%)	Użytki zielone (%)
1	I	6,5	1,7
2	II	35,0	25,8
3	III	43,7	51,0
4	IV	12,9	16,4
5	V	1,0	4,2
6	VI	0,0	0,8

Źródło: Ewidencja gruntów, stan na 02. 2008r.

Warunki naturalne w Gminie Kobierzyce są odpowiednie do rozwoju intensywnej produkcji roślinnej. Jednocześnie tak duża ilość dobrych gleb stanowi pewne utrudnienie dla rozwoju przemysłowego gminy.

3.2 Struktura agrarna i liczba gospodarstw.

Liczba gospodarstw rolnych w Gminie Kobierzyce według wielkości w latach 1994- 1996 oraz w roku 2002 i 2008 została przedstawiona w tabeli nr 3-2.

Tabela nr 3-2. Liczba gospodarstw rolnych i ich wielkość w Gminie Kobierzyce w latach 1994 – 1996, 2002 i 2008

Rok	Indywidualne gospodarstwa rolne (powyżej 1 ha użytków rolnych)							Indywidualne działki rolne (od 0,1 ha do 1,0 ha użytków rolnych)
	Razem	w tym:						
		1-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	Powyżej 50 ha	Powyżej 10 ha	
1994	831	378	272	159	15	7	181	134
1995	836	384	270	158	15	9	182	134
1996	753	332	233	149	29	10	188	179
2002	669	320	170	179			179	319
2008	675	364	165	127		19	146	349

*Źródło: na podstawie danych z Powszechnych Spisów Rolnych z lat 1994, 1996 i 2002r,
Plan urzędzeniowo – rolny, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, 2009.*

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku zanotowano 669 gospodarstw powyżej 1 ha, w tym 320 gospodarstw o powierzchni 1- 5 ha, 170 o powierzchni 5- 10 ha i 179 o powierzchni ponad 10 ha. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2008 roku stwierdzono 675 gospodarstw rolnych powyżej 1 ha, w tym 364 gospodarstw o powierzchni 1- 5 ha, 165 o powierzchni 5-10 ha i 127 o powierzchni 10-50 ha oraz 146 powyżej 10 ha.

Podczas Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku wykazano, że maleje ogólna liczba gospodarstw (w 2002 jest ich o 84 mniej). Maleje też liczba małych gospodarstw, ich liczba zmniejszyła się o 12 dla gospodarstw o powierzchni 1-5 ha, o 63 dla gospodarstw o powierzchni 5-10 ha, a liczba tych powyżej 10 ha zmniejszyła się o 9 gospodarstw (w publikowanych danych z 2002 roku zmieniono zakresy przedstawianych grup obszarowych gospodarstw i porównanie wyników jest nieco utrudnione). Powszechny Spis Rolny w 2008 roku wykazał, że nieznacznie wzrosła ogólna liczba gospodarstw (w 2008 jest ich o 6 więcej). Zwiększyła się też liczba małych gospodarstw o powierzchni 1-5 ha (w stosunku do roku 2002 jest ich o 44 więcej). Natomiast liczba gospodarstw o powierzchni 5-10 ha jak i tych powyżej 10 ha w porównaniu do roku 2002 zmniejszyła się odpowiednio o 5 i 33 gospodarstwa.

Na przestrzeni lat zauważalny jest także wzrost liczby indywidualnych działek rolnych o powierzchni do 1 ha, w roku 2002 w porównaniu do roku 1996 nastąpił prawie dwukrotny wzrost: z 179 do aż 319, by w roku 2008 osiągnąć poziom 349. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2008r. średnia powierzchnia gospodarstwa w Gminie to 9,87 ha (dla porównania: w 1996r. - 8,4 ha, w 2002r. - 13,8 ha), a gospodarstwa indywidualnego 7,36 ha.

Zarówno na tle regionu, jak i Polski, wskaźniki dotyczące wielkości gospodarstw w Gminie Kobierzyce są dość korzystne. Dane porównawcze w tym zakresie przedstawia tabela nr 3-3. W porównaniu do Województwa Dolnośląskiego Gmina Kobierzyce ma większy udział gospodarstw małych do 1 ha oraz 1-5 ha, ale na tle całego kraju Gmina wypada dużo lepiej. W kategorii gospodarstw o powierzchni 5–10 ha Gmina Kobierzyce ma zdecydowanie większy odsetek tych gospodarstw porównując do wyników dla Województwa Dolnośląskiego i Polski, oraz większe udziały gospodarstw o powierzchni od 10–15 ha i powyżej 15 ha.

Tabela nr 3-3. Struktura wielkości gospodarstw rolnych na tle, Województwa Dolnośląskiego i Polski

	Polska		Województwo Dolnośląskie		Gmina Kobierzyce	
	Liczba gospodarstw		Liczba gospodarstw		Liczba gospodarstw	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem	2.260.415	100	967.524	100	675	100
0-2 [ha]	1.044.191	46,2	34.554	3,6	174	25,8
2-5 [ha]	519.252	23,0	60.446	6,2	190	28,1
5-10 [ha]	351.461	15,5	98.081	10,1	165	24,4
10-15 [ha]	152.173	6,7	74.639	7,7	70	10,4
15-więcej [ha]	193.338	8,6	699.804	72,3	76	11,2

*Źródło: Użytkowanie Gruntów. Powszechny Spis Rolny 2010. GUS.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce, 2009 r.*

Tabela nr 3-4. przedstawia zestawienie informacji na temat prowadzenia przez gospodarstwa rolne działalności rolniczej i pozarolniczej w porównaniu do Powiatu Wrocławskiego i Województwa Dolnośląskiego. W Gminie Kobierzyce 87,1 % gospodarstw prowadzi działalność rolniczą i jest to największy odsetek w porównaniu do Powiatu Wrocławskiego i Województwa Dolnośląskiego.

Tabela nr 3-4. Gospodarstwa rolne według prowadzenia działalności rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa		Ogółem	Gospodarstwa	
		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
Województwo Dolnośląskie	141336	58 684	41589	100,0		29,4
Powiat Wrocławski	8644	7377	1267	100,0	85,3	14,7
Gmina Kobierzyce	988	861	127	100,0	87,1	12,9

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce, 2002 r.

Na podstawie danych Urzędu Gminy Kobierzyce w 2007 r. na terenie Gminy istniało 1 546 gospodarstw rolnych. W strukturze wielkości dominują gospodarstwa do 1 ha oraz od 1 do 5 ha. Stanowią one prawie 71,53% wszystkich gospodarstw rolnych w Gminie. W 2007 roku funkcjonowało 81 gospodarstw rolnych o powierzchni 15 ha i więcej. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w roku 2007 wyniosła 6,67 ha. W latach 2002-2007 zaobserwowano znaczne zwiększenie liczby gospodarstw do 5 ha oraz nieznaczny spadek gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej. Wynika to zarówno z powiększania liczby działek siedliskowych, jak i wzrostu zainteresowania osadnictwem osób spoza Gminy Kobierzyce.

3.3 Produkcja roślinna.

Odpowiednie warunki glebowe sprawiają, że wiodącym kierunkiem działalności rolniczej jest produkcja roślinna. W strukturze zasiewów dominują zboża oraz duże znaczenie mają uprawy przemysłowe. W Województwie Dolnośląskim Gmina Kobierzyce jest liczącym się producentem zbóż, buraków cukrowych, rzepaku i ziemniaków. Kierunek hodowlany jest mniej rozwinięty i ma mniejsze znaczenie w gospodarce i produkcji rolniczej Gminy.

Wiele gospodarstw prowadzi nadal produkcję wielokierunkową, bez wyraźnie określonej specjalizacji. Nie sprzyja to unowocześnieniu produkcji, co umożliwiłoby obniżenie kosztów a dalej poprawę, jakości oraz zwiększyłoby konkurencyjność produkcji. W zdecydowanej większości gospodarstw uprawia się zboża. Gospodarstwa większe z reguły są nastawione na produkcję specjalistyczną.

Tabela nr 3-5. Powierzchnia zasiewów i struktura według rodzaju upraw w Gminie Kobierzyce na tle Powiatu Wrocławskiego, Województwa Dolnośląskiego i Polski

	Gmina Kobierzyce		Województwo Dolnośląskie		Polska	
	ha	%	ha	%	ha	%
Ogółem	11 577	100	719420	100	10 428000	100
Zboża ogółem	8 648	74,7	510315	70,9	7646000	73,3
W tym zboża	8 639,4	74,6	-	-	-	-
Pozostałe	8,6	0,1	-	-	-	-
Okopowe	1296,6	11,2	44723	6,4	1 252 000	12,0
w tym ziemniaki	1010,1	8,7	23192	3,3	388 000	3,7
w tym buraki cukrowe	286,5	2,5	21531	3,1	864 000	8,3
Przemysłowe	1238,7	10,7	147201	20,6	1 172 000	11,2
Pozostałe (warzywa, uprawy sadownicze i ogrodnice)	393,7	3,5	14612	2,1	313000	3,0

Źródło: Uprawy rolne i wybrane elementy metod produkcji roślinnej. Powszechny Spis Rolny 2010. GUS. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce, 2008 r.

W strukturze zasiewów największy odsetek zajmują uprawy zbożowe. W Gminie Kobierzyce zajmują one 74,7% ogólnej powierzchni zasiewów. Jest to mniej niż średnia dla Polski i Województwa Dolnośląskiego. Następną pozycję w strukturze zasiewów zajmują rośliny okopowe (11,2%), podobny wynik zanotowano w Polsce (12%), a w porównaniu Gminy do Województwa Dolnośląskiego wynik jest prawie dwukrotnie większy (6,4%).

W Gminie wśród upraw zbożowych dominuje uprawa pszenicy, która stanowi 58,4% upraw zbożowych (tj. 5 050 ha), drugie miejsce zajmują uprawy kukurydzy na ziarno – 35% (3 027 ha). Pozostałe zboża i mieszanki stanowią zaledwie 6,6% (na podstawie „Planu urzędzeniowo – rolnego, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, 2009.”

W porównaniu do roku 1997 powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wzrosła z 5 798 ha w 1997r. do 6259 w 2002r., by w 2008 roku zmaleć do 5621 ha. W przypadku powierzchni zasiewów pszenicy można zaobserwować cykliczne spadki i wzrosty powierzchni uprawy. I tak powierzchnia uprawy pszenicy w 2002 r. wzrosła do 5 844 ha z poziomu 5 002 ha w 1997r., by już w 2008 roku osiągnąć wynik niższy, tj. 5 621 ha.

Rośliny przemysłowe uprawiane w Gminie to przede wszystkim rzepak i rzepik 1194 ha, czyli 10,3% (w 1997r. zajmował 256 ha).

Produkcja owoców na terenie gminy prowadzona jest przez gospodarstwa indywidualne na obszarze ok. 118 ha, co stanowi 1 % ogólnej powierzchni upraw. Wiodącymi gatunkami owoców w prowadzonych uprawach sadowniczych są jabłka, brzoskwinie, śliwy, czereśnie i porzeczki.

Na terenie Gminy Kobierzycze swoją siedzibę ma przedsiębiorstwo hodowli roślin, „Nasiona Kobierzyc”, które od 1945r. prowadzi hodowlę nowych odmian i wytwarza nasiona kukurydzy oraz pszenicy. Działalność firmy jest całkowicie podporządkowana potrzebom rolnictwa. Aktualnie prace hodowlane prowadzone są w 3 ośrodkach hodowlanych zlokalizowanych na terenie Województwa Dolnośląskiego:

- Kobierzycze - Dział Hodowli Kukurydzy,
- Pustków Żurawski - Dział Hodowli Pszenicy,
- Henryków - Dział Hodowli Pszenicy.

3.4 Produkcja zwierzęca.

Drugim kierunkiem produkcji rolniczej w Gminie Kobierzycze jest produkcja zwierzęca. Dominuje w niej hodowla bydła i trzody chlewnej. Według danych z kolejnych Powszechnych Spisów Rolnych:

- bydło w 1996 r. ok. 3,7 tys. sztuk, w 2002 r. wynosiło zaledwie 645 sztuk, natomiast w 2008 r. 187 sztuk
- trzoda chlewna: w 1996 r. ok. 6,5 tys. sztuk, w 2002 r. wynosiło już tylko 2068 sztuk, natomiast w 2008 r. już tylko 515 sztuk

Ten zdecydowany spadek z jednej strony jest przejawem przemian gospodarczych kraju - zmniejszeniem opłacalności hodowli, z drugiej postępującego procesu ekstensyfikacji produkcji rolniczej w Gminie. Na terenie Gminy hoduje się również drób – 107 tys. sztuk, konie – 48 sztuk, kozy i owce – 22 sztuki. Tabela nr 3-6. przedstawia liczbę podstawowych zwierząt gospodarskich w porównaniu do Województwa i Polski według Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku. W Gminie Kobierzycze hoduje się bardzo mało bydła, co świadczy o tym, że większość gospodarstw rolnych w Gminie specjalizuje się w produkcji roślinnej.

Tabela nr 3-6. Zwierzęta gospodarskie w sztukach w Gminie Kobierzyce na tle Powiatu Wrocławskiego, Województwa Dolnośląskiego i Polski w 2008-2010 r.

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Kozy i Owce	Konie	Drób ogółem
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy			
	W sztukach						
Polska	5.760.585	2.657.365	15.278.051	1.426.575	267.732	264.143	176.488.115
Województwo Dolnośląskie	109.843	47.017	302.285	38.920	13.281	11.192	7.135.704
Gmina Kobierzyce	187	brak danych	515	brak danych	22	48	107000

Źródło: Zwierzęta gospodarskie. Wybrane elementy metod produkcji zwierzęcy. Powszechny Spis Rolny 2010. GUS, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce, 2008 r.

W Gminie Kobierzyce pogłowie podstawowych zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych istotnie odbiega od przeciętnej obsady w kraju, co również potwierdza wcześniejsze wnioski. Podstawowe wskaźniki w tym zakresie na tle Województwa Dolnośląskiego i Polski w 1996r., 2002r. i 2008-2010r. przedstawia tabela nr 3-7.

Tabela nr 3-7. Zwierzęta gospodarcze w szt. na 100 ha w Gminie Kobierzyce na tle Powiatu Wrocławskiego, Województwa Dolnośląskiego i Polski w 1996, 2002, 2008-2010 r.

Lp.	Pozycja	Gmina Kobierzyce			Województwo Dolnośląskie			Polska		
		1996	2002	2008	1996	2002	2010	1996	2002	2010
1	Bydło ogółem	30	4,9	1,0	22	13,6	11,4	38	32,7	37,2
2	Krowy	11	2,5	-	9	6,1	4,9	18	17	17,1
3	Trzoda chlewna ogółem	52	15,8	0,8	60	53,5	31,2	96	110,2	98,5
4	Trzoda chlewna - lochy	4	1,4	-	6	5,6	4	9	11,4	9,2
5	Konie	1	0,4	0,3	1	0,9	1,2	3	1,9	1,7
6	Owce i Kozy	6	0,1	0,02	2	1,4	2,1	3	2	2,5

Źródło: Zwierzęta gospodarskie. Wybrane elementy metod produkcji zwierzęcy. Powszechny Spis Rolny 2010. GUS, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobierzyce, 2008 r.

W Gminie Kobierzyce obsada bydła na 100 ha w 2008 roku w porównaniu do 1996, zmniejszyła się ponad trzydziestokrotnie. W województwie dolnośląskim obsada bydła w 2010 roku w porównaniu do 1996 roku spadła dwukrotnie, a w skali całego kraju nieznacznie. Jeszcze większe zmiany w Gminie można zauważyć w obsadzie trzody chlewnej na 100 ha – porównując rok 2008 z 1996 wyraźnie widać kilkudziesięciokrotny spadek tej wartości (w skali województwa dwukrotny spadek, w skali Kraju wartość nieco wzrosła. W omawianym okresie w Gminie Kobierzyce także znacznie zmniejszyła się liczba koni i owiec, w porównaniu do województwa czy kraju.

Powyższe zmiany potwierdzają przemiany zachodzące w gospodarstwach rolnych w Gminie Kobierzyce. Oprócz powiększenia się powierzchni gospodarstw, zaznacza się dalsza specjalizacja produkcji rolnej. Ze względu na warunki naturalne Gminy tj. bardzo dobre gleby, następuje rozwój produkcji roślinnej a produkcja zwierzęca jest kierunkiem uzupełniającym o mniejszym znaczeniu.

Do głównych organizacji i instytucji działających w obszarze rolnictwa w Gminie Kobierzyce należą:

- Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Dolnośląska Izba Rolnicza,
- Stowarzyszenie Rolników Gminy Kobierzyce,
- Powiatowy Zespół Szkół Nr 1 w Krzyżowicach,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska,
- Bank Spółdzielczy w Kobierzycach.

Do najważniejszych instytucji współpracujących należą:

- Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Agencja Rynku Rolnego,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
- Nasiona Kobierzyc – zakład hodowli odmian pszenicy i kukurydzy,
- Cargill- zakład przetwórstwa zbóż,
- Centrala Nasienna w Środzie Śląskiej.

Podsumowanie

Z przedstawionych danych wynikają następujące wnioski dotyczące Gminy Kobierzyce:

- duży udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej Gminy,
- dobre gleby (około 78,5 % użytków rolnych mieści się w klasach I – III),
- niski stopień zalesienia,
- uprawia się głównie pszenicę, kukurydzę oraz rośliny przemysłowe,
- spadek liczby zwierząt gospodarskich, koncentracja na produkcji roślinnej.

Mimo dynamicznego rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy Kobierzyce dla dużej części mieszkańców rolnictwo jest nadal głównym źródłem utrzymania. Działania władz Gminy oraz innych instytucji związanych z rolnictwem zmierzają do wspierania różnorodnych form gospodarczego organizowania działalności rolniczej na wsi i działań na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności rolniczej, a także podnoszenia kwalifikacji rolników, co wpłynie na pozyskiwanie przez nich środków z funduszy Unii Europejskiej.

W 2009 r. Gmina Kobierzyce sporządziła Plan Urządzeniowo - Rolny, który jest zapisem inwentaryzacji, diagnozy stanu istniejącego, hierarchii celów przebudowy przestrzeni wiejskiej w Gminie wraz z propozycją działań, przybliżonym kosztorysem oraz możliwościami pozyskania pomocy finansowej na realizację zaplanowanych inwestycji. Sporządzenie takiego dokumentu pozwoliło Gminie Kobierzyce zaplanować rozwój społeczno-gospodarczy na bazie istniejących uwarunkowań przyrodniczych do produkcji rolnej i pozwoliło skuteczniej ubiegać się o dofinansowania z budżetu województwa dolnośląskiego na realizację zadań związanych z ochroną gruntów rolnych (w tym budowa dróg gminnych, dojazdowych do gruntów rolnych, zbiorniki małej retencji i inne).

4. POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

4.1 Podmioty gospodarcze.

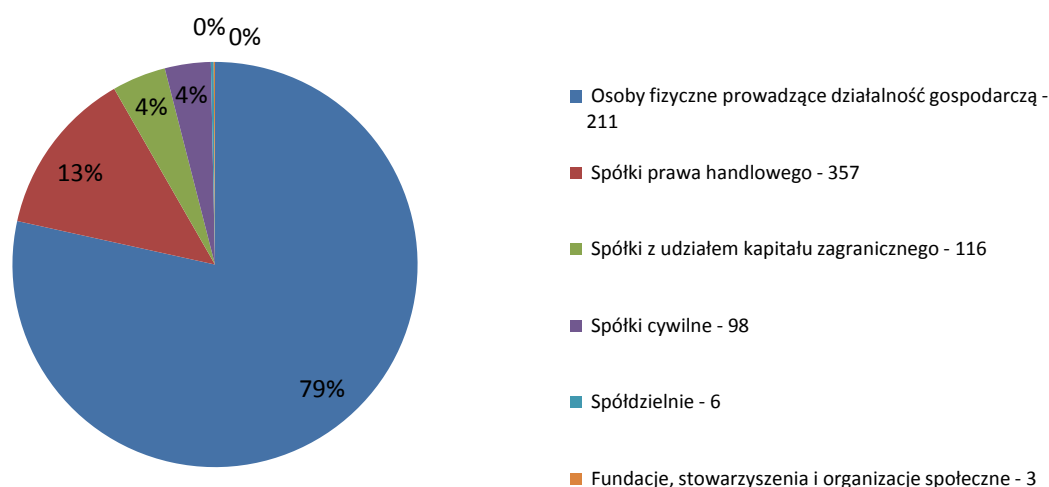
Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Kobierzyce w rejestrze REGON według form własności jest podobna jak dla Powiatu Wrocławskiego i Województwa Dolnośląskiego. Dominują podmioty prywatne, z czego 78% stanowią firmy osób fizycznych. Tylko 1 % zarejestrowanych podmiotów należy do sektora publicznego, co świadczy o niemal całkowitej prywatyzacji i restrukturyzacji gospodarki.

**Tabela nr 4-1. Podmioty gospodarcze według form własności.
Stan na rok 2011r.**

Lp.	Pozycja	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie
1	Jednostki gospodarcze - ogółem	2723	17818	397283
2	Sektor publiczny - ogółem	37	282	7358
3	Sektor prywatny - ogółem	2686	17536	389925
4	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2111	15013	298215
5	Spółki prawa handlowego:	357	1835	24452
	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	116	308	5096
6	Spółki cywilne	98	659	23 605
7	Spółdzielnie	6	44	1359
8	Fundacje	3	32	1139

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

**Wykres nr 4-1. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Kobierzyce
zarejestrowane w rejestrze REGON w 2011 r.**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Największy udział procentowy w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych mają sekcje PKD przedstawione poniżej w tabeli nr 4-2. Wśród nich przeważa handel, który tak jak pozostałe sekcje, ma porównywalną średnią z Województwem Dolnośląskim. Nieco mniejszy udział niż średnia w Województwie jest charakterystyczny jedynie dla obsługi nieruchomości firm, natomiast wyższą od średniej w Województwie stanowi rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.

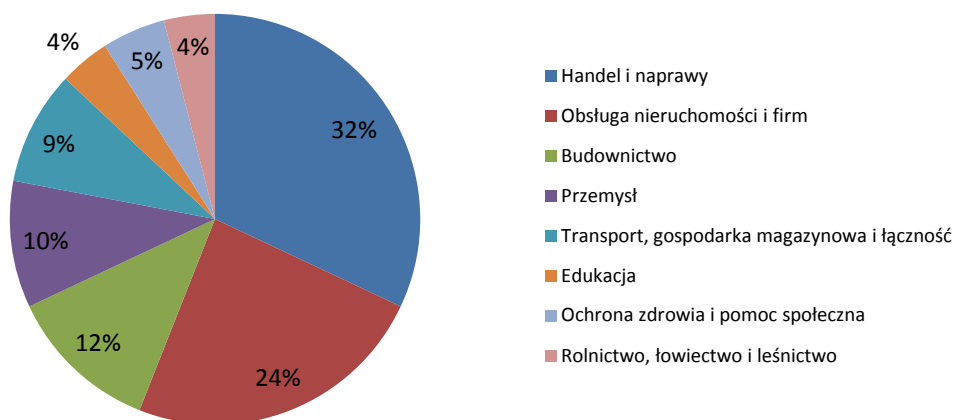
Tabela nr 4-2. Udział procentowy wybranych sekcji PKD w Gminie Kobierzycze (stan na 31.12.2011r.)

Lp.	Sekcja PKD	Gmina Kobierzycze	Województwo Dolnośląskie
1	Handel i naprawy	18 %	21 %
2	Obsługa nieruchomości i firm	4 %	9 %
3	Budownictwo	9 %	10 %
4	Przemysł	6%	6 %
5	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5%	5 %
6	Pośrednictwo finansowe	3%	3 %
7	Hotele i restauracje	2%	2 %
8	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	24%	20 %

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Wykres nr 4-2. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Gminy Kobierzycze według wybranych sekcji PKD. Porównanie dla roku 2007 i 2011.

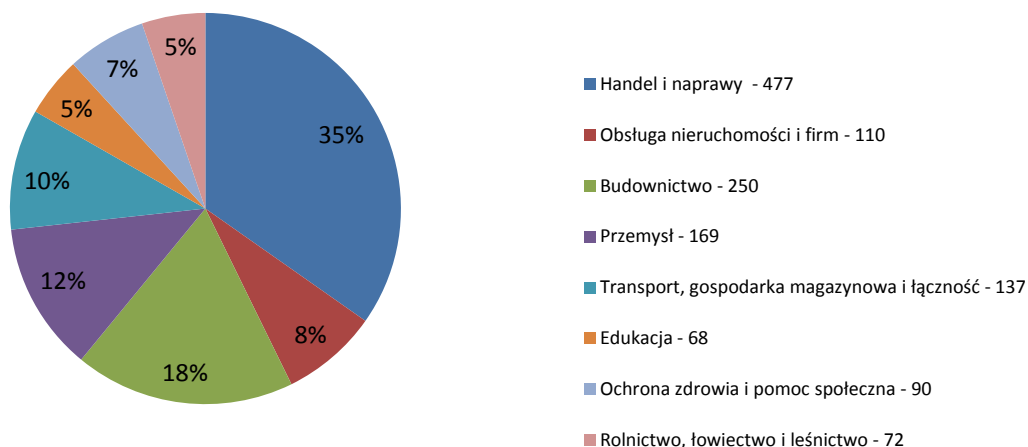
2007 rok

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2007 r.

2011 rok

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Z przedstawionych poniżej informacji wynika, iż w latach 2007-2011 następował stopniowy wzrost liczby podmiotów gospodarczych, lecz w żadnej branży nie zaobserwowano wyraźnego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy. Na przestrzeni lat 2009-2011 w Gminie Kobierzyce swoją działalność gospodarczą rozpoczęło 113 podmiotów, co zostało zobrazowane w poniższej tabeli nr 4-3. Dla porównania w tabeli nr 4-4. zamieszczono dane z lat 2005-2007, gdzie widać, że w Gminie Kobierzyce swoją działalność gospodarczą rozpoczęło w tym okresie 101 podmiotów.

Tabela nr 4-3. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych w wybranych sekcjach PKD w Gminie Kobierzyce w latach 2009 - 2011

Lp.	Sekcja PKD	2009	2010	2011
1	Handel i naprawy	419	457	477
2	Obsługa nieruchomości i firm	99	99	110
3	Budownictwo	209	236	250
4	Przemysł	137	154	169
5	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	129	141	137
6	Edukacja	60	65	68
7	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	77	77	90
8	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	64	63	72

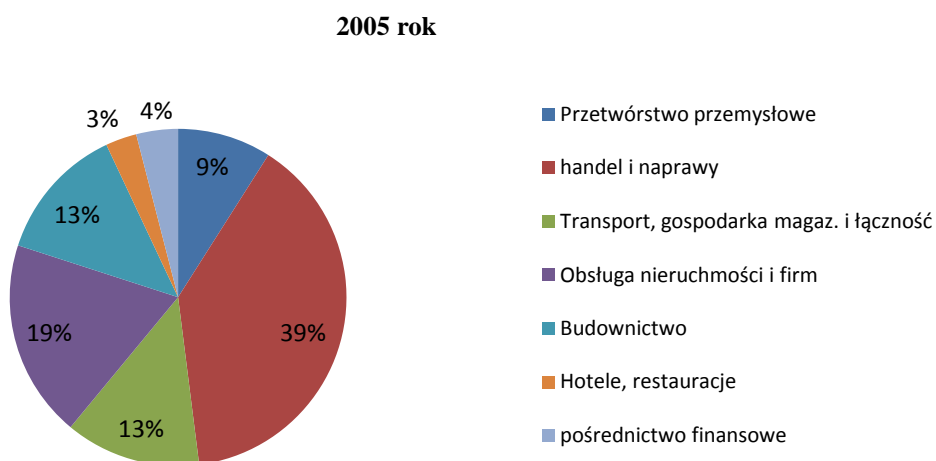
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Tabela nr 4-4. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych w wybranych sekcjach PKD w Gminie Kobierzyce w latach 2005-2007

Lp.	Sekcja PKD	2005	2006	2007
1	Handel i naprawy	369	380	391
2	Obsługa nieruchomości i firm	189	251	290
3	Budownictwo	115	123	139
4	Przemysł	100	116	117
5	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	106	106	111
6	Edukacja	42	44	47
7	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	46	55	58
8	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	45	44	50

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2007r.

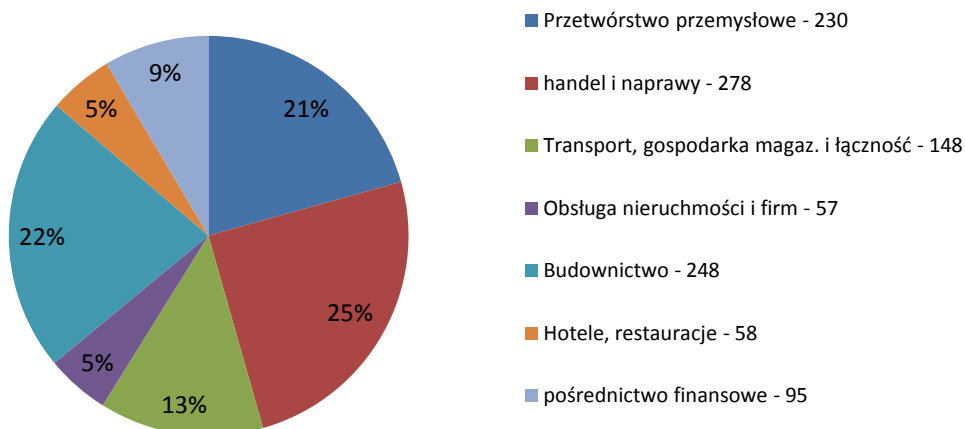
Z danych statystycznych Urzędu Gminy Kobierzyce, biorąc pod uwagę liczbę podmiotów, które zarejestrowały działalność na jej obszarze, wynika że w Gminie występuje tendencja wzrostowa. I tak w poszczególnych latach zarejestrowano: 2410 podmiotów gospodarczych w 2009r., 2646 podmioty w 2010r. oraz 2723 podmioty w 2011r. (stan na 31.12.2011r). Liczba firm, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie Gminy Kobierzyce, do końca roku 2011 wzrosła do 2111 podmiotów.

Wykres nr 4-3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Kobierzyce według wybranych sekcji. Porównanie dla roku 2005 i 2011 .

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2005 r.

2011 rok

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Do rozwoju szeroko pojętej przedsiębiorczości przyczyniło się m.in.:

- aktywne działania proinwestycyjne – ok. 300 - uchwalonych i sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian (stan na koniec 2011r.),
- 100% pokrycia powierzchni Gminy Kobierzyce obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego są także duże kompleksy terenów jeszcze niezainwestowanych, a przeznaczonych pod aktywność gospodarczą, o powierzchniach netto:

- ok. 6 ha w Parku Technologiczno-Przemysłowym „Biskupice Podgórne”, na którego terenie znajduje się Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna „WISŁO-SAN” Podstrefa Wrocław-Kobierzyce,
- ok. 180 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości „Węzeł Bielański”,
- ok. 150 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości „Domasław-Magnice”,
- ok. 50 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości „Węzeł Wierzbicki”,
- ok. 8 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości „Pustków Wilczkowski”.

Dzięki inwestycjom zagranicznym Gmina Kobierzyce przyczyniła się nie tylko do wzrostu miejsc pracy, ale także do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki. Inwestycje wielkich firm rozbudziły lokalną przedsiębiorczość - na terenie Gminy funkcjonuje obecnie ponad 2723 średnich i małych podmiotów, dla porównania w 2005 roku funkcjonowało 1 100 tego typu podmiotów gospodarczych.

4.2 Inwestycje zagraniczne i krajowe.

Przełomowym momentem dla rozwoju gospodarczego gminy był rok 1992, kiedy zakończono procedurę komunalizacji oraz uzyskania zgody na zmianę przeznaczenie gruntu rolnego na cele nierolnicze około 80 ha gruntów w rejonie „Węzła Bielańskiego”. Podjęte działania, a także znakomita lokalizacja terenów inwestycyjnych przyczyniły się do napływu na teren Gminy Kobierzyce wielu inwestorów. Tylko w latach 1992–1998 na terenie Gminy inwestorzy zewnętrznymi zrealizowali przedsięwzięcia na wartość około 250 milionów USD. Tabela nr 4-5 przedstawia chronologiczne zestawienie najważniejszych inwestycji, które powstały na terenie Gminy Kobierzyce w latach 1993-2011.

Tabela nr 4-5. Chronologiczne zestawienie najważniejszych inwestycji, które powstały na terenie Gminy Kobierzyce w latach 1993-2011

Lp.	Rok rozpoczęcia inwestycji	Przedsiębiorstwo	Rodzaj działalności
1	1993	CADBURY WEDEL (obecnie Kraft Foods)	Produkcja czekolady
2	1993	MAKRO CASH AND CARRY	Hala handlowa
3	1993	SCHÖLLER	Hurtownia lodów i mrożonek
4	1994	IKEA	Centrum „Handlowo-Usługowe Bielany I”, w skład którego wchodzi hala IKEI i hale firm OBI i TESCO oraz galeria 70 sklepów.
5	1994	PAOLA	Zakład produkcji syropów owocowo - warzywnych
6	1994	DOM WYDAWNICZY GAZETA WROCŁAWSKA	Drukarnia

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Pozarolnicza działalność gospodarcza

7	1995	UPS - ORVALDI	Hurtownia sprzętu komputerowego
8	1995	CARGILL MILLING	Zakład produkcji syropu skrobiowego
9	1995	PEPSI-COLA GENERAL BOTTTLERS	Centrum dystrybucyjne napojów
10	1995	GARDINIA	Dystrybucja, sprzedaż i produkcja żaluzji i rolet
11	1995	SANBET	Wyrób betonów oraz sprzedaż materiałów betonowych
12	1996	CASTORAMA	Dom handlowy – materiały budowlane, wyposażenie wnętrz
13	1997	FIOR	Zakład produkcji elementów drewnianych
14	1997	SONKO HEALTHY FOOD PRODUCTION	Linia do pakowania ryżu oraz produkcji pieczywa lekkiego
15	1997	FATRO	Zakład produkcji i dystrybucji preparatów weterynaryjnych
16	1997	KIM	Fabryka koncentratów spożywczych typu instant
17	1998	OBI	Hala handlu artykułami przeznaczonymi do budowy, remontowania i majsterkowania
18	1998	TESCO	Hipermarket handlu detalicznego produktami spożywczymi, tekstylnymi i przemysłowymi
19	1998	FARM FOOD	Hurtownia artykułami wędliniarskimi i mięsnymi
20	1998	HENRY KRUSE	Przedsiębiorstwo handlu profesjonalnymi środkami czystości, sprzętem i maszynami sprzątającymi
21	1998	ZETO-PROJEKT	Przedsiębiorstwo usług informatycznych
22	1999	A.T.M.	Studio telewizyjne wraz z częścią biurową, obiekt scenograficzny oraz hotel dla aktorów
23	1999	LEONI KABEL	Zakład produkcyjny przewodów plecionych stosowanych w przemyśle samochodowym
24	1999	STALPRODUKT	Hala składowo-magazynowa z suwnicami dla składowania wyrobów hutniczych
25	1999	EDEN SPRINGS	Centrum inwestycyjne wody źródlanej - hurtownia i dystrybucja

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Pozarolnicza działalność gospodarcza

26	2000	VBH	Hurtownia okuć budowlanych oraz farb do stolarki budowlanej
27	2001	AUCHAN	Centrum Usługowo-Handlowe „Nad Węzłem Bielańskim” o powierzchni około 31 ha, z czego 20,60 ha położone jest na terenie Gminy Kobierzycze, pozostałe tereny leżą po stronie Gminy Wrocław.
28	2002	AVO -WERKE	Dystrybucja przypraw i środków funkcjonalnych dla przemysłu spożywczego
29	2002	SALON MEBLOWY "BODZIO"	Salon sprzedaży mebli z Fabryki Mebli „BODZIO”
30	2003	TOYOTA	Salon sprzedaży samochodów
31	2004	IKEA PROPERTY	„Centrum Handlowo-Usługowe Bielany II” - obiekty usługowo-handlowe - specjalistyczne sklepy, salony wieloprzestrzenne z artykułami wyposażenia mieszkań, AGD, galerie wystawiennicze i promocyjne.
32	2004	CENTRUM ODZIEŻOWE A4	Hala sprzedaży detalicznej ze stoiskami firm odzieżowych i obuwniczych
33	2004	PROLOGIS XIX	Wysokiej klasy obiekty dystrybucji hurtowej oraz przemysłu lekkiego.
34	2004	SANPOL	Hurtownia i sklep detaliczny armatury, artykułów sanitarnych i systemów grzewczych
35	2004	SALON MEBLOWY "BODZIO"	Drugi salon sprzedaży mebli z Fabryki Mebli „BODZIO”
36	2004	DECATHLON	Sklep z artykułami sportowo-rekreacyjnymi
37	2005	AUTOSALON INTER -CAR CHRYSLER I JEEP	Autosalon wraz z serwisem dla samochodów marki „Chrysler” i „Jeep”
38	2005	WIDEX	Produkcja i dystrybucja aparatów słuchowych
39	2005	SALON MEBLOWY "BLACK RED WHITE"	Salon sprzedaży mebli
40	2005	LG PHILIPS LCD	Fabryka modułów do ekranów LCD, światowego producenta i dostawcy paneli TFT-LCD
41	2006	A.T.M.	Hala zdjęciowa do produkcji telewizyjno-filmowej o powierzchni 2400m ²
42	2006	NETTO	Centrum Logistyczne.
43	2006	ELECTRO WORLD	Market sprzedaży sprzętu elektronicznego, RTV i AGD
44	2007	PG PL I SP	Hale logistyczne
45	2007	KINNARPS	Kompleks biurowy

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Pozarolnicza działalność gospodarcza

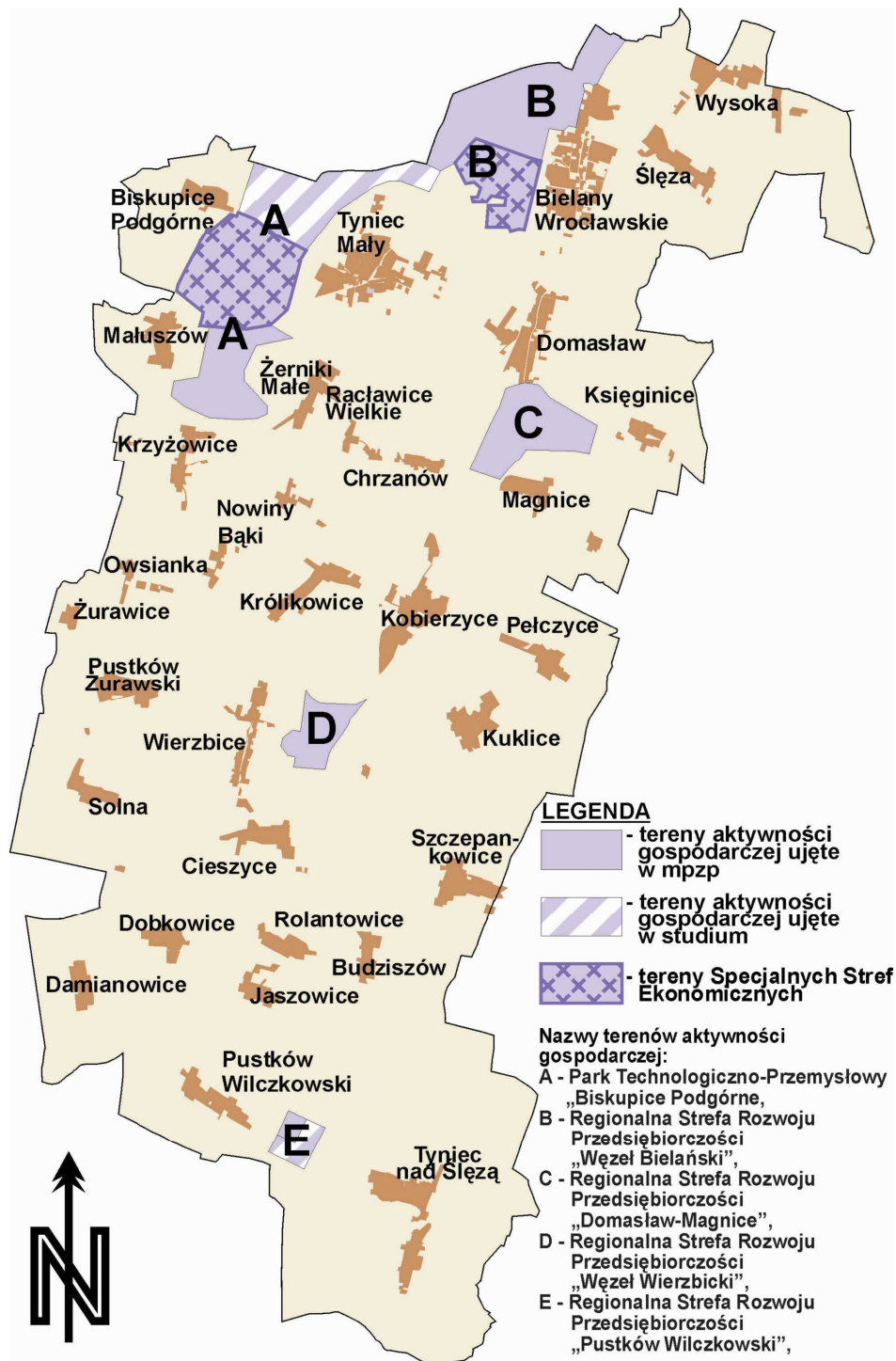
46	2009	CADBURY WEDEL (obecnie Kraft Foods)	Druga fabryka czekolady
47	2009	SAUER DANNFOS	Fabryka silników hydraulicznych.
48	2009	MATCHPOINT	Nowoczesne centrum sportowo – rekreacyjne (korty tenisowe, korty do squash, boisko do badmintonu, sala fitness, siłownia, restauracja)
49	2009	NISSAN	Autoryzowany salon samochodowy marki Nissan
50	2009	ELECTROTEK	Sprzedaży kabli, drutów nawojowych, przewodów izolowanych, osprzętu elektrycznego i instalacyjnego.
51	2010	EFL	Sprzedaż samochodów poleasingowych
52	2011	LG ELECTRONICS	Uruchomienie linii produkcyjnej pralek i lodówek
53	2011	HOTEL ECLIPSE	Hotel z 43 pokojami, 4 wielofunkcyjnymi salami konferencyjnym, restauracja, barem oraz częścią fitness i spa
54	2011	MERIDA	Budowa Centrum logistycznego

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

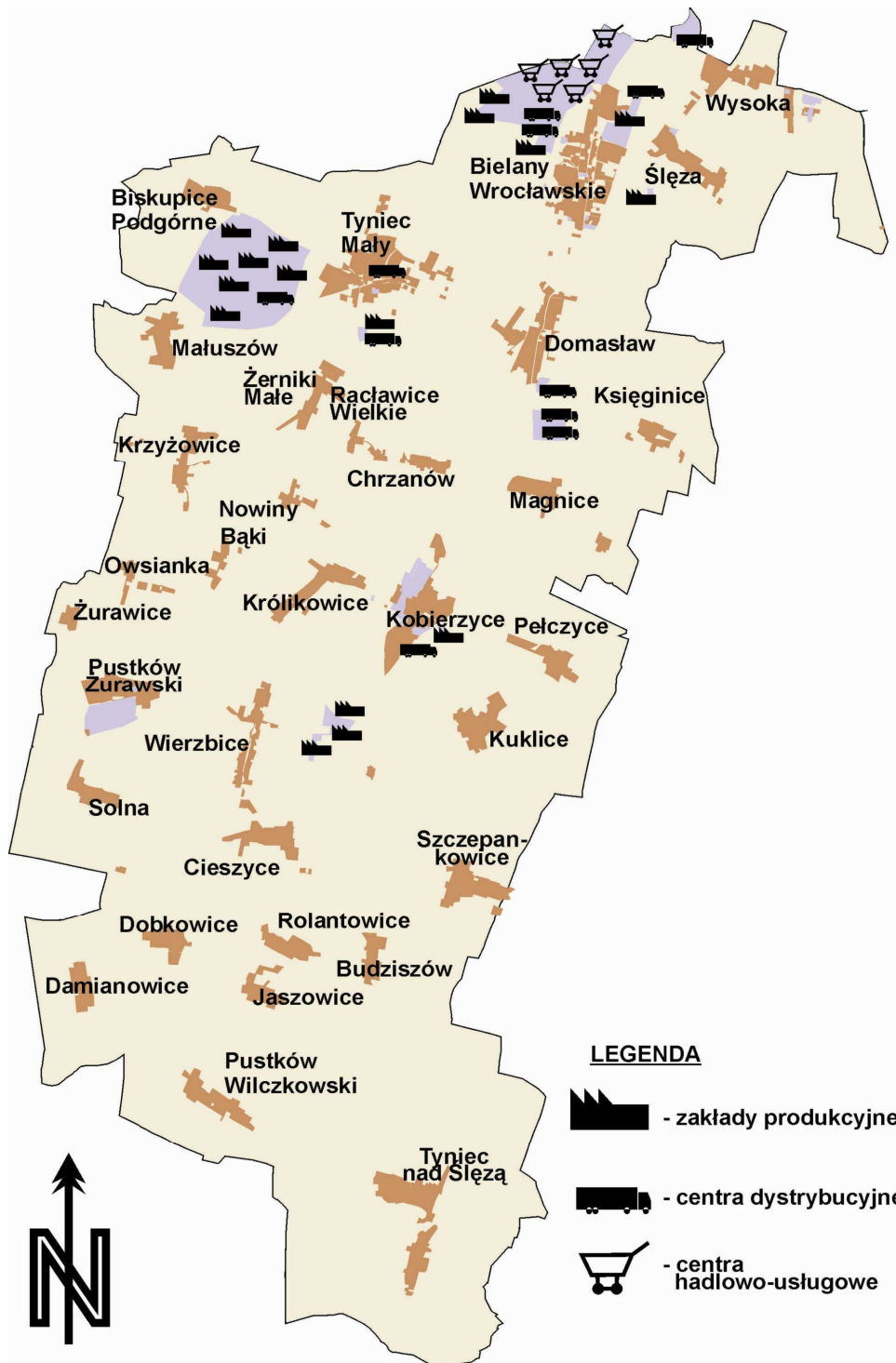
Mapa nr 4-1. Rozmieszczenie terenów inwestycyjnych w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Mapa nr 4-2. Rozmieszczenie inwestycji w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Duże znaczenie dla rozwoju całego regionu, oprócz inwestycji zlokalizowanych w okolicach „Węzła Bielańskiego” gdzie znajdują się największe w Polsce centra handlowo-usługowe, mają przedsiębiorstwa funkcjonujące w Biskupicach Podgórnych na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EUROPARK WISŁOSAN” Podstrefa Wrocław-Kobierzyce. Kobierzyce to obecnie największe europejskie centrum produkcji paneli LCD. Decyzja koncernu LG Display o inwestycji w Gminie Kobierzyce wpłynęła na decyzje innych inwestorów, którzy również postanowili ulokować swoje zakłady na terenie Gminy.

Mapa nr 4-3. Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna „EUROPARK WISŁOSAN”. Podstrefa Wrocław-Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Lokalizacja w okolicach „Węzła Bielańskiego” inwestycji z branży handlowo-usługowej przyczyniła się do utworzenia na terenie Gminy wielu miejsc pracy. Władze Gminy postanowiły więc przyciągnąć więcej inwestorów z branży produkcyjnej, stwarzając tym samym nowe miejsca pracy dla mieszkańców. Utworzenie na terenie Gminy Kobierzyce Specjalnej Strefy Ekonomicznej przyczyniło się do napływu inwestorów zagranicznych reprezentujących branżę produkcyjną i elektroniczną.

W 2005r., na mocy Uchwały Nr XLIX/547/05 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 8 września 2005 roku utworzono na terenie Gminy w Biskupicach Podgórnych - Tarnobrzeską Specjalną Strefę Ekonomiczną Podstrefę Wrocław-Kobierzyce, która stanowi część Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK WISŁOSAN” utworzonej w 1997r. Tereny inwestycyjne Podstrefy wynoszą 410,68 ha, z czego 281,96 ha stanowi kompleks w Biskupicach Podgórnych a pozostała część Podstrefy znajduje się w Bielanych Wrocławskich - obszar ten jest zarządzany przez Oddział Agencji Rozwoju Przemysłu SA we Wrocławiu (ARP). Strategicznymi inwestorami na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej są zakłady LG Display, LG Electronics, Toshiba oraz ich poddostawcy (tabela nr 4-6).

Liczba utworzonych miejsc pracy od powstania Podstrefy do końca grudnia 2011 r. wyniosła ok. 10,7 tys. miejsc pracy.

Tabela nr 4-6. Przedsiębiorcy działający w Tarnobrzесkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, Podstrefie Wrocław – Kobierzyce. Zestawienie inwestycji.

Lp.	Przedsiębiorstwo	Rodzaj Działalności
1	LG DISPLAY POLAND SP. Z O.O.	Produkcja paneli LCD
2	LG ELECTRONICS WROCŁAW SP. Z O.O.	Produkcja telewizorów LCD Produkcja lodówek i pralek
3	HEESUNG ELECTRONICS POLAND SP. Z O.O.	Produkcja jednostek przeciw oświetleniowych BLU
4	LG CHEM POLAND SP. Z O.O.	Produkcja filtrów PDP
5	LG INNOTEK POLAND SP. Z O.O.	Produkcja elektronicznych podzespołów LCD
6	DONG YANG ELECTRONICS SP. Z O.O.	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, komponentów do paneli LCD
7	DONGSEO DISPLAY POLAND SP. Z O.O.	Produkcja metalowych elementów obudów do telewizorów
8	TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE SP. Z O.O.	Produkcja telewizorów LCD
9	POSCO PWPC SP Z O.O.	Przetwarzanie, cięcie i sprzedaż metali dla branż RTV, LCD, AGD i motoryzacyjnej
10	TAE SUNG POLAND SP. Z O.O.	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, usługi klucia, prasowania
11	ALMA POLSKA WROCŁAW SP. Z O.O.	Produkcja części do lodówek i telewizorów
12	UPM RAFLATAC POLSKA SP. Z O.O.	Produkcja laminatów etykietowych
13	CHUNG HONG ELECTRONICS POLAND SP. Z O.O.	Produkcja płyt PCB (telewizory i monitory)
14	STARION SP Z O.O.	produkcja gotowych produktów oraz części w dziedzinie sprzętu RTV i AGD systemów grzewczych oraz monitorów ciekłokrystalicznych (LCD)
15	LINDE GAZ	Zakład Separacji Powietrza, nowoczesna wytwórnia gazów technicznych.

16	KESSEL	Kessel sp. z o.o. planuje ulokować na terenie TSSE Podstrefa Wrocław-Kobierzycze swoją siedzibę, gdzie chce rozpocząć produkcję produktów z tworzyw sztucznych do odprowadzania ścieków. Spółka już rozpoczęła roboty ziemne pod inwestycję. Posiada pozwolenie na budowę.
17	LAPP KABEL	Firma Lapp Kabel jest jednym z głównych dostawców kabli i akcesoriów kablowych na świecie. Lapp Kabel sp. z o.o. planuje ulokować na terenie TSSE Podstrefa Wrocław-Kobierzycze swoją siedzibę oraz wybudować zakład produkcyjny. Inwestycja ma się rozpocząć w II kwartale 2012 r.

Źródło: Agencja Rozwoju Przemysłu Oddział we Wrocławiu, 2011 r.

Korzyści wynikające z utworzenia TSSE Podstrefy Wrocław–Kobierzycze:

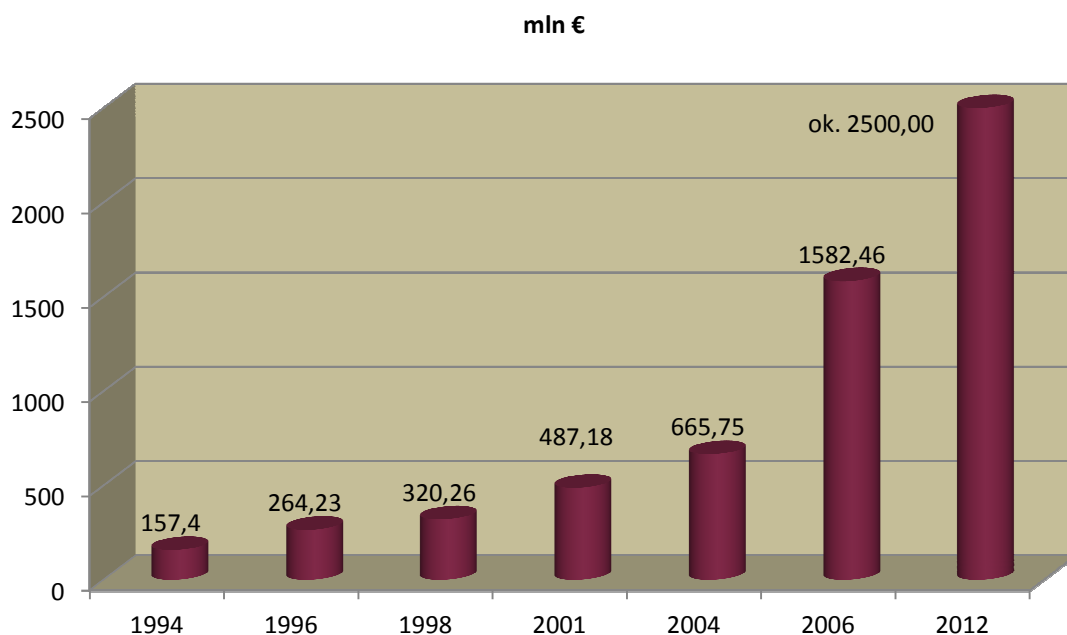
- Kobierzycze - polskim i europejskim centrum produkcyjnym dla koncernu LG,
- transfer zaawansowanych technologii,
- zwiększenie nakładów inwestycyjnych w sektorze produkcyjnym,
- rozbudowa sieci kooperantów dzięki dyfuzji wiedzy i technologii,
- wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki,
- zwiększenie zatrudnienia – poprzez bezpośredni udział w kształtowaniu rynku pracy w regionie Województwa Dolnośląskiego,
- rozwój powiązań infrastrukturalnych (drogi, sieci elektroenergetyczne, wodnokanalizacyjne itp.),
- atrakcyjniejsze warunki prowadzenia działalności gospodarczej dla lokalnych przedsiębiorców.

Szacunkowa, całkowita wartość kapitału zagranicznego zainwestowanego w Gminie Kobierzyce w 2012r. wyniesie około 2,5 miliarda euro.

Wykres nr 4-5. Wartość inwestycji zagranicznych w Gminie Kobierzyce w latach 1994-2012

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012r.

W 2007r. na mocy uchwały Rady Gminy Nr V/49/07 z dnia 26 stycznia 2007 roku oraz uchwały Rady Gminy Nr VI/63/07 z dnia 23 lutego 2007 roku podjęto decyzję o włączeniu do Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK WISŁOSAN” kolejnych terenów – nieruchomości o łącznej powierzchni 128,3472 ha, położonych na terenie Gminy Kobierzyce, obejmujących działki w obrębie Bielán Wrocławskich.

Gmina Kobierzyce obejmuje swoim wsparciem inwestorów poprzez doradztwo, promocję czy pomoc de minimis.

5. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

5.1 Gleby.

Niemal całą powierzchnię Gminy Kobierzycze pokrywają utwory czwartorzędowe, które podścielone są piaskami i iłami trzeciorzędowymi. W dolinach rzek utwory holocenne występują w postaci żyznych mąd, piasków lub namułów torfiastych. Na tym podłożu powstały urodzajne gleby. Wartość rolnicza gleb w Gminie Kobierzycze jest wysoka. Występują tu czarnoziemy, gleby brunatne i pseudobielicowe a w dolinach rzecznych niewielkie powierzchnie mąd. Największe obszary zajmują czarnoziemy obejmujące tereny płaskie. Na słabo zaznaczonych wyniesieniach występują gleby brunatne. Kompleksy gleb chronionych dla rolnictwa (klasa bonitacyjna I-III) są podstawowym obszarem objętym ochroną środowiska przyrodniczego. Stanowią one ok. 85,5% powierzchni gruntów w Gminie.

5.2 Lasy, parki, zadrzewienia.

Grunty leśne zajmują około 360 ha, co stanowi zaledwie 2,4% powierzchni Gminy Kobierzycze. Do obszaru tego zalicza się m.in. tereny przeznaczone do produkcji leśnej oraz parki wpisane do rejestru zabytków. W Gminie przeważają lasy liściaste i mieszane zgrupowane w niewielkich kilku lub kilkunastohektarowych kompleksach. Występują tu lasy grabowe wysokie i niskie, małe lasy dębowe, dębowo-grabowe i dębowo-sosnowe. W kotlinach rzek zachowały się niewielkie resztki lasów łągowych. Największe zespoły leśne posiadają wsie: Kobierzycze, Królikowice, Szczepankowice, Krzyżowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Bielany Wrocławskie. Wszystkie lasy na terenie Gminy wraz z zadrzewieniami śródpolnymi znajdują się w I grupie lasów ochronnych. Ze względu na ich funkcje wodochronne oraz ich znaczenie dla mikroklimatu i krajobrazu, a także dla zachowania fauny polnej odgrywają niezwykle cenną rolę. Niewielka powierzchnia lasów na terenie Gminy oraz ich zły stan zdrowotny jest spowodowany uwarunkowaniami historycznymi jak również występowaniem tu wysokiej, jakości gleb przeznaczonych dla produkcji rolniczej.

Tabela nr 5-1 Lasy w Gminie Kobierzyce.

Lp.	LASY	
1	Lasy ogółem	360,1 ha
2	Lasy państwowe	313,5 ha
3	Lasy prywatne: osób fizycznych	43,20 ha
4	Powierzchnia lasów stanowiących własność Gminy	3,4 ha

Źródło: Gminy Województwa Wrocławskiego w 2011r.

Oprócz zespołów leśnych na terenie Gminy rozrzucone są małe lasy ze stanowiskami chronionej lub częściowo chronionej flory i fauny.

Do grupy obszarów ścisłej ochrony należą również ekosystemy wodno-leśne w dolinach rzecznych, do których należą lasy, zespoły parków zieleni oraz łąk i pól uprawnych położonych wzdłuż rzek i cieków wodnych. W celu ochrony ekosystemów wprowadzono zakaz zabudowy poprzecznej dna dolin. Wprowadzono również zakaz gnojowicowania gleb w okolicach ekosystemów.

Na terenie Gminy Kobierzyce znajdują się strefy będące pod ochroną konserwatora zabytków. Są to układy zieleni kształtowanej, do której należą: parki, cmentarze, aleje. Do zespołu parków należą:

- zespół parkowo-leśny w Królikowicach,
- zespół parkowy w Kobierzycach,
- zespół parkowo-leśny w Tyńcu Małym,
- zespół parkowy we Magnicach,
- zespół parkowy we Pełczycach,
- zespół pałacowo - parkowy w Biskupicach Podgórnych,
- zespół pałacowo - parkowy w Cieszcach,
- park dworski w Królikowicach,
- park pałacowy w Krzyżowicach,
- zespół pałacowo - parkowy w Pustkowie Wilczkowskim,
- zespół pałacowo - parkowy w Pustkowie Żurawskim,
- park pałacowy w Raclawicach Wielkich,
- zespół pałacowo - parkowy w Solnej,
- park pałacowy w Szczepankowicach,
- park w Ślęzie,

- park w Tyńcu nad Ślężą,
- park i ogród w Wierzbicach,
- park pałacowy w Wysokiej.

Na obszarze gminy znajdują się 2 pomniki przyrody:

- w miejscowości Bielany Wrocławskie - 1 wiąz w wieku około 300 lat - przy ul. Wrocławskiej 31,
- w miejscowości Krzyżowice - grupa dębów (12 szt.) w wieku 150-300 lat. – przy drodze z Krzyżowic do Nowin

Do terenów tych mają zastosowanie zalecenia konserwatorskie, a także stanowią one integralną część obszarów chronionych lub występują samoistnie.

5.3 Ochrona gatunkowa roślin.

Na obszarze Gminy Kobierzyce występuje 21 gatunków roślin chronionych na 136 stanowiskach. Wśród gatunków roślin objętych całkowitą ochroną, na 14 stanowiskach występuje bluszcz pospolity *Hederahelix*, na 11 stanowiskach występuje grzyb sromotnik bezwstydný *Phallusimpudicus*, na 10 stanowiskach stwierdzono występowanie barwinka pospolitego *Vinca minor* L. Na szczególną uwagę zasługuje rodzina storczykowatych, której przedstawiciele podlegają całkowitej ochronie prawnej na 14 stanowiskach występuje listera jajowata *Listera orata*, a na 5 stanowiskach storczyk szerokolistny *Dactylorhizamajalis*. Do najczęściej występujących roślin pod częściową ochroną na terenie Gminy należą kalina koralowa *Viburnumpoulus* 30 stanowisk, konwalia majowa *Convallariamajalis* 16 stanowisk. Pozostałe gatunki chronione występują rzadziej od 1 do 6 stanowisk. W parku (przy ruinach pałacu) w okolicach Tyńca nad Ślężą znajduje się szereg gatunków chronionych, występuję tu między innymi śnieżynka przebiśnieg *Calanthusnivalis*, bluszcz pospolity *Hederahelix*, barwinek pospolity *Vinca minor* i konwalia majowa *Convallariamajalis*.

Nad rowami melioracyjnymi, potokami i dopływami Ślęzy występuje kalina koralowa *Viburnumpoulus*. Często gatunek ten jest składnikiem podszytu i runa w lasach oraz zadrzewieniach śródpolnych. Na starych cmentarzach zachowały się owocujące okazy bluszczu pospolitego *Hederahelix* i obfite płaty barwinka pospolitego *Vinca minor* np. w Domasławie i Pustkowie Wilczkowskim.

5.4 Ochrona gatunkowa zwierząt.

Świat zwierzęcy, jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. Gmina ma charakter rolniczy i brak na jej obszarze odpowiednich siedlisk dla większości gatunków ssaków. Należy wyróżnić następujące gatunki ssaków oraz charakterystyczne dla nich środowiska:

- Kret (*Talpa europaea*) - spotykany w ogrodach, sadach, łąkach i polach. Liczny na całym terenie.
- Jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*) - spotykany w pobliżu siedzib ludzkich, w parkach, zagajnikach.
- Ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*) i ryjówka malutka (*Sorex minutus*) - zamieszkują parki, zarośla wśród łąk i pól oraz podbrzeża rowów i zbiorników wodnych.
- Rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*) - związany ze zbiornikami wodnymi, rowami i rzeczkami. Nieliczny.
- Kuna domowa (*Martes foina*) - gnieździ się chętnie w stodołach na strychach, w ruinach. Przebywa na wieżach i strychach kościelnych. Występuje na terenie całej gminy.
- Gronostaj (*Mustela erminea*) - niezmiernie rzadki. Uzyskano dane o jego występowaniu w sołectwach Ślęzie i Domasławiu. W ubiegłych latach częściej spotykany.
- Łasica łąska (*Mustela putorius*) - spotykana w sąsiedztwie zabudowań gospodarskich, zaroślach i miedzach śródpolnych. Występuje na terenie całej Gminy.
- Ssaki drapieżne spotykane pojedynczo lub w niewielkiej liczbie na terenie całej gminy, albo tylko w kilku stanowiskach. Z powodu częstej zmiany miejscprzebywania lokalizacja stanowisk tych gatunków nie zawsze jest możliwa.

Mapa nr 5-1. Zespoły parkowe, pomniki przyrody i zabytki w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Podsumowanie

Na obszarze Gminy nie ma zlokalizowanych parków narodowych i rezerwatów przyrody – Gmina Kobierzyce nie jest także objęta siecią obszaru NATURA 2000. Mimo, że wartość przyrodnicza obszarów Gminy jest stosunkowo niska, walory krajobrazowe, charakter rolniczy oraz bliskość dużego miasta dają możliwość rozwoju agroturystyki. Dodatkowym atutem może stać się rzeka Ślęza, w stosunku, do której istnieją plany przystosowania jej do pełnienia funkcji wodnego szlaku turystycznego dla spływów i wędrówek kajakowych.

5.5 Wody powierzchniowe i podziemne.

Na terenie Gminy Kobierzyce istnieje sieć rzeczna, która obejmuje część dorzecza Ślęzy i Bystrzycy oraz przepływa poza granicami Gminy. Rzeka Ślęza będąca lewobrzeżnym dopływem Odry płynie w części północnej i południowej Gminy. Mimo jej uregulowania wiosną i latem obserwuje się silny przybór wód i zalewanie przyległych terenów w miejscowościach Wysoka, Ślęza oraz Tyniec nad Ślą. Zagrożony podtopieniami jest również obszar w rejonie wsi Owsianka i Bąki. Pozostały teren Gminy przecinają nieckowate, płaskodenne dolinki niewielkich cieków Sławki, Czarnej Sławki i Gnilej.

Gmina Kobierzyce leży w obrębie Niecki Wrocławskiej, co decyduje w głównej mierze o zasobności tego obszaru w wodę. Niecka Wrocławska jest bogata w zasoby wodne, ale jest intensywnie eksploatowana przez duże aglomeracje miejskie oraz zakłady przemysłowe.

Podstawowym poziomem wodonośnym Niecki jest poziom czwartorzędowy natomiast na terenie Gminy Kobierzyce przeważają wody trzeciorzędowe, których zasoby są słabo odnawialne, co powoduje dużą zmienność w wydajności poszczególnych studni. Głębokość studni wynosi 60-120m.

5.6 Zapotrzebowanie na wodę.

Szacunkowe zapotrzebowanie wody na cele bytowo-komunalne przeprowadzono w oparciu o scalone wskaźniki zapotrzebowania, które obejmują potrzeby gospodarstw domowych, przydomowej hodowli zwierząt gospodarskich, eksploatacji pojazdów i maszyn, usług oraz instytucji.

Dla miejscowości Kobierzyce, Tyniec Mały, Bielany Wrocławskie, Ślęza, i Wysoka przyjęto 300 l/Mkd (litra/mieszkańca na dobę), dla pozostałych wsi 200 l/Mkd.

Na terenie gminy nie występują deficyty wody. Problem ten występował w rejonie „Węzła Bielańskiego”, gdzie jest duże zapotrzebowanie na wodę (ok. 200 m³/d), jednak zostało to rozwiązane poprzez podłączenie do sieci wodociągowej Wrocławia. Według danych z „Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017” na koniec 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności dla Gminy Kobierzyce wyniosło 2 106 tys. m³/rok, w tym dla gospodarstw domowych 642,9 tys. m³/rok wody pitnej.

5.7 Zanieczyszczenie wód.

Na terenie Gminy Kobierzyce nie prowadzono badań sprawdzających stan czystości wód podziemnych. Znane są ogólne oceny wód podziemnych na terenie Województwa Dolnośląskiego. Na podstawie badań przeprowadzonych w 2010 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wody podziemne na terenie Województwa Dolnośląskiego wykazują przewagę wód dobrej jakości (75%) – klasa wody I, II i III. Zgodnie z oceną zanieczyszczeń wody z tego obszaru zawierają podwyższone ilości manganu, żelaza i siarczanów.

Wody na terenie Gminy podlegają procesom uzdatniania.

Na poziom zanieczyszczeń wód ma wpływ niedostateczna sieć kanalizacji sanitarnej w Gminie. Zakończono budowę kanalizacji sanitarnej w 8 miejscowościach (Wysoka, Pustków Żurawski, Bielany Wrocławskie, Kobierzyce, Tyniec Mały, Domasław, Ślęza i Biskupice Podgórne).

Według danych zawartych w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017” do sieci kanalizacyjnej z terenu Gminy w 2009 roku odprowadzono 911 tys. m³ ścieków sanitarnych, w tym 383,8 tys. m³ z gospodarstw domowych. Na terenie Gminy funkcjonują 3 mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w miejscowościach:

- Wysoka – o wydajności 156 m³/d,
- Pustków Żurawski - o wydajności 234 m³/d,
- Kobierzyce - o wydajności 300 m³/d, z możliwością jej podwojenia.

Wody powierzchniowe na terenie Gminy Kobierzyce występują głównie w części północnej, natomiast w południowej rzeka Ślęza, (którą zalicza się do zanieczyszczonych rzek Województwa Dolnośląskiego) oraz na pozostałym terenie niewielkie cieki Sławki, Czarnej Sławki i Gnilej.

5.8 Zanieczyszczenia powietrza.

Na terenie Gminy Kobierzyce badania stanu czystości powietrza atmosferycznego prowadzone były w 2007 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Zakres pomiarów obejmował stężenia SO₂ (dwutlenek siarki) i NO₂ (dwutlenek azotu).

Tabela nr 5-2 Roczne zestawienie wyników pomiarów pasywnych (SO₂) i (NO₂) na terenie Gminy Kobierzyce w 2011 roku [µg/m³]

Punkt pomiarowy	Badany czynnik	Średnia roczna	Średnie stężenie w sezonie grzewczym	Średnie stężenie w sezonie pozagrzewczym	Dopuszczalne stężenie zanieczyszczenia
Kobierzyce	SO ₂	9,0	16,0	3,0	125,0
	NO ₂	21,0	28,0	15,0	40,0

Źródło : <http://www.wroclaw.pios.gov.pl> 2011r.

W pomiarach nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm żadnego z mierzonych zanieczyszczeń. Podwyższone stężenia SO₂ oraz pyłu zawieszonego obserwowano w miesiącach zimowych, było to spowodowane zwiększonym zużyciem paliw do celów grzewczych.

Na terenie Gminy Kobierzyce główne źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się w rejonie „Węzła Bielańskiego”.

Na poziom zanieczyszczeń powietrza w dużej mierze ma wpływ znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego, zwłaszcza na głównych ciągach komunikacyjnych. Stale rosnąca liczba przejeżdżających pojazdów wpływa na poziom zanieczyszczeń powietrza dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, węglowodorami a przede wszystkim tlenkiem azotu, metanu oraz niemetanowych lotnych związków organicznych. W okresie letnim odnotowywane są wyższe wartości ozonu, powstającego w wyniku reakcji fotochemicznych.

5.9 Gospodarka odpadami.

Na terenie Gminy Kobierzyce nie ma obecnie czynnego składowiska odpadów. Znajduje się natomiast jedno zrekultywowane składowisko odpadów zlokalizowane w Cieszcach. Według danych z 2006 r., na składowisko odpadów w Cieszcach pod koniec okresu jego eksploatacji (2006 r.) trafiło 1138,8 Mg¹ odpadów komunalnych.

¹ Mg (Megagram) to jednostka masy w układzie SI, stosowana standardowo w praktyce i przepisach prawnych dotyczących recyklingu do określania ilości odpadów; 1 Mg [Megagram] = 1000000 gram = 1 tona

Na początku stycznia 2008 roku zamknięto składowisko, tak by w styczniu 2009 roku mogły rozpocząć się prace rekultywacyjne, które zakończono w marcu 2010 roku. Prowadzona rekultywacja składowiska wniosła wiele korzyści dla mieszkańców gminy jak i środowiska a Gmina Kobierzyce zyskała ok. 2 ha nowych terenów zieleni wkomponowanych w otaczający krajobraz. Na wykonanie zadania pt. „Rekultywacji składowiska odpadów w Cieszykach” uzyskano dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 - 2013 - w ramach Priorytetu nr 4 "Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska (Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne) - Działanie nr 4.1 "Gospodarka odpadami". Całkowita wartość tego projektu wyniosła ok. 1 654 tys. PLN, z czego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach dofinansowania przyznano ponad 1 mln PLN.

Na terenie gminy znajdują się ponadto wyrobiska poeksploatacyjne, które również wymagają rekultywacji. W związku z tym Gmina uzyskała zgodę na rekultywację wyrobiska poeksploatacyjnego w Tyńcu nad Ślężą i Pustkowie Wilczkowskim. Na rekultywowane wyrobisko w Tyńcu nad Ślężą przyjmowane są odpady obojętne pochodzące wyłącznie z terenu gminy Kobierzyce wykorzystywane na warstwę rekultywacyjną wyrobiska. Aby całkowicie wypełnić wyrobisko odpadami obojętnymi należy złożyć ok. 150 tys. 175 ton odpadów. Wg danych na 2011 rok do wypełnienia wyrobiska zostało ok. 41 % jego objętości (tabela 5-3).

Tabela nr 5-3 Zestawienie ilości odpadów przyjętych do odzysku w ramach rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego w Tyńcu nad Ślężą w latach 2007-2011[tys. t].

Rok	Ilość odpadów [tys. t]
2007	41.197,7
2008	63.821,3
2009	14.617,0
2010	15.032,0
2011	15.294,5
Razem	149.962,5

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Odbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy Kobierzyce obecnie prowadzi kilka spośród 14 podmiotów posiadających zezwolenie Wójta Gminy Kobierzyce na prowadzenie takiej działalności (na podstawie dokumentu: „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Kobierzyce na lata 2010-2017”).

W roku 2002 w Gminie Kobierzyce został wprowadzony system selektywnej zbiórki odpadów. Początkowo selektywną zbiórkę odpadów surowcowych prowadzono wyłącznie w systemie „gniazdowym” (zazwyczaj trzy pojemniki na: papier, tworzywa sztuczne, szkło mieszane), lecz od 2009 roku funkcjonuje mieszany system zbierania, tj. pojemnikowy oraz workowy system selektywnej zbiórki odpadów. System ten prowadzony jest przez firmy odbierające odpady komunalne. Obecnie stopniowo system „gniazdowy” zastępowany jest systemem workowym. Gmina Kobierzyce w 2011 roku, z wynikiem 811,73 Mg/rok zebranych odpadów opakowaniowych, znalazła się w pierwszej dziesiątce gmin w województwie Dolnośląskim pod względem efektywności zebranych i przekazanych do odzysku odpadów opakowaniowych. W 2011 roku zebrano selektywnie 633,039 Mg papieru i tektury, 141,383 Mg szkła oraz 37,308 Mg tworzyw sztucznych, (co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi odpowiednio: tworzywa sztuczne – 2,34kg – papier i tektura – 39,66 kg oraz szkło – 8,86 kg).

Zgodnie z Ustawą z dnia 1 lipca 2011 o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2011 nr 152, poz. 897 z późn. zm.) do dnia 31 grudnia 2020 r. gminy są obowiązane osiągnąć:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: **papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła** w wysokości, co najmniej 50% wagowo (ok. 60-70 kg/Mk²);
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne **odpadów budowlanych i rozbiórkowych** w wysokości, co najmniej 70% wagowo.

Tabela nr 5-3 Zestawienie wyników selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych

Rok	Opakowani z tworzyw sztucznych[kg]	Opakowania z papieru i tektury[kg]	Opakowania ze szkła[kg]	Opakowania razem [kg]	Liczba mieszkańców	Średni wskaźnik jednostkowy selektywnej zbiórki [kg/Mk]
2005	13 350	30 040	75 240	118630	13 081	9,1
2006	27 060	53 270	94 180	174510	13 695	12,7
2007	48 410	70 600	194 500	313510	14 192	22,1
2008	53 390	136 330	146 690	336410	14 791	22,7
2009	86 341	71 839	204 054	362234	15 249	23,8
2010	131 362	542 059	165 824	839245	15 781	23,0
2011	37 308	633 039	141 383	811730	15 963	15,1

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

² kg/Mk –jednostka określająca poziom recyklingu odpadów komunalnych wyrażony w kg przypadających na jednego mieszkańca w ciąg roku.

Corocznie w okresie wiosennymi i jesiennymi na terenie gminy organizowane są akcje zbierania od mieszkańców gminy odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Gmina Kobierzyce nie prowadzi natomiast selektywnej zbiórki bioodpadów, zgodnie z nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (Dz.U z 1996, nr 132, poz. 622 z późn. zm) gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo,
- do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo

całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W Gminie Kobierzyce od 2007 roku rozpoczęto działania związane z odpadami niebezpiecznymi. Funkcjonujący na terenie gminy stały system zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych obejmuje aktualnie zbiórkę baterii na terenie obiektów gminnych (szkoły, przedszkola, Urząd Gminy) oraz zbiórkę przeterminowanych leków prowadzoną przez niektóre apteki. Pozostałe działania dotyczące odpadów niebezpiecznych są związane z wyrobami azbestowymi, które stanowią zagrożenie dla zdrowia w przypadku usuwania ich w sposób niezgodny z zaleceniami. W związku z wysokimi kosztami usuwania i unieszkodliwiania azbestu przez specjalistyczne firmy (na mocy uchwały Rady Gminy Kobierzyce z 28 czerwca 2007 roku w sprawie przeznaczenia środków finansowych Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest pochodzących z budynków i budowli położonych na terenie Gminy Kobierzyce) Gmina objęła finansowaniem 100% kosztów związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu. Zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce wprowadzono zasady i tryb postępowania w sprawach związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu. Gmina Kobierzyce poprzez udzielanie pomocy w usuwaniu i unieszkodliwianiu zamierza do roku 2032 oczyścić teren gminny ze szkodliwego materiału, jakim jest azbest.

Podsumowanie

Największym problemem w dziedzinie ochrony środowiska w Gminie Kobierzyce jest brak odpowiedniej infrastruktury kanalizacyjnej. Niedostatecznie rozbudowana sieć kanalizacyjna i oczyszczalnie ścieków (szczególnie w południowej części Gminy) są głównymi przyczynami zanieczyszczeń wody.

Duże problemy stanowi ochrona wód rzeki Ślęzy oraz jej zanieczyszczanie na terenach gmin położonych w górze rzeki. Znaczący wpływ, na jakość środowiska ma ruch samochodowy, który w istotny sposób zwiększa zanieczyszczenie powietrza oraz jest źródłem hałasu. Podejmowanie działań związanych z ochroną środowiska należy obecnie do jednych z ważniejszych inicjatyw podejmowanych przez Gminę Kobierzyce. W celu wypełnienia prawnych nakazów czy zobowiązań Polski po wstąpieniu do Unii Europejskiej dotyczących uporządkowania gospodarki odpadami (jak segregacja odpadów czy usuwanie azbestu) Gmina Kobierzyce podejmuje się realizacji projektów z zakresu ochrony środowiska.

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

6.1 INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.

Na podstawie:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2006r., Nr 123, poz. 858) na Gminie ciąży obowiązek zaopatrzenia mieszkańców w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków.
2. Ustawy z dnia 10 listopad 1997r. prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2003r., Nr 153, poz. 1504 ze zm.) Gmina Kobierzyce opracowała założenia do planu zapotrzebowania ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe.

6.1.1 Wodociągi .

Wszystkie miejscowości znajdujące się w Gminie Kobierzyce są zwodociągowane. Zaopatrzenie w wodę realizowane jest poprzez wodociągi grupowe. Ideowy schemat sieci wodociągowej prezentuje

Mapa nr 6-1.

Na terenie Gminy znajduje się siedem stacji uzdatniania wody- w miejscowościach:

- Tyniec Mały,
- Krzyżowice,
- Księginice,
- Kobierzyce,
- Cieszyce,
- Tyniec nad Ślężą,
- Biskupice Podgórne.

Sieć wodociągowa znajdująca się na terenie Gminy Kobierzyce pokrywa obecnie bieżące potrzeby. Jednak z uwagi na rozwijające się w Gminie mieszkalnictwo oraz napływ nowych inwestorów na teren Gminy zapotrzebowanie na wodę będzie rosnąć, co spowoduje konieczność modernizacji stacji uzdatniania wody w Cieszycach. W chwili obecnej modernizowana jest stacja uzdatniania wody w Krzyżowicach. Dalsza urbanizacja terenów spowodowała konieczność zasilania części wodociągów gminnych z sieci wodociągowej miasta Wrocławia. W tabeli 6-1 przedstawiono możliwości eksploatacyjne oraz ilości pobieranej wody z poszczególnych ujęć.

Tabela nr 6-1. Stacje uzdatniania wody w Gminie Kobierzyce. Stan na rok 2011.

Lp.	Lokalizacja ujęcia	Rodzaj ujęcia	Ilość miejscowości podłączonych	Możliwości eksploatacyjne (m ³ /d)	Ilość pobieranej wody (m ³ /d)	Wykorzystanie
1	Księginice	Głębinowe	5	1272	1272	100 %
2	Tyniec Mały	Głębinowe	1	1464	1464	100 %
3	Kobierzyce	Głębinowe	8	1920	1728	90 %
4	Cieszyce	Głębinowe	8	1200	1140	95 %
5	Tyniec nad Ślężą	Głębinowe	2	624	187	30 %
6	Krzyżowice	Głębinowe	7	1896	1801	95 %
7	Biskupice	Głębinowe	2	2880	2592	90 %

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Podsumowanie

Z analizy danych wynika, że sieć wodociągowa w Gminie Kobierzyce jest odpowiednio rozwinięta. Z uwagi na bardzo szybki rozwój budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego jest systematycznie rozbudowywana poprzez modernizację ujęć własnych Gminy oraz realizację połączeń z siecią wodociagową miasta Wrocławia. Niezbędna jest modernizacja stacji uzdatniania wody oraz dalsza rozbudowa ujęć wody. Ponadto, planowane jest wykonanie połączeń tranzytowych zapewniających uniezależnienie zasilenia w wodę poszczególnych miejscowościach tylko z jednego ujęcia wody i bieżąca rozbudowa wodociągów dla potrzeb mieszkańców i przyszłych inwestorów.

Mapa nr 6-1. Sieć wodociągowa w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011r.

6.1.2 Kanalizacja.

Aktualnie na 33 miejscowości w Gminie Kobierzycy kanalizację posiada 8:

- Bielany Wrocławskie (podłączone do kanalizacji miasta Wrocławia) - przyłączenia do kanalizacji posiada 85% gospodarstw,
- Wysoka (wieś składa się z dwóch części tzw. Wysoka I i Wysoka II)- przyłączenia do kanalizacji posiada 90% gospodarstw,
- Pustków Żurawski - przyłączenia do kanalizacji posiada 90% gospodarstw,
- Kobierzycy - przyłączenia do kanalizacji posiada 85% gospodarstw,
- Tyniec Mały - przyłączenia do kanalizacji posiada 50% gospodarstw,
- Domasław - przyłączenia do kanalizacji posiada 50% gospodarstw,
- Ślęża - przyłączenia do kanalizacji posiada 85% gospodarstw,
- Biskupice Podgórne przyłączenia do kanalizacji posiada 90% gospodarstw,

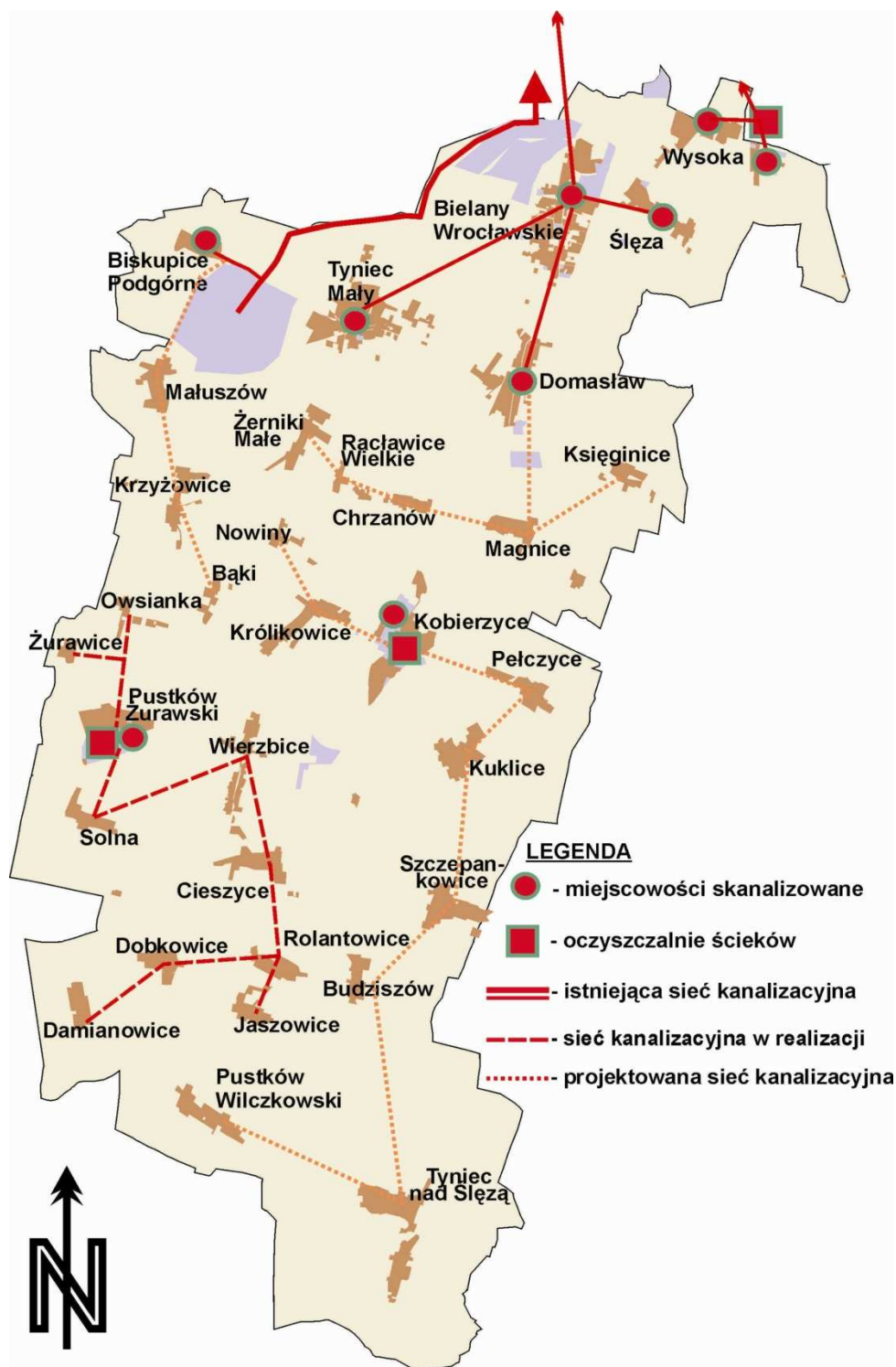
W latach 2007-2009 realizowano duże sieci przesyłowe oraz uzbrojenie strefy aktywności gospodarczej Biskupice Podgórne.

Na terenie Gminy znajdują się 3 oczyszczalnie ścieków w następujących miejscowościach:

- Wysoka – oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o wydajności 156 m³/d, przeznaczona do likwidacji z uwagi na planowane odprowadzenie ścieków do miasta Wrocławia,
- Pustków Żurawski - oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o wydajności 234 m³/d; obiekt ten zapewnia możliwość odbioru ścieków mieszkańców Pustkowa Żurawskiego, obecnie jest wykorzystywana w około 15%.
- Kobierzycy - oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o wydajności 300 m³/d, z możliwością jej podwojenia. Obecnie oczyszczalnia wykorzystywana jest w 100% i w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców Kobierzyc, podłączone jest do niej około 80% gospodarstw, a w przyszłości planowana jest jej rozbudowa - oczyszczalnia ta będzie pełnić rolę oczyszczalni grupowej z odbiorem ścieków z miejscowości: Nowiny, Królikowice, Pełczyce, Kuklice, Szczepankowice, Budziszów, Tyniec nad Ślężą, Pustków Wilczkowski.

Mapa nr 6-2. Sieć kanalizacyjna w Gminie Kobierzyce

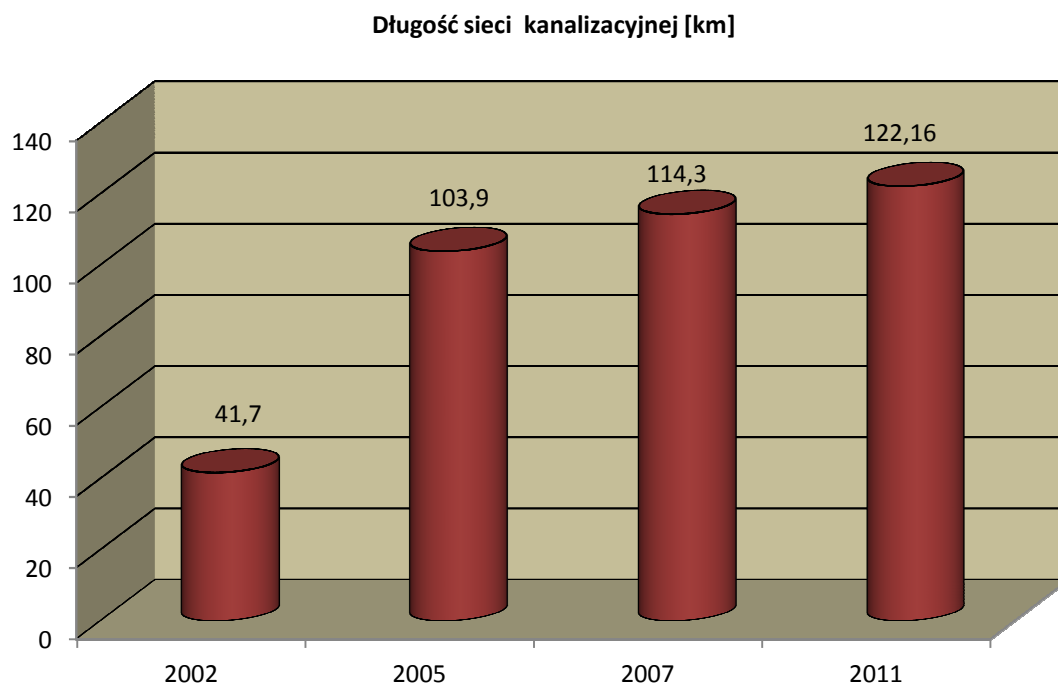
Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Na terenie Gminy Kobierzyce z kanalizacji korzysta około 25% gospodarstw. W pozostałych gospodarstwach najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo - gospodarczych są bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków.

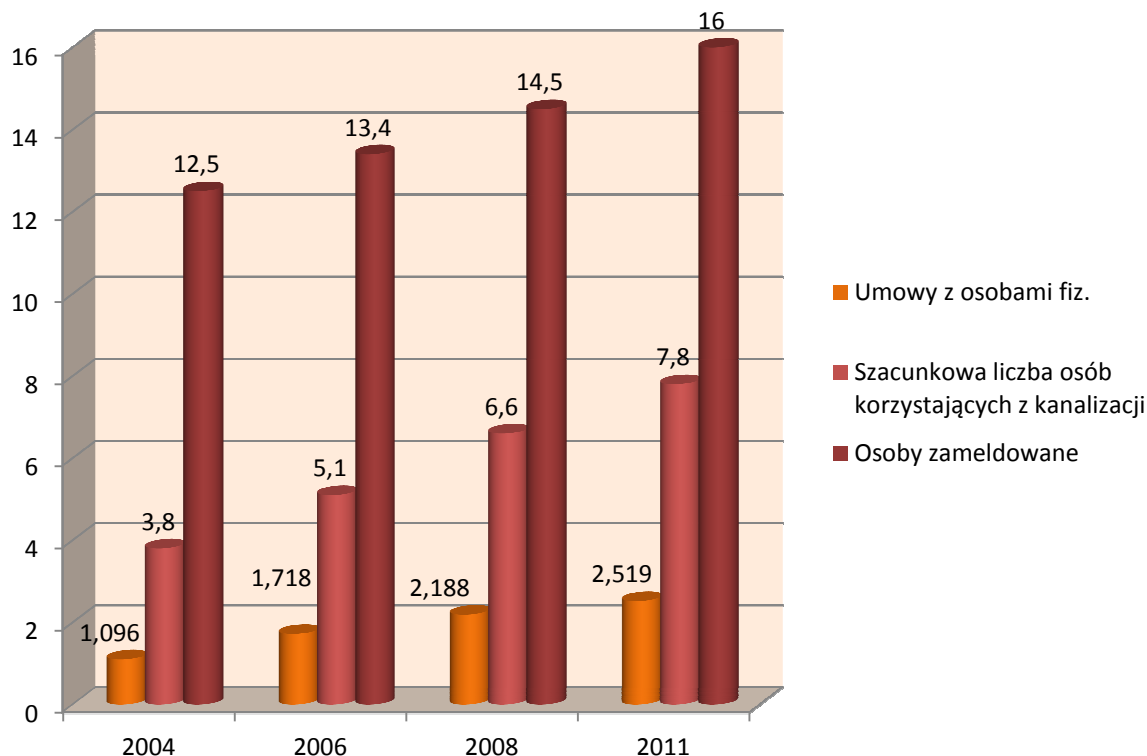
Wykres nr 6-1. Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Kobierzyce w latach 2002-2011.

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 2011 r.

Wykres nr 6-2. Ilość zawartych umów (osoby fizyczne korzystające z kanalizacji) na odbiór ścieków na tle liczby mieszkańców Gminy Kobierzycy [tys.]

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 2011 r.

Podsumowanie

Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy nie jest wystarczająca, dotychczas 8 wsi zostało skanalizowanych. Istniejące oczyszczalnie ścieków, z uwagi na planowaną rozbudowę sieci kanalizacyjnej, wymagają modernizacji lub likwidacji.

W roku 2009 rozpoczęto budowę kanalizacji 10 miejscowości południowej części gminy Kobierzycy (tj.: Damianowice, Jaszowice, Dobkowice, Cieszyce, Rolantowice, Solna, Wierzbice, Żurawice, Pustków Żurawski, Owsianka), której zakończenie zaplanowano w roku 2015. W następnej kolejności zamierza się wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w pozostałych miejscowościach z odprowadzeniem ścieków do istniejącej (planowanej do modernizacji) oczyszczalni ścieków w Kobierzycach oraz sieci kanalizacyjnej miasta Wrocławia. Planowana jest również likwidacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Wysoka. W związku z dalszą rozbudową terenów na cele mieszkaniowo-usługowe planowana jest bieżąca rozbudowa kanalizacji dla potrzeb mieszkańców i przyszłych inwestorów.

6.1.3 Zaopatrzenie w gaz.

Na terenie Gminy Kobierzyce przyłączonych do sieci gazowej jest 11 miejscowości. W poniższej tabeli nr 6-2 przyporządkowano poszczególnym miejscowościom odpowiednie długości gazociągów.

Tabela nr 6-2. Długość gazociągów w Gminie Kobierzyce

Lp.	Nazwa miejscowości	Długość gazociągów [m]
1	Bielany Wrocławskie	20830
2	Biskupice Podgórne	11232
3	Chrzanów	4232
4	Domasław	9971
5	Kobierzyce	6025
6	Magnice	1491
7	Racławice Wielkie	194
8	Ślęza	4689
9	Tyniec Mały	12819
10	Wysoka	3931
11	Żerniki Małe	696
12	Łączna długość gazociągu	76110

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Zaopatrzenie w gaz miejscowości Wysoka odbywa się z sieci gazowej niskiego ciśnienia miasta Wrocławia.

Wsie: Bielany Wrocławskie oraz Ślęza zaopatrzone są w gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o o przepustowości Q=1500 Nm³/h, zlokalizowanej w północnej części wsi Bielany Wrocławskie. Stacja ta zasilana jest z gazociągu wysokiego ciśnienia o DN 80 i CN 6,3 MPa, stanowiącego odgałęzienia gazociągu DN 200. Gazyfikacja obu wsi realizowana jest w systemie średniociśnieniowym z zastosowaniem reduktorów u poszczególnych odbiorców.

Od stacji I^o „Bielany 2” w Bielanach Wrocławskich poprzez „Węzeł Bielański” do wsi Tyniec Mały (wzdłuż drogi krajowej nr 35) przebiega gazociąg średniego ciśnienia DN 225/160, który zaopatruje m.in. „Park Handlowy Bielany”, a także innych odbiorców przemysłowych oraz wieś Tyniec Mały (zapotrzebowanie docelowe gazu 1.400 Nm³/h). Rejon „Węzła Bielańskiego” zaopatrywany jest równocześnie ze stacji redukcyjnej I^o „Bielany1” zlokalizowanej w rejonie zakładu Cargill tuż przy granicy Gminy Kobierzyce z obrębem wsi Nowa Wieś Wrocławska w Gminie Kąty Wrocławskie. Stacja ta jest zasilana gazociągiem wysokiego ciśnienia DN 150 będącym odgałęzieniem DN 200 w obręb wsi Zabrodzie w Gminie Kąty Wrocławskie.

Na terenie wsi Tyniec Mały znajduje się sieć gazowa średniego ciśnienia DN 63÷160. Gaz rozprowadzany jest do odbiorców za pomocą sieci średniego ciśnienia z reduktorami ciśnienia w szafach ściennych przydomowych. Mieszkańcy pozostałych wsi na terenie Gminy zaopatrywani są w gaz metodą bezprzewodową.

W północnej części gminy przebiegają następujące gazociągi wysokiego oraz podwyższonego średnio ciśnienia:

- relacji Biernatki – Ołtaszyn DN 300, CN 1,6 MPa,
- relacji Ołtaszyn – Oława DN 350, CN 4,0 MPa,
- relacji Ołtaszyn – Iwiny DN 350, CN 6,3 MPa,
- relacji Załęcze-Wrocław (południowa obwodnica Wrocławia) DN 150/200, CN 6,3 MPa,
- relacji Szewce – Ołtaszyn DN 300, CN 6,3 MPa.

Na teren Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „WISŁO-SAN” Oddział Wrocław - Kobierzyce, w Biskupicach Podgórnym gaz doprowadzony jest rurociągiem tranzytowym z Bielń Wrocławskich, a następnie siecią rozdzielczą do poszczególnych zakładów przemysłowych. Ponadto przez wschodnią część Gminy z kierunku północ-południe przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Ołtaszyn - Ząbkowice DN 300 i CN 6,3 MPa.

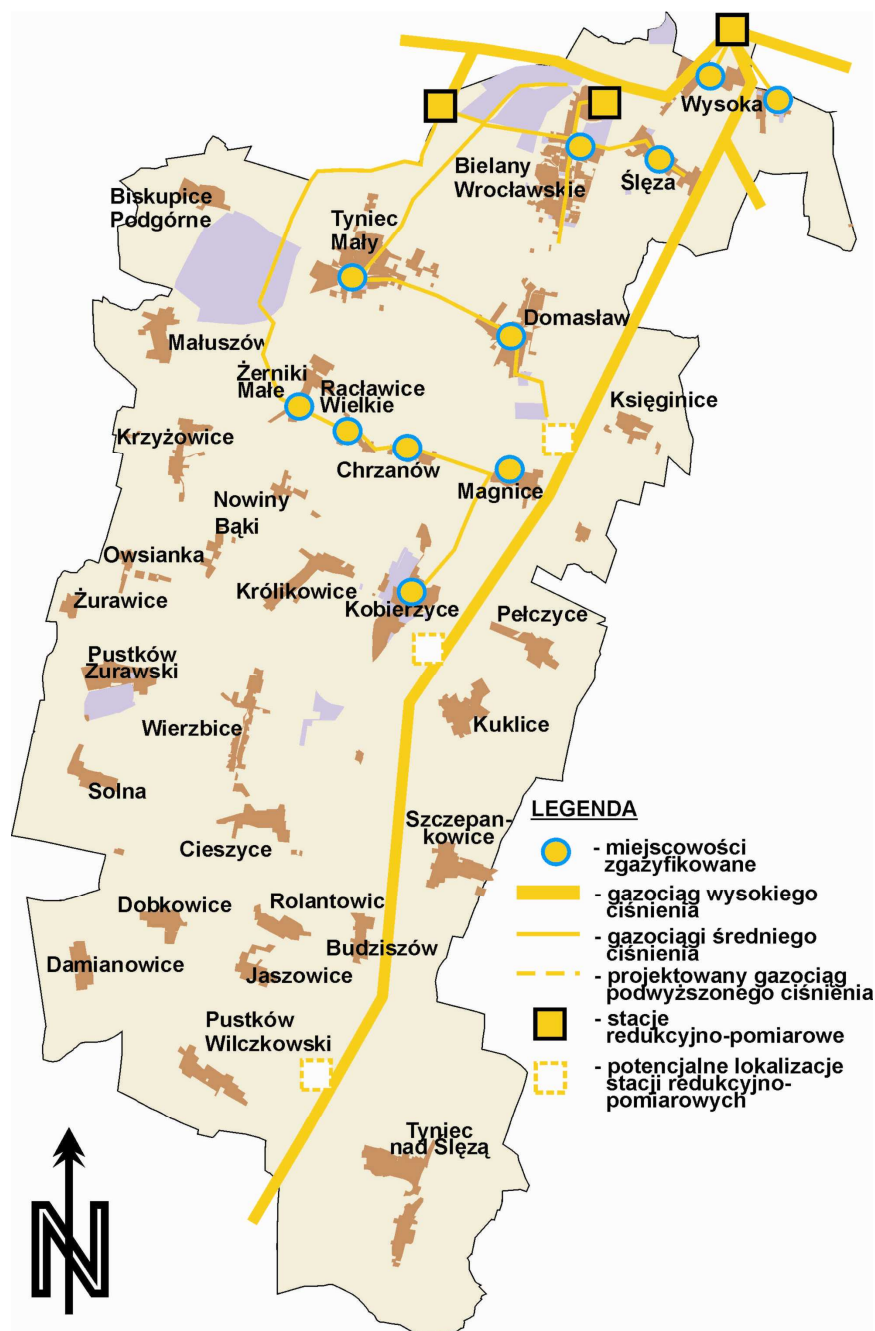
W obrębie wsi Wysoka na pograniczu miasta Wrocławia znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa I° „Ołtaszyn”, pracująca na potrzeby układu przemysłowego Województwa Dolnośląskiego i miasta Wrocławia.

Podsumowanie

Na terenie Gminy Kobierzyce przyłączonych do sieci gazowej jest 11 miejscowości, a dla przyłączenia innych miejscowości prowadzona jest analiza możliwości gazyfikacji (środkowa część gminy).

Mapka nr 6-3. Sieć gazowa w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

6.1.4 Elektryczność.

Wszystkie miejscowości w Gminie Kobierzyce są zelektryfikowane. Przesyłanie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się napowietrznymi lub kablowymi liniami niskiego napięcia, poprzez sieć stacji transformatorowych 20/0,4 kV, z których większość to stacje słupowe w wykonaniu napowietrznym. Na terenie Gminy znajduje się główny punkt zasilania – GPZ Bielany – zlokalizowany w obrębie Bielany Wrocławskich, po południowej stronie ul. Słonecznej biegnącej w kierunku drogi krajowej nr 35.

Zasilanie w energię elektryczną Gminy Kobierzyce odbywa się liniami napowietrznymi SN 20kV z: GPZ 110/20kV Bielany Wrocławskie, GPZ 110/20kV R-192 Żórawina, R-193 Sobótka, GPZ 110/20kV i R-199 Kąty Wrocławskie oraz liniami kablowymi 20kV z GPZ R-19 Wrocław Zachód (Cadbury, Makro Cash & Carry).

Przez teren Gminy przebiega fragment elektroenergetycznej linii przesyłowej najwyższych napięć relacji Klecina-Świebodzice (220 kV), która to docelowo zastąpiona ma zostać linią przesyłową 400kV + 110kV „Świebodzice-Wrocław”, kończącej się stacją elektroenergetyczną (GPZ) 400/110 kV „Wrocław” zlokalizowaną w pobliżu miejscowości Małuszów. Dodatkowo w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia wybudowana zostanie linia wysokiego napięcia 110 kV do Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „WISŁO-SAN” Oddział Wrocław – Kobierzyce w Biskupicach Podgórnich. Termin uruchomienia nowej linii przewidywany jest na 2014 rok, natomiast planowany termin powstania GPZ przypada na rok 2012. Po tym terminie ruszą prace mające na celu demontaż wyżej wymienionej linii Klecina-Świebodzice.

Ponadto, przez teren Gminy Kobierzyce swój przebieg mieć będzie również linia przesyłowa „Wrocław-Pasikowice” 400kV + 2 x 110kV, rozpoczynająca się opisaną wyżej stacją „Wrocław” w Małuszowie, a kończąca się na stacji w Pasikowicach. Planowane całkowite zakończenie tej inwestycji przypaść ma na rok 2013.

Oprócz wyżej wymienionych planowanych lub w części zrealizowanych linii najwyższych napięć przez teren Gminy Kobierzyce przebiegają linie napowietrzne wysokiego napięcia relacji:

- linia 110 kV (S-175) Bielany – Żórawina,
- linia 110 kV (S-173) Klecina – Bielany,
- linia 2 x 110 kV (S-171/172) Klecina – Zacharzyce.

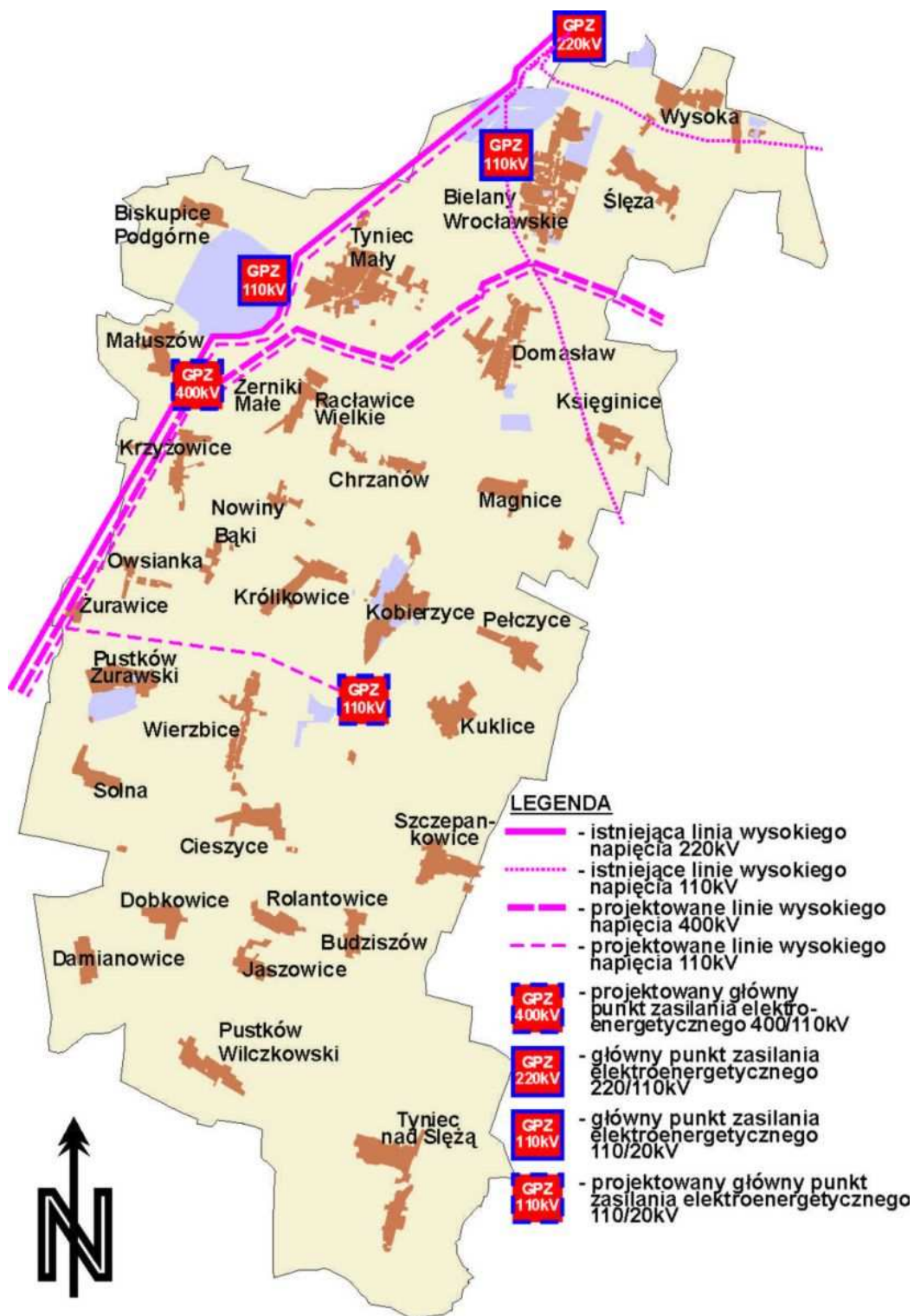
Podsumowanie

Wszystkie miejscowości w Gminie Kobierzyce są zelektryfikowane. Głównym celem jest zabezpieczenie zasilania w energię elektryczną terenu Gminy dla użytkowników, którzy wykorzystują prąd w celach przemysłowych, w szczególności dotyczy to firm, które ulokowały swoje inwestycje w Strefach Aktywności Gospodarczych. Gmina Kobierzyce aktywnie włączyła się w realizację inwestycji budowy opisanych wyżej linii „Pasikurówce-Wrocław” oraz „Świebodzice-Wrocław” wraz z budową GPZ „Wrocław” w Małuszowie poprzez zabezpieczenie odpowiednich terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obie opisane wyżej inwestycje przyczynią się do znacznej poprawy zabezpieczenia energetycznego całego regionu.

Mapka nr 6-4. Sieć energetyczna w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011r.

6.2 ŁĄCZNOŚĆ.

6.2.1 Usługi pocztowe.

Na terenie Gminy Kobierzycze działają 3 placówki pocztowe: w Kobierzycach, oraz 2 placówki w Bielanych Wrocławskich, które znajdują się w centrach handlowych w „Parku Handlowym Bielany” oraz w „Centrum Handlowym Auchan”.

6.2.2 Sieć telefonii przewodowej i komórkowej.

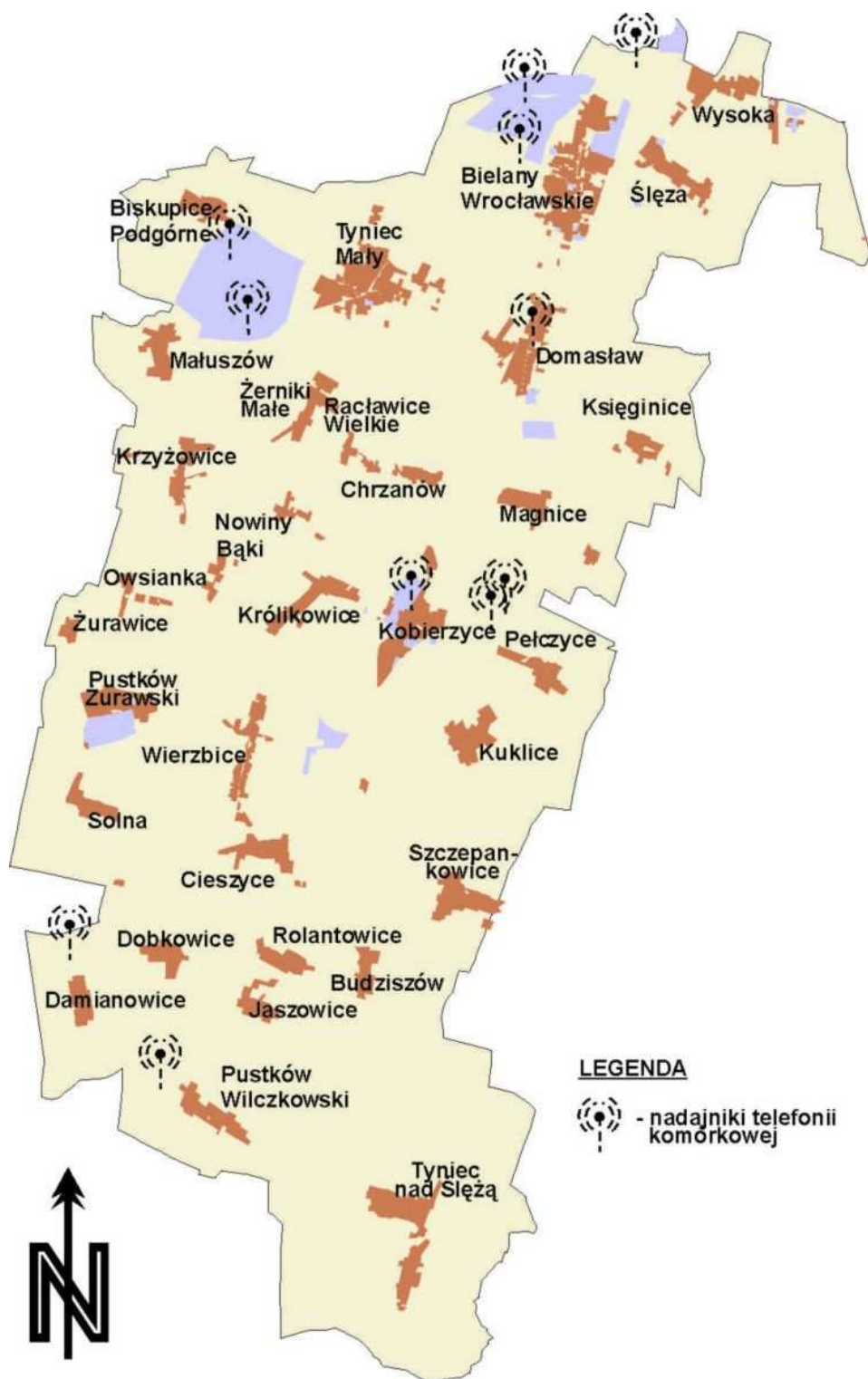
Gmina Kobierzycze posiada sieć telekomunikacyjną w postaci linii napowietrznych, kablowych doziemnych oraz kablowych w kanalizacji telefonicznej (Kobierzycze-osiedle mieszkaniowe). Operatorem tej sieci jest Telekomunikacja Polska S.A. - abonenci TP S.A. (obecnie Orange Polska) z obszaru gminy włączeni są do strefy numerycznej Wrocławia.

Na terenie części Gminy Kobierzycze działalność prowadzi również m.in. Telefon Dialog S.A. czy firma Greenlan z Sobótki oraz inne. Świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz rozwój sieci dystrybucyjnej regulowany jest przez rynek. Przez obszar gminy przebiegają linie światłowodowe telekomunikacyjne należące do operatorów.

Operatorzy telefonii komórkowej starają się zapewnić dostępność usług dla wszystkich zainteresowanych i stale rozbudowują infrastrukturę. Na całym terenie Gminy Kobierzycze dostępna jest sieć telefonii bezprzewodowej. Gęsta sieć nadajników zapewnia możliwość korzystania z usług wszystkich operatorów telefonii komórkowej na całym terenie Gminy - mapa nr 6-5.

Mapka nr 6-5. Sieć nadajników telefonii komórkowej

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

6.2.3 Internet.

Usługi internetowe świadczą na terenie gminy różni operatorzy (w tym telefonii stacjonarnej i komórkowej), a dostępność uzależniona jest od infrastruktury telekomunikacyjnej i możliwości technicznych operatorów. Na podstawie danych z Urzędu Komunikacji Elektronicznej można stwierdzić, że na terenie Gminy poziom nasycenia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości min. 2 Mb/s³ wynosi nie więcej niż 30%.

Tabela 6-3. Miejscowości na terenie Gminy Kobierzyce objęte usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości min. 2 Mb/s

Lp.	Miejscowość	Wskaźnik nasycenia usługami
1	Biskupice Podgórne	11,32
2	Budziszów	1,69
3	Chrzanów	15,51
4	Cieszyce	2,90
5	Damianowice	5,26
6	Dobkowice	6,25
7	Jaszowice	0,00
8	Kobierzyce	1,88
9	Krzyżowice	3,08
10	Księginice	4,65
11	Kuklice	12,56
12	Magnice	1,00
13	Małuszów	5,66
14	Nowiny	0,00
15	Owsianka	2,94
16	Bąki	13,67
17	Pustków Wilczkowski	8,43
18	Pustków Żurawski	7,96
19	Racławice Wielkie	11,65
20	Rolantowice	2,63
21	Solna	0,00
22	Szczepankowice	8,04
23	Ślęza	4,73
24	Tyniec nad Ślężą	0,43
25	Żurawice	2,17

Źródło: Urząd Komunikacji Elektronicznej, 2011 r.

³ Mb/s - przepustowość łącza internetowego (w języku potocznym: prędkość łącza internetowego) do wysyłania/pobierania danych wyrażona w bajtach/sekundę, gdzie 1 Mb (Megabajtów) = 1024 Kb (Kilobajtów), 1 Kb = 1024 bajtów

Podsumowanie

Świadczenie usług telekomunikacyjnych podlega prawom rynku, a zatem rozwój sieci dystrybucyjnej regulowany jest przez wolny rynek oraz możliwości techniczne operatorów. Usługi internetowe są dostępne dla mieszkańców gminy, jednak ich zakres jest niewystarczający. W celu wyeliminowania wykluczenia cyfrowego Gmina Kobierzyce podejmuje dodatkowo działania dotyczące zapewnienia mieszkańcom dostępu do Internetu. Realizuje projekt pn. „Zapewnienie dostępu do Internetu mieszkańcom Gminy Kobierzyce zagrożonym wykluczeniem cyfrowym” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W ramach projektu 30 mieszkańców gminy otrzymało w użyczeniu 30 zestawów komputerowych wraz z 7-mio letnim dostępem do Internetu.

6.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA.

6.3.1 Zasoby mieszkaniowe ogółem.

Wiejski charakter Gminy determinuje sposób zabudowy polegający na tym, iż większość budynków mieszkalnych to obiekty wolnostojące i jednorodzinne. Zamieszczone tabele przedstawiają aktualny stan zasobów mieszkaniowych w Gminie Kobierzyce.

Tabela nr 6-4. Dane porównawcze dotyczące gospodarki mieszkaniowej dla Gminy Kobierzyce, Powiatu Wrocławskiego, Województwa Dolnośląskiego i Polski (rok 2011)

Lp.	Pozycja	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Polska
1	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m2] na jednego mieszkańca	36,30	32,50	25,00	24,90
2	Powierzchnia użytkowa mieszkań stanowiących własność gminy [m2] na jednego mieszkańca	0,01	0,03	0,09	0,05
3	Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytku [m2] na jednego mieszkańca	0,30	0,19	0,42	0,24
4	Powierzchnia użytkowa mieszkań budowanych indywidualnie – oddanych do użytku [m2] na jednego mieszkańca	0,56	0,31	0,15	0,18

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2011 r.

Z danych tabeli nr 6-4 wynika, że w Gminie Kobierzyce powierzchnia mieszkalna przypadająca na jednego mieszkańca jest zdecydowanie większa od średniej dla Województwa Dolnośląskiego i kraju i nieznacznie większa od średniej dla Powiatu Wrocławskiego.

6.3.2 Mieszkania komunalne.

Według danych na koniec roku 2011r., Gmina Kobierzyce posiadała 68 mieszkań komunalnych w 14 budynkach mieszkalnych, w których znajdowało się również 15 lokali własnościowych.

**Tabela nr 6-5. Liczba i stan mieszkań komunalnych
na 31.12.2011 r.**

Lp.	Charakterystyka mieszkań komunalnych	Wartość
1	Liczba mieszkalnych budynków komunalnych	14
2	Liczba komunalnych lokali mieszkalnych	68
3	Liczba lokali mieszkalnych posiadających c.o.	26
4	Liczba lokali mieszkalnych z W.C. na zewnątrz budynku	2
5	Liczba lokali mieszkalnych posiadających ustęp spłukiwany	66
6	Liczba lokali mieszkalnych posiadających gaz przewodowy	2
7	Liczba lokali mieszkalnych posiadających łazienkę	40
8	Liczba lokali mieszkalnych posiadających wodociąg	68
9	Pow. użytkowa [m2] mieszkań stanowiących własność gminy	2 893
10	Liczba mieszkań w budynkach sprzedana osobom fizycznym	1
11	Pow. użytkowa [m2] mieszkań sprzedanych osobom fizycznym	45
12	Liczba izb w mieszkaniach stanowiących własność gminy	132
13	Ilość wspólnot mieszkaniowych	6
14	Liczba lokali sprzedanych w ciągu ostatniego roku	1

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Tabela nr 6-6. Liczba i stan budynków komunalnych
na 31.12.2011 r.

Lp .	Budynki	Stan na 31.12. 2011	W bezpośrednim zarządzie Gminy Kobierzyce	Dzierżawa, najem, użyczenie	Wspólnoty mieszkaniowe
1	mieszkalne	14	8	0	6
2	niemieszkalne	2	2	0	0
3	obiekty szkolne	5	0	5	0
4	obiekty szkolne (przedszkola)	3	0	3	0
5	obiekty kulturalne – gminny dom kultury, hala sportowa,	2	2	0	0
6	obiekty służby zdrowia	1	1	0	0
7	pozostałe obiekty użyteczności publicznej (osp)	2	0	2	0
8	pozostałe obiekty użyteczności publicznej (świetlice)	29	29	0	0
9	inne	9	9	0	0
	Razem	67	51	10	6

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Podsumowanie

Większość budynków komunalnych wybudowano w latach 1900 – 1939. W sferze mieszkalnictwa komunalnego i socjalnego można zauważyć następujące problemy:

- degradacja techniczna mieszkań i budynków komunalnych będących w zasobie Gminy generuje ponoszenie nakładów finansowych na utrzymanie obiektów w odpowiednim stanie technicznym.
- brak dostatecznej liczby mieszkań socjalnych, a także mieszkań potrzebnych do realizacji wyroków eksmisyjnych zgodnie z ustawą o ochronie praw lokatorów (aktualne zapotrzebowanie na mieszkania komunalne, wg listy oczekujących, szacowne jest na około 100 mieszkań).

6.4 REWALORYZACJA MIEJSCOWOŚCI KOBIERZYCE.

W związku z intensywnym rozwojem Gminy Kobierzyce, wzrostem jej znaczenia i atrakcyjności dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów - władze Gminy Kobierzyce rozpoczęły proces rewaloryzacji miejscowości Kobierzyce. Rewaloryzacja wsi Kobierzyce jest wielowątkowym przedsięwzięciem, ponieważ miejscowość nie jest spójna przestrzennie - główne funkcje będące celem ruchu mieszkańców są rozmieszczone przypadkowo (nieodogodne jest dla użytkowników rozmieszczenie budynków urzędu gminy, poczty, banku, ośrodka zdrowia oraz zespołu handlowo-usługowego). W wielu miejscach we wsi występują elementy dysharmonizujące środowisko urbanistyczne i wymagające ingerencji architektonicznej - np. niektóre elewacje, wnętrza blokowe, wiele chaotycznych widoków i perspektyw.

Po analizie stanu istniejącego oraz w trakcie prac nad projektem rewaloryzacji Kobierzyc przyjęto następujące założenia projektowe oparte o zachowanie zasady dobrej kontynuacji oraz delikatnej ingerencji:

- uporządkowanie przestrzenne wsi obecnie pozbawionej spójności przestrzennej,
- poprawienie percepcji wsi w skali urbanistycznej, architektonicznej i wyrazu plastycznego oraz zadbanie o czytelność układu, podkreślenie i wyróżnienie ważniejszych społecznie i cennych elementów przestrzennych,
- wprowadzenie elementów wyróżniających się oraz nadanie odrębnej, ale jednolitej tożsamości wizualnej wsi,
- stworzenie trzonu kompozycyjnego, osi, placu, centrum założenia - dla nadania spójności i zwartości układu,
- zaprojektowanie terenów dla nowej zabudowy mieszkaniowej zarówno wielo jak i jednorodzinnej wobec wzrastającej ilości miejsc pracy w Gminie oraz wprowadzanie rozwiązań poprawiających standard, wygodę i nowoczesność zamieszkiwania, ale używając tradycyjnych materiałów i elementów,
- zachowanie elementów historycznych,
- wprowadzenie rozwiązań przestrzennych zachęcających do chodzenia pieszo i jeżdżenia na rowerze,
- wprowadzenie do założenia parkowego, objętego ścisłą ochroną konserwatorską - bogatej oferty usług wypoczynkowych,

- pozostawienie, uzupełnienie i podkreślenie istniejącej zieleni wysokiej, minimalizowanie wycinek, wzbogacenie zieleni o nowe nasadzenia przyuliczne, skwerowe, parkowe, uporządkowanie zieleni wzdłuż wskazanych ciągów komunikacyjnych, utworzenie nowych skwerów zielonych, zorganizowanie zieleni na placach oraz nowych placach zabaw dla dzieci,
- uporządkowanie tkanki zabudowy wsi głównie poprzez realizację nowej nawierzchni ulic i chodników, porządkowaniu ogrodzeń oraz wnętrz publicznych,
- wprowadzenie zieleni urządzonej oraz wprowadzenie elementów małej architektury ujednoliconych dla całej wsi.

W dniu 28 września 2006r. Rada Gminy Kobierzyce podjęła uchwałę Nr LXIV/686/06 w sprawie przyjęcia projektu rewaloryzacji miejscowości Kobierzyce. Wykonane zostały prace projektowe dla obiektów będących własnością Gminy Kobierzyce oraz dróg publicznych, zgodnie z przyjętymi w projekcie rewaloryzacji wsi Kobierzyce wytycznymi.

Do końca 2011r. zrealizowano w ramach rewaloryzacji miejscowości Kobierzyce następujące inwestycje:

- kompleksowa przebudowa ulic w Kobierzycach: Robotnicza, Witosa z budową zespołu przystanków autobusowych, fragment ul. Ludowej (dodatkowo została pozyskana dotacja z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008-2011 w kwocie ok. 2,5 mln. zł. - na przebudowę ul. Robotniczej),
- zagospodarowanie terenu przedszkola,
- przebudowa budynku remizy strażackiej,
- budowa ciągu pieszego od remizy strażackiej do kościoła,
- przebudowa budynku po byłym ośrodku zdrowia na budynek mieszkalny w Kobierzycach ul. Robotnicza 1,
- przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Witosa 18,
- przebudowa budynków komunalnych na ul. Witosa 13 i 15,
- współfinansowanie ciągu pieszego przy ul. Spółdzielczej (nieistniejący już Agropest),
- rozbiórki starych budynków mieszkalnych na ul. Witosa oraz budynków na ul. Robotniczej i Sportowej.

W trakcie są realizowane inwestycje:

- przebudowa budynku Policji przy ul. Witosa
- kompleksowa przebudowa ul. Spółdzielczej i Sportowej
- budowa oświetlenia ul. Dębowej, Bukowej i Al. Pałacowej.

7. INFRASTRUKTURA DROGOWA

7.1 DROGI.

Jednym z najważniejszych aspektów gospodarczego rozwoju Gminy Kobierzyce jest jej bezpośrednie sąsiedztwo z Wrocławiem oraz wynikające z tego związku gospodarczo przestrzenne. Ma to swoje odzwierciedlenie w sieci dróg, którego przejawem jest ożywienie inwestycyjne w obszarze „Węzła Bielańskiego” autostrady A-4, Autostradowej Obwodnicy Wrocławia, dróg krajowych nr 5, 8 i nr 35. Oprócz bliskiego sąsiedztwa dużego miasta, walory ekonomiczne Gminy wynikają również z dużej dostępności do istniejącego układu dróg międzynarodowych i krajowych.

7.1.1 Drogi międzynarodowe.

Przez teren Gminy Kobierzyce biegnie jeden z najważniejszych szlaków transeuropejskich Wschód - Zachód. Na terenie Polski szlak ten prowadzi od przejścia granicznego w Medyce do przejścia granicznego w Zgorzelcu. Odcinek leżący w granicach Gminy Kobierzyce należy do najnowocześniejszych i stanowi pierwszy odcinek sieci autostrad w Polsce A-4. Szlak ten krzyżuje się w „Węźle Bielańskim” z drogą krajową nr 8, która jest również jednym z ważniejszych szlaków komunikacyjnych w Polsce, łączy Warszawę, poprzez przejście graniczne w Kudowie Zdrój, z Pragą oraz z drogą krajową nr 35. Na terenie Gminy Kobierzyce rozpoczyna się w miejscowości Magnice AOW- Autostradowa Obwodnica Wrocławia, która jednocześnie łączy się z A-4 oraz obwodnicą Tyńca Małego.

Tabela nr 7-1. Drogi międzynarodowe.

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie Gminy	Długość drogi na terenie Gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
A-4	Bielany Wrocławskie - Pietrzykowice	3,603	153,056	156,659	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód
A-4	Kąty Wrocławskie - Pietrzykowice	0,420	147,061	147,481	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód
Autostradowa Obwodnica Wrocławia S8e	Magnice - Długołęka	4,564	1,387	5,951	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód

Źródło: GDDKiA we Wrocławiu, 2011 r.

7.1.2 Drogi krajowe.

Przez teren Gminy Kobierzycze przebiegają drogi krajowe, które pełnią funkcję połączeń międzynarodowych łącząc się w „Węźle Bielańskim” z autostradą A-4 oraz AOW. Stanowią one obecnie główną południową bramę wjazdową do Wrocławia. W tabeli 7-2. przedstawiono klasę i przebieg dróg wraz z ich długościami na terenie Gminy Kobierzycze.

Tabela nr 7-2. Drogi krajowe.

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie Gminy	Długość drogi na terenie Gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
8	Od granicy miasta Wrocław - Bielany Wrocławskie oraz od Magnice-Kobierzycze-Cieszycze-Rolantowice-Jaszowice- Pustków Wilczkowski.	12,196	96,853	109,049	GP
8e	Łącznik od Magnic do AOW	1,387	0,00	1,387	GP
35	od węzła „Kobierzycze” na AOW do granicy gminy	1,953	78,223	80,176	GP
35a	Obwodnica Tyńca Małego	4,690	0,000	4,690	GP
5	Wiadukt nad A-4 w Bielanych Wr. – granica Wrocławia	0,592	369,846	370,438	GP
98	od granicy gminy do węzła „Kobierzycze” na AOW	4,244	0,000	4,244	GP

Legenda: GP – drogi główne ruchu przyspieszonego

Źródło: GDDKiA we Wrocławiu, 2011 r.

7.1.3 Drogi wojewódzkie.

W związku z reformą administracyjną kraju w 1999 r. została zmieniona struktura administracyjna dróg. Wprowadzenie powiatów spowodowało automatycznie przekazanie pod ich zarząd wielu dróg, które dotychczas zarządzane były przez województwo. W zarządzie Województwa Dolnośląskiego na terenie Gminy Kobierzyce znajdują się 2 drogi wojewódzkie: nr 346 relacji Środa Śląska – Oława oraz Nr 348 relacji Małuszów – Pietrzykowice.

Tabela nr 7-3. Drogi wojewódzkie.

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie Gminy	Długość drogi na terenie Gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
346	Owsianka - Wierzbice - Szczepankowice	5,652	36,138	41,79	G
348	Droga Krajowa Nr 35 – granica gminy Kobierzyce	3,200	0,000	3,200	G

Legenda: G – drogi główne

Źródło: DZDW we Wrocławiu, 2012r.

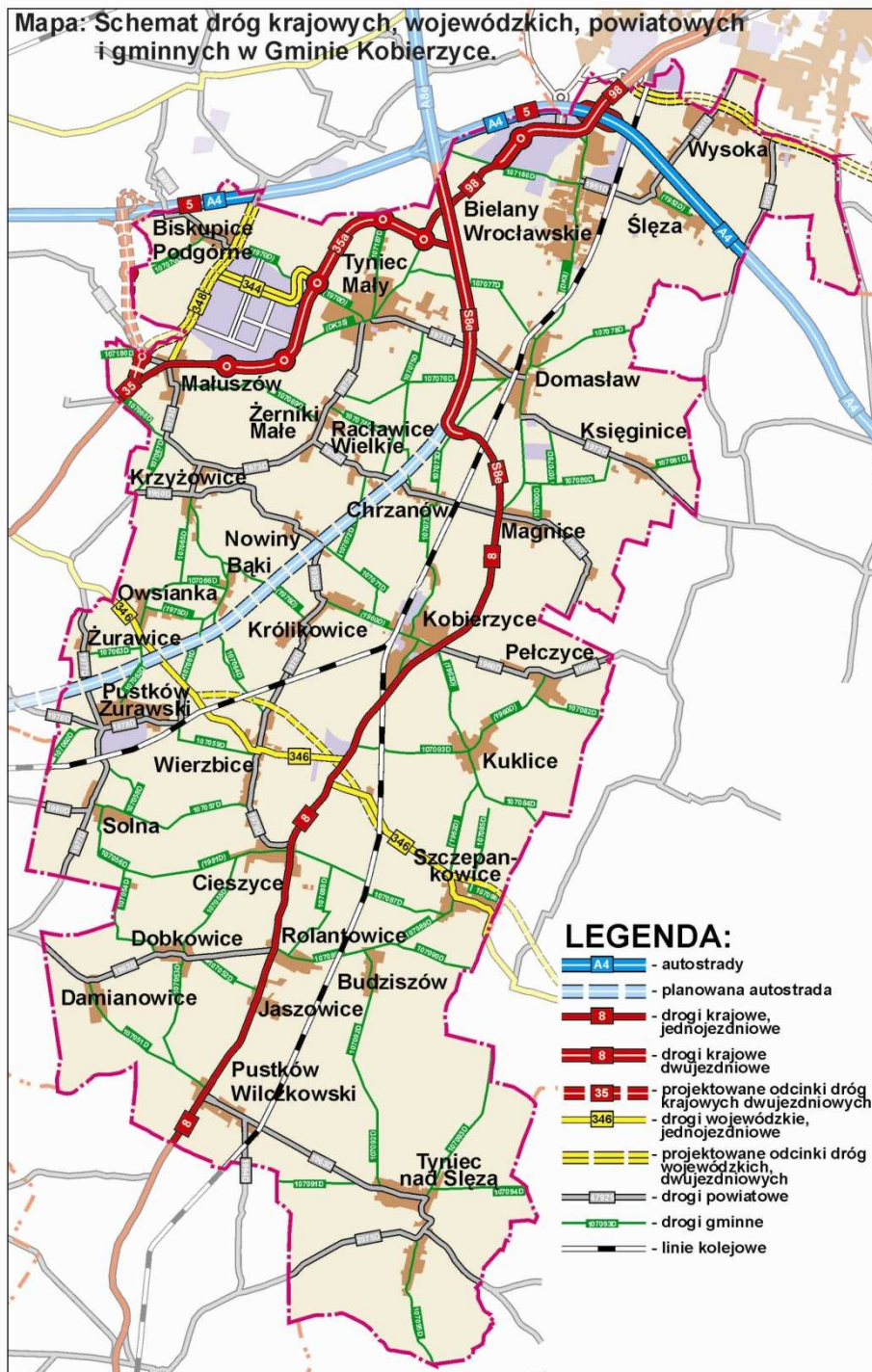
7.1.4 Drogi powiatowe.

Przez teren Gminy Kobierzyce przebiega 19 dróg powiatowych. Sieć tych dróg pełni funkcje łączników dróg krajowych, połączeń między miejscowościami Gminy czy z sąsiednimi gminami.

W tabeli 7-4 podano zestawienie dróg powiatowych, zostały one również zaznaczone na mapie Gminy Kobierzyce.

Mapa nr 7-1. Schemat dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych w Gminie Kobierzyce.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Infrastruktura drogowa

Tabela nr 7-4. Zestawienie dróg powiatowych

zgodne z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z dnia 14 maja 1999r. ze zm) . Legenda: Z – drogi klasy Z (zbiornicze), L – drogi klasy L (lokalne)

Lp.	Nowy numer drogi	Klasy dróg	Przebieg drogi	Gmina	Kilometraż		Dł. drogi [km]	Dł. naw. twardej [km]
					od	do		
1	1950D	L	(Małuszów) K35 – Krzyżowice – Nowiny – Królikowice – W346 (Wierzbice)	Kobierzyce	3,200	14,480	11,280	11,280
2	1951D	Z	(Bielany Wr.) K8 – Ślęza – Wysoka gr. gminy (Wrocław)	Kobierzyce	0,000	4,030	4,030	4,030
3	1955D	L	(Wrocław) gr. powiatu – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	6,320	8,720	2,400	2,400
4	1959D	L	(Żerniki Małe) 1973D – Raclawice Wielkie – Chrzanów – Magnice – Granica Gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,000	3,750	3,750	3,750
5	1960D	L	Kobierzyce - Pełczyce – 1956D (Wilczków)	Kobierzyce	0,000	2,045	6,741	4,696
6	1963D	L	(Pustków Wilczkowski) K8 – 2075D (Tyniec nad Ślężą)	Kobierzyce	0,000	4,809	4,809	4,809
7	1964D	L	(Pustków Wilczkowski) 1963D – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,000	0,750	0,750	0,750
8	1970D	L	Granica gminy Kobierzyce Biskupice Podgórne (W 348)	Kobierzyce	1,900	3,750	1,850	1,850
9	1971D	Z	(Tyniec Mały) K35– K8 (Domasław)	Kobierzyce	0,000	2,775	2,775	2,775
10	1972D	Z	Domasław (dawna K8) – Księginice – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,000	2,775	2,775	2,775
11	1973D	L	(Krzyżowice) 1950D – Żerniki Małe–K35 (Tyniec Mały)	Kobierzyce	0,000	4,183	4,183	4,183
12	1974D	L	granica gminy Kobierzyce - Krzyżowice	Kobierzyce	1,233	2,563	1,330	1,330
13	1977D	L	granica gminy Kobierzyce – Solna – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,471	5,771	5,300	5,300
14	1978D	L	granica gminy Kobierzyce – DW 346	Kobierzyce	6,530	10,890	4,360	4,360
15	1979D	L	(Wierzbice) W346 – K8 (Cieszce)	Kobierzyce	0,000	2,000	2,000	2,000
16	1980D	L	granica gminy Kobierzyce - Solna	Kobierzyce	4,500	5,320	0,820	0,820
17	1983D	L	granica gminy Kobierzyce – DK 8 Rolantowice	Kobierzyce	0,782	4,665	3,883	3,883
18	2016D	L	granica gminy Kobierzyce – DK-8 Małuszów	Kobierzyce	6,556	7,056	0,500	0,500
19	2025D	L	granica Powiatu – DK-35 Bielany Wrocławskie	Kobierzyce	0,000	0,263	0,263	0,263
20	2075D	L	granica gminy Kobierzyce – Tyniec nad Ślężą – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	48,869	52,555	3,686	3,686

Źródło: Starostwo Powiatowe we Wrocławiu, 2011 r.

7.1.5 Drogi gminne.

Drogi gminne pełnią funkcję dodatkowych połączeń międzyosiedlowych oraz powiązań z drogami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi. Związane są one głównie z obsługą rolnictwa. Sieć dróg gminnych jest gęsta wynosi 73,83 km na 100 km² przy średniej w Powiecie Wrocławskim ziemskim wynoszącej 33,06, ich łączna długość wynosi 151,42 km. Są to drogi klasy „D” i „L”. Drogi klasy „L” przeznaczone są do obsługi lokalnej o małym ruchu, posiadające jezdnie dwupasmowe, dwukierunkowe, obsługujące przyległe zagospodarowanie terenu bez ograniczeń. Drogi klasy „D” stanowią dojazdy do pól, charakteryzują się jezdnią jednopasmową dwukierunkową z mijankami lub bez mijanek. Ich stan jest zadowalający, większość posiada nawierzchnie asfaltowe oraz gruntowe utwardzone klasy „D” i „L”. W 2011 i 2012 roku zaliczone zostały do kategorii dróg gminnych drogi pozbawione kategorii dróg powiatowych oraz krajowych, które wykazane zostały w tabeli nr 7-5.

Tabela nr 7-5. Drogi gminne w Gminie Kobierzyce.

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Szerokość drogi właściwej [m]	Długość na terenie gminy [km]
1	107180 D	Małuszów -Wojtkowice	3-5	0,407
2	107187 D	Tyniec Mały –Nowa Wieś Wrocławska	3-5	1,538
3	107186 D	Bielany Wrocławskie – Nowa Wieś Wrocławska	3-5	1,809
4	107051 D	Pustków Wilczkowski - Domianowice	3-5	3,701
5	107052 D	Jaszowice - Dobkowice	3-5	1,188
6	107053 D	Dobkowice - Pustków Wilczkowski	3-5	1,910
7	107054 D	Dobkowice -Solna	3-5	1,951
8	107055 D	Dobkowice - Cieszyce	3-5	1,873
9	107056 D	Solna – Folwark Solna	3-5	1,339
10	107057 D	Solna - Wierzbice	3-5	3,666
11	107058 D	Solna – Pustków Żurawski	3-5	1,037
12	107059 D	Pustków Żurawski - Wierzbice	3-5	1,454
13	107060 D	Pustków Żurawski - Olbrachtowice	3-5	1,106
14	107061 D	Pustków Żurawski - Bąki	3-5	1,146
15	107062 D	Pustków Żurawski - Owsianka	3-5	1,187
16	107063 D	Żurawice - Owsianka	3-5	0,960
17	107064 D	Bąki – Wierzbice	3-5	1,994
18	107065 D	Owsianka - Krzyżowice	3-5	1,334
19	107066 D	Bąki – Owsianka	3-5	1,744
20	107067 D	Krzyżowice - Gniechowice	3-5	0,710
21	107068 D	Krzyżowice – Stary Dwór	3-5	1,001
22	107069 D	Małuszów – Żerniki Małe	3-5	2,413
23	107070 D	Biskupice Podgórne -Strzeganowice	3-5	1,430
24	107071 D	Kobierzyce – Raclawice Wielkie	3-5	1,728
25	107072 D	Kobierzyce – Raclawice Wielkie	3-5	1,503

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Infrastruktura drogowa

26	107073 D	Kobierzyce – Chrzanów -Domasław	3-5	5,082
27	107074 D	Żerniki Małe - Chrzanów	3-5	2,122
28	107075 D	Chrzanów – Tyniec Mały	3-5	2,851
29	107076 D	Domasław – Żerniki Małe	3-5	1,636
30	107077 D	Domasław – Tyniec Mały	3-5	0,289
31	107078 D	Domasław –Komorowice	3-5	1,812
32	107079 D	Domasław –Magnice	3-5	0,964
33	107080 D	Księginice - Magnice	3-5	1,970
34	107081 D	Księginice - Rzepin	3-5	0,719
35	107082 D	Pełczyce - Wilczków	3-5	0,650
36	107083 D	Kuklice - Wierzbice	3-5	1,933
37	107084 D	Kuklice -Jaksonów	3-5	1,259
38	107085 D	Szczepankowice- Kuklice	3-5	1,429
39	107086 D	Szczepankowice - Jaksonów	3-5	0,517
40	107087 D	Cieszyce- Szczepankowice	3-5	0,145
41	107088 D	Rolantowice - Cieszyce	3-5	1,711
42	107089 D	Rolantowice - Szczepankowice	3-5	3,413
43	107090 D	Budziszów -Przeclawice	3-5	1,287
44	107091 D	Tyniec nad Ślężą - Biskupice	3-5	1,399
45	107092 D	Tyniec nad Ślężą - Budziszów	3-5	4,150
46	107093 D	Tyniec nad Ślężą - Przeclawice	3-5	0,532
47	107094 D	Tyniec nad Ślężą - Bartoszowo	3-5	1,530
48	107095 D	Tyniec nad Ślężą - Suchowice	3-5	2,250
				Razem: 95,561

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011r.

Tabela nr 7-5.1. Drogi gminne publiczne w Bielanych Wrocławskich.

Lp.	Nr drogi	Nazwa ulicy	Przebieg drogi	Przybliżona długość drogi [km]
1	120701 D	Agrestowa	ul. Agrestowa, od skrzyż. z ul. Malinową – doskrzyż. z ul. Ogrodową	0,380
2	120702 D	Akacyjowa	ul. Akacyjowa, od skrzyż. z ul. Makową – do skrzyż. z ul. Dworcową	0,389
3	120703 D	Błękitna	ul. Błękitna, od skrzyż. z ul. Dwa Światy - doskrzyż. z ul. Kolejową	0,564
4	120704 D	Boczna	ul. Boczna, od skrzyż. z ul. Słoneczną – do skrzyż. z ul. Wrocławską	0,229
5	120705 D	Brzoskwiniowa	ul. Brzoskwiniowa, od skrzyż. z ul. Wiśniową - doskrzyż. z ul. Ogrodową	0,351
6	120706 D	Brzozowa	ul. Brzozowa, od skrzyż. z ul. Kolejową - doskrzyż. z ul. Lipową	0,291
7	120707 D	Cicha	ul. Cicha, od skrzyż. z ul. Kwiatową - do skrzyż. z ul. Świerkową	0,403
8	120708 D	Cisowa	ul. Cisowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Świerkową	0,245
9	120709 D	Cytrynowa	ul. Cytrynowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Ogrodową	0,057
10	120710 D	Dębowa	ul. Dębowa, od skrzyż. z ul. Brzozową - doskrzyż. z ul. Lipową	0,345

11	120711 D	Dwa Światy	ul. Dwa Światy, od skrzyż. z ul. Fiołkowa - do skrzyż. z ul. Błękitną	0,490
12	120712 D	Dworcowa	ul. Dworcowa, od skrzyż. z ul. Kolejową - do skrzyż. z ul. Zimową	1,163
13	120713 D	Fiołkowa	ul. Fiołkowa, od skrzyż. z ul. Liliową - do skrzyż. z ul. Storczykową – dalej droga bez przejazdu	0,317
14	120714 D	Irysowa	ul. Irysowa, od skrzyż. z ul. Krokusową - do skrzyż. z ul. Nektarową	0,244
15	120715 D	Jagodowa	ul. Jagodowa, od skrzyż. z ul. Malinową - do skrzyż. z ul. Truskawkową – dalej droga bez przejazdu	0,496
16	120716 D	Jaśminowa	ul. Jaśminowa, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Konwaliową – dalej droga bez przejazdu	0,267
17	120717 D	Jesionowa	ul. Jesionowa, od skrzyż. z ul. Makową - do skrzyż. z ul. Dworcową	0,311
18	120718 D	Jeżynowa	ul. Jeżynowa, pętla od skrzyż. z ul. Malinową - do skrzyż. z ul. Malinową	0,246
19	120719 D	Kalinowa	ul. Kalinowa, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Dworcową	0,414
20	120720 D	Kasztanowa	ul. Kasztanowa, od skrzyż. z ul. Makową - do skrzyż. z ul. Lipową	0,174
21	120721 D	Klonowa	ul. Klonowa, pętla od skrzyż. z ul. Lipową - do skrzyż. z ul. Lipową	0,300
22	120722 D	Konwaliowa	ul. Konwaliowa, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Fiołkową	0,130
23	120723 D	Krokusowa	ul. Krokusowa, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Irysową – dalej droga bez przejazdu	0,241
24	120724 D	Kwiatowa	ul. Kwiatowa, od skrzyż. z ul. Przestrzenną – do skrzyż. z ul. Wrocławską	0,712
25	120725 D	Leśna	ul. Leśna, od skrzyż. z ul. Łąkową - do skrzyż. z ul. Ogrodową	0,095
26	120726 D	Letnia	ul. Letnia, od skrzyż. z ul. Widok - do skrzyż. z ul. Dworcową	0,176
27	120727 D	Liliowa	ul. Liliowa, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Nektarową – dalej droga bez przejazdu	0,308
28	120728 D	Lipowa	ul. Lipowa, od skrzyż. z ul. Makową - do skrzyż. z ul. Dworcową	0,399
29	120729 D	Logistyczna	ul. Logistyczna, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Tęczową	1,296
30	120730 D	Łąkowa	ul. Łąkowa, od skrzyż. z ul. Kwiatową - do skrzyż. z ul. Leśną	0,185
31	120731 D	MacMillana	ul. MacMillana, droga bez przejazdu od skrzyż. z drogą K-35	0,367
32	120732 D	Łącznik z K-35, ul. Magazynowa	ul. Magazynowa, od skrzyż. z drogą K-35 (ul. Czekoladowa – rondo Castorama), ul. Magazynowa, do ronda w kierunku ul. Tynieckiej	0,690
33	120733 D	Magnoliowa	ul. Magnoliowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Fiołkową	0,360
34	120734 D	Makowa	ul. Makowa, od skrzyż. z ul. Kolejową - do skrzyż. z ul. Kalinową	0,658
35	120735 D	Malinowa	ul. Malinowa, od skrzyż. z ul. Przestrzenną - do skrzyż. z ul. Ogrodową	0,489
36	120736 D	Miodowa	ul. Miodowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Ogrodową	0,116
37	120737 D	Modrzewiowa	ul. Modrzewiowa, pętla od skrzyż. z ul. Ogrodową - do skrzyż. z ul. Ogrodową	0,353
38	120738 D	Morelowa	ul. Morelowa, od skrzyż. z ul. Wiśniową - do skrzyż. z ul. Ogrodową	0,315

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Infrastruktura drogowa

39	120739 D	Nektarowa	ul. Nektarowa, od skrzyż. z ul. Liliową - do skrzyż. z ul. Iryśową	0,253
40	120740 D	Niebieska	ul. Niebieska, od gr. m. Wrocławia (ul. Kobierzycka) – do skrzyż. z ul. Atramentową	0,228
41	120741 D	Ogrodowa	ul. Ogrodowa, od skrzyż. z ul. Klecińską - do skrzyż. z ul. Świerkową	1,947
42	120742 D	Platanowa	ul. Platanowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Dworcową	0,219
43	120743 D	Polarna	ul. Polarna, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Zimową	0,124
44	120744 D	Polna	ul. Polna, od skrzyż. z ul. Liliową - do skrzyż. z ul. Iryśową	0,251
45	120745 D	Poziomkowa	ul. Poziomkowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Agrestową	0,078
46	120746 D	Przestrzenna	ul. Przestrzenna, od skrzyż. z ul. Tęczową - do skrzyż. z ul. Kwiatową	0,828
47	120747 D	Różana	ul. Różana, od skrzyż. z ul. Polną - doskrzyż. z ul. Iryśową	0,173
48	120748 D	Sadownicza	ul. Sadownicza, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Kłodzką	0,725
49	120749 D	Sosnowa	ul. Sosnowa, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Kłodzką	0,342
50	120750 D	Spokojna	ul. Spokojna, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Kwiatową	0,078
51	120751 D	Storczykowa	ul. Storczykowa, od skrzyż. z ul. Fiołkową - do skrzyż. z ul. Dwa Światy	0,321
52	120752 D	Śnieżna	ul. Śnieżna, droga bez przejazdu od skrzyż. z ul. Zimową	0,128
53	120753 D	Świerkowa	ul. Świerkowa, od skrzyż. z ul. Cisową - do skrzyż. z ul. Kłodzką	0,579
54	120754 D	Truskawkowa	ul. Truskawkowa, od skrzyż. z ul. Agrestową - do skrzyż. z ul. Kwiatową	0,184
55	120755 D	Widok	ul. Widok, od skrzyż. z ul. Letnią - dwa sięgacze bez przejazdu	0,154
56	120756 D	Wiosenna	ul. Wiosenna, od skrzyż. z ul. Wrocławską - do skrzyż. z ul. Dworcową + łącznik do ul. Letniej	0,447
57	120757 D	Wiśniowa	ul. Wiśniowa, od skrzyż. z ul. Morelową - do skrzyż. z ul. Ogrodową	0,267
58	120758 D	Zimowa	ul. Zimowa, od skrzyż. z ul. Kłodzką - do skrzyż. z ul. Dworcową	0,248
59	107186 D	Słoneczna	ul. Słoneczna, od skrzyż. z ul. Wrocławską – do skrzyż. z ul. Przestrzenną	0,552
		Tęczowa	ul. Tęczowa, od skrzyż. z ul. Przestrzenną – do skrzyż. z drogą K-35	0,903
		Droga bez nazwy	od skrzyż. z drogą K-35- do granicy z Gminą Kąty Wrocławskie	0,759
Razem: 24,354				

Źródło: Urząd Gminy Kobierzycze, 2011r.

[illegible]

GMINA KOBIERZYCE

Tabela nr 7-5.2. Drogi gminne publiczne przekazane przez Powiat Wrocławski oraz GDDKiA.

Lp.	Nowy numer drogi	Klasy dróg	Przebieg drogi	Gmina	Kilometraż od	Kilometraż do	Dł. drogi [km]	Dł. naw. twardej [km]
1	1952D*	L	(Ślęza) 1951D – A4 (Ślęza)	Kobierzycze	0,000	0,792	0,792	0,792
2	1958D*	L	Tyniec Mały – K35	Kobierzycze	0,000	0,330	0,330	0,330
3	1961D*	L	(Pełczyce) 1960D – 1962D (Kuklice)	Kobierzycze	0,000	1,896	1,896	1,896
4	1962D*	L	(Kobierzycze) K8 – Kuklice – W346 (Szczepankowice)	Kobierzycze	0,000	3,946	3,946	3,946
5	1975D*	L	(Krzyżowice) 1950D – Bąki – W346 (Owsianka)	Kobierzycze	0,000	3,945	3,945	3,945
6	1976D*	L	(Bąki) 1975D – 1950D (Królikowice)	Kobierzycze	0,000	1,786	1,786	1,786
7	1981D*	L	(Solna) 1977D – K8 (Cieszycze)	Kobierzycze	0,000	4,058	4,058	4,058
8	1960D*	L	Królikowice (1950D) – Kobierzycze (DK-8)	Kobierzycze	0,000	2,045	2,045	2,045
9	1970D*	L	DW -348 - Tyniec Mały droga gminna (dawna DK-35)	Kobierzycze	3,750	6,065	2,315	2,315
10	DK 8**		Skrzyżowanie z DK 8e w Magnicach – skrzyżowanie z DK 35 w Bielanych Wr.	Kobierzycze	109,049	115,752	6,703	6,703
11	DK 35**		Droga przebiegająca przez miejscowość Tyniec Mały	Kobierzycze	81,432	84,326	2,894	2,894
12	DL 1***		Łącznik prowadzący do Obwodnicy Tyńca Małego	Kobierzycze	0,000	0,807	0,807	0,807
							Razem:	31,517

* - numeracja dróg powiatowych, które zostały przekazane gminie Kobierzycze i uzyskały kategorie dróg gminnych. W roku 2013 zostanie nadana tym drogom numeracja dróg gminnych publicznych.

** - numeracja dróg krajowych, które po wybudowaniu obwodnicy Tyńca Małego są w zarządzie gminy Kobierzycze i uzyskały kategorie dróg gminnych. W roku 2013 zostanie nadana tym drogom numeracja dróg gminnych publicznych.

*** - numeracja dróg krajowych, które po wybudowaniu obwodnicy Tyńca Małego zostały przekazane w zarząd gminy Kobierzycze i uzyskały kategorie dróg gminnych. W roku 2013 zostanie nadana tym drogom numeracja dróg gminnych publicznych.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzycze, 2011 r.

W porównaniu do gmin sąsiednich Gmina Kobierzycze posiada najwięcej dróg gminnych, w tym dróg o nawierzchni utwardzonej oraz asfaltowej.

7.2 KOMUNIKACJA PUBLICZNA

7.2.1 Komunikacja autobusowa.

Komunikacja zbiorowa na terenie gminy realizowana jest głównie w oparciu o międzygminną komunikację autobusową.

W roku 2008 Gmina Kobierzyce uruchomiła połączenia autobusowe, które poprzez cztery linie: 852, 862, 872 i 892 skomunikowały większość miejscowości gminy z Kobierzycami i Wrocławiem. Na wniosek mieszkańców, w roku 2011, uruchomiona została dodatkowo linia nocna 862N z Dworca Głównego PKP we Wrocławiu do miejscowości Pustków Żurawski na terenie gminy.

Autobusowa komunikacja gminna uzupełniana jest przez prywatnych przewoźników. Jednak na przestrzeni ostatnich lat częstotliwość oraz zakres świadczonych usług przewozowych przez te podmioty uległa znacznemu zmniejszeniu.

Dodatkowo, miejscowości: Bielany Wrocławskie, Ślęza i Wysoka posiadają połączenie z miastem Wrocław poprzez linię podmiejską nr: 612. Linia ta jest objęta dotacją celową w zakresie jej funkcjonowania na terenie gminy Kobierzyce.

Inne ważne połączenia autobusowe realizowane na terenie gminy, to:

- linia 602 i linia 607- połączenie Wrocławia z Biskupicami Podgórnymi zapewniające transport dla pracowników firm z terenu Tarnobrzelskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;
- połączenie Wrocławia z Centrum Handlowym Bielany (składające się z dwóch linii: od Dworca Autobusowego PKS oraz od ul. Legnickiej)
- linia 133 - połączenie Wrocławia z Centrum Handlowym Auchan w Bielanych Wrocławskich oraz dodatkowe bezpłatne połączenie Wrocław – Centrum Handlowe Auchan (od Wzgórza Partyzantów przy ul. H. Kołłątaja poprzez Dworzec PKS we Wrocławiu do Centrum Handlowego Auchan).

7.2.2 Komunikacja kolejowa.

Przez obszar Gminy przebiega linia kolejowa, jednotorowa z Wrocławia do Świdnicy o znaczeniu drugorzędnym, wykorzystywana jedynie do transportu towarowego.

Podsumowanie

Geograficzne położenie, u zbiegu dwóch międzynarodowych szlaków komunikacyjnych, bliskość dużego miasta i znacznie zmodernizowana w ostatnich latach sieć komunikacyjna - dwie obwodnice - Magnic i Tyńca Małego oraz połączenie z obwodnicą autostradową miasta Wrocławia stanowią o bardzo dużej atrakcyjności inwestycyjnej Gminy. Słabą stroną jest brak alternatywy dla autobusowego transportu publicznego, jaką mogłaby być szybka kolej podmiejska łącząca gminę Kobierzyce z Wrocławiem. Rozwój linii kolejowej z Wrocławia na południe województwa Dolnośląskiego w kierunku Sobótki i Świdnicy przez Kobierzyce zmniejszyłby ruch samochodowy na przeciążonych i niebezpiecznych drogach nr: 35 i nr: 8 oraz pomógłby w eksponowaniu walorów turystycznych gminy.

W zakresie pozyskiwania dofinansowania zewnętrznego na inwestycje drogowe w latach 2007-2012, Gmina Kobierzyce pozyskała dofinansowania ze środków krajowych w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008-2011 i lata 2012-2015 (łącznie w latach 2008-2012 pozyskano kwotę ponad 3 mln zł) oraz budżetu województwa dolnośląskiego (do roku 2010 ze środków Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Województwa Dolnośląskiego) na budowę, przebudowę i modernizację dróg transportu rolnego pozyskano w latach 2007-2012 kwotę dofinansowania łącznie ponad 2 mln zł).

[illegible]

GMINA KOBIERZYCE

[illegible]

GMINA KOBIERZYCE

8. EDUKACJA.

Na podstawie art. 7 p.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity- z 2001 r. – Dz. U. 01.142.1591 ze zm.) oraz art. 5a, art. 104 ust.1, art.105 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r.- Dz.U. nr 256, poz.2572 ze zm.) w obecnie funkcjonującym systemie edukacyjnym wychowanie przedszkolne oraz kształcenie na poziomie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego należy do zadań własnych gminy.

W nowoczesnej gospodarce rynkowej jednym z najważniejszych czynników konkurencyjności regionu jest jakość zasobów ludzkich rozumiana jako kwalifikacje zawodowe. Kształcenie staje się procesem trwającym od dzieciństwa poprzez cały okres życia zawodowego, co wymaga sprawnego systemu edukacji dostosowanego do indywidualnych potrzeb i rynku pracy.

Pod względem poziomu wykształcenia mieszkańców Gmina Kobierzyce charakteryzuje się wskaźnikiem zbliżonym do średnich wartości dla gmin wiejskich z pewną korektą w górę odpowiednich parametrów. Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w ostatnich latach jest stały wzrost poziomu wykształcenia ludności. Według danych GUS z roku 2011 ponad połowa (55 %) ludności posiada wykształcenie ponadpodstawowe. Absolwenci szkół wyższych stanowią ponad 15 % ogółu mieszkańców.

Znaczącą rolę w podnoszeniu poziomu wykształcenia i rozwoju regionu odgrywa edukacja przedszkolna oraz dynamicznie rozwijająca się edukacja szkolna.

Na terenie Gminy Kobierzyce funkcjonują 3 przedszkola i 3 punkty przedszkolne, 4 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum oraz 1 zespół szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum). Wymienione placówki są jednostkami organizacyjnymi Gminy.

Na obszarze gminy funkcjonują również 2 szkoły podlegające samorządowi powiatowemu – Powiatowi Wrocławskiemu.

8.1 Wychowanie przedszkolne.

Rozwój społeczny i ekonomiczny na terenie Gminy powoduje wzrost potrzeby edukacji przedszkolnej. Liczba corocznie wpływających wniosków o przyjęcie dzieci do przedszkoli zwykle przewyższa możliwości lokalowe i kadrowe poszczególnych placówek. Na terenie Gminy funkcjonują 3 przedszkola publiczne zlokalizowane w miejscowościach o większej liczbie ludności, tj. w Kobierzycach, Ślęzie i Pustkowie Żurawskim. Liczba dzieci w przedszkolach jest optymalna w stosunku do możliwości lokalowych (tabela nr 8-1). Liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach przedstawia tabela nr 8-1.

Ponadto przy 5 szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne. Liczbę dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym przedstawia tabela nr 8-2. Pod względem technicznym i wyposażenia przedszkola są na dobrym poziomie, jednak liczba miejsc w przedszkolach warunkowana powierzchnią bazy lokalowej jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb. Edukacja przedszkolna prowadzona jest także w innych formach wychowania przedszkolnego tj. w punktach przedszkolnych. Liczbę dzieci w poszczególnych publicznych punktach przedszkolnych przedstawia tabela nr 8-3. Niepubliczne placówki oświatowe uzupełniające sieć publicznych przedszkoli na terenie gminy to 7 punktów przedszkolnych w miejscowościach: Wysoka, Bielany Wrocławskie i Żurawice.

Tabela nr 8-1. Dane dotyczące przedszkoli w Gminie Kobierzyce w latach 2008-2012.

Lp.	Lokalizacja placówki	Liczba miejsc	2008/2009			2009/2010			2010/2011			2011/2012		
			poniżej kl. „0”	kl. „0”	razem	poniżej kl. „0”	kl. „0”	razem	poniżej kl. „0”	kl. „0”	razem	poniżej kl. „0”	kl. „0”	razem
1	Kobierzyce	94	75	19	94	76	18	94	88	4	94	94	0	94
2	Pustków Żurawski	50	35	14	49	41	0	41	47	0	47	46	0	46
3	Ślęza	150	125	25	150	100	50	150	100	50	150	126	23	149
	Razem		235	58	293	217	68	285	235	54	291	266	23	289

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Tabela nr 8-2. Dane dotyczące rocznego przygotowania przedszkolnego w Gminie Kobierzyce w latach 2008-2012 w podziale na typ placówek.

Lp.	Lokalizacja placówki	Typ placówki	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
1	Bielany Wrocławskie	szkoła podstawowa	22	34	30	48
2	Bielany Wrocławskie	przedszkole	-	-	-	-
3	Kobierzyce	przedszkole	19	18	4	0
4	Kobierzyce	szkoła podstawowa	41	35	48	47
5	Pustków Wilczkowski	szkoła podstawowa	14	10	11	21
6	Tyniec Mały	szkoła podstawowa	21	14	12	34
7	Pustków Żurawski	przedszkole	14	20	26	25
8	Ślęza	przedszkole	25	50	50	23
	RAZEM	SZKOŁY PODSTAWOWE	98	113	127	175
		PRZEDSZKOLA	58	68	54	23
			156	181	181	198

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

**Tabela nr 8-3. Dane dotyczące liczby dzieci w wieku 3-5 lat
w Punktach Przedszkolnych w latach 2009-2012**

Lp.	Lokalizacja Ośrodka Przedszkolnego	2009/2010	2010/2011	2011/2012
1	Tyniec Mały	21	20	20
2	Tyniec nad Ślężą	-	-	-
3	Krzyżowice	-	-	-
4	Pustków Wilczkowski	19	18	11
5	Ślęza	-	-	25
RAZEM		40	38	56

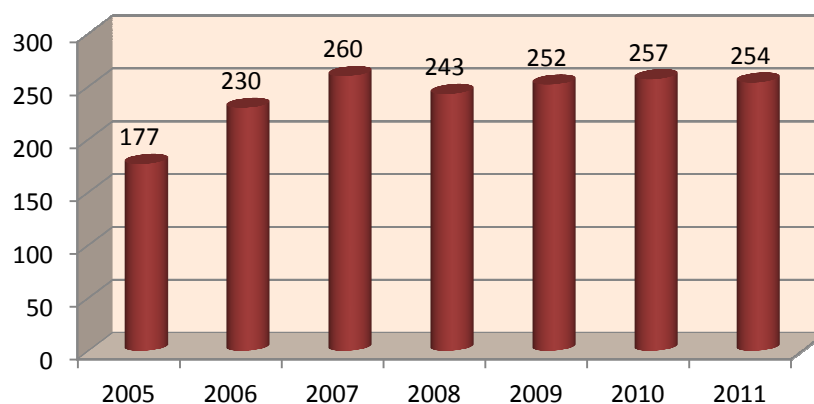
Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

8.2 Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne.

Na terenie Gminy Kobierzyce funkcjonuje 5 szkół podstawowych, z tego, 4 jako samodzielne placówki (w Kobierzycach, Pustkowie Wilczkowskim, Pustkowie Żurawskim i Tyńcu Małym), a 1 w ramach Zespołu Szkół w Bielanych Wrocławskich oraz 2 gimnazja, z których 1 także w ramach Zespołu Szkół w Bielanych Wrocławskich. Efekt niżu demograficznego, (jaki obserwuje się w kraju) w jest niwelowany wskutek wysokiego wskaźnika migracji ludności z innych miejscowości województwa do Gminy Kobierzyce, co powoduje tendencje wzrostową liczby uczniów. Liczbę dzieci urodzonych w latach 2005-2011, która może w pewnej części zobrazować perspektywę demograficzną dla szkół w kolejnych latach przedstawia wykres 8-1.

Wykres nr 8-1. Liczba dzieci urodzonych w Gminie Kobierzyce w latach 2005 – 2011.

Liczba dzieci

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Tabela nr 8-4. Liczba uczniów w Gminie Kobierzyce w latach 2008 –2012 w podziale na typ szkół

Lp.	Lokalizacja placówki	Typ szkoły	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
1	Bielany Wrocławskie	szkoła podstawowa	384	381	401	424
		gimnazjum	202	206	214	218
2	Kobierzyce	szkoła podstawowa	331	353	333	330
3	Kobierzyce	gimnazjum	301	228	229	255
4	Pustków Wilczkowski	szkoła podstawowa	75	72	68	65
5	Pustków Żurawski	szkoła podstawowa	70	69	79	70
6	Tyniec Mały	szkoła podstawowa	129	132	130	137
SZKOŁY PODSTAWOWE			989	1007	1011	1 026
GIMNAZJA			503	434	443	473
RAZEM			1 492	1441	1454	1499

* dane bez oddziału klasy „0”

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Szkoły mieszczą się w nowoczesnych, funkcjonalnych obiektach wybudowanych lub odremontowanych przez Gminę Kobierzyce. Stwarza to bardzo dobre warunki do prawidłowej realizacji procesu dydaktycznego dzięki wyposażeniu w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz pracownie informatyczne i biblioteki. Każda ze szkół posiada również dobre warunki do realizacji zajęć sportowych - sale gimnastyczne, siłownie i boiska szkolne.

Gmina gwarantuje dzieciom i młodzieży bezpieczną drogę do szkoły poprzez zapewnienie bezpłatnego transportu. Ponad 80% uczniów dojeżdża do szkół gminnych. Szkoły oferują bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, w tym: edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych, a także z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Gmina realizuje program pomocy materialnej uczniom, w tym: stypendia socjalne, zasiłki szkolne, dożywianie, dofinansowanie zakupu podręczników. Środki na ten cel pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

Uczniowie osiągają dobre wyniki nauczania na sprawdzianach końcowych klas VI i egzaminach gimnazjalnych, co obrazują tabele nr 8-5 i 8-6.

Tabela nr 8-5. Średnie wyniki sprawdzianu szkół podstawowych w latach 2008-2011

Sprawdzian końcowy kl. VI	Gmina Kobierzyce	Województwo Dolnośląskie	Polska
Wynik w r. szk. 2008/2009	24,8	22,4	22,2
Wynik w r. szk. 2009/2010	26,4	24,3	24,1
Wynik w r. szk. 2010/2011	25,9	24,8	25,3

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, 2011 r.

Tabela nr 8-6. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach oraz 2008-2011.

Egzamin gimnazjalny	Gmina Kobierzyce		Województwo Dolnośląskie		Polska	
	część humanistyczna	część matematyczno - przyrodnicza	część humanistyczna	część matematyczno - przyrodnicza	część humanistyczna	część matematyczno - przyrodnicza
Wynik w r. szk. 2008/2009	31,6	26,8	31,1	25,2	31,67	26,03
Wynik w r. szk. 2009/2010	30,5	24,0	30,3	23,4	30,34	23,9
Wynik w r. szk. 2010/2011	25,1	23,7	24,7	23,0	25,3	23,6

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, 2011 r.

W Gminie Kobierzyce za główny cel strategiczny stawia się stworzenie warunków do wyposażenia uczniów w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im osiągnąć korzyści w dalszej edukacji i życiu osobistym, działać aktywnie i twórczo we współczesnym świecie, a także kształtować u dzieci i młodzieży postawy dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne. Od 2003 roku Gmina promuje uczniów i studentów szczególnie uzdolnionych w ramach Programu Stypendialnego Gminy Kobierzyce przyznając stypendia w kategorii: naukowe, artystyczne i sportowe. W 2011 roku przyznano łącznie 46 stypendiów.

Misją szkół jest wychowanie ucznia dążącego do stałego poszerzania swojej wiedzy i umiejętności, mającego poczucie własnej wartości, szanującego siebie i innych, gotowego sprostać wymaganiom współczesnego świata, a jednocześnie wrażliwego, kreatywnego, otwartego na oczekiwania środowiska. W pracy dydaktycznej priorytetem jest nauczanie języków obcych od najmłodszych klas szkoły podstawowej oraz wykorzystywanie technologii informacyjnej w procesie dydaktycznym.

Kadra pedagogiczna w szkołach podstawowych i gimnazjach w roku szkolnym 2011/2012 liczy łącznie 279 nauczycieli zatrudnionych na pełne i niepełne etaty. Kadre pedagogiczną stanowią nauczyciele o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

Tabela 8-7. Nauczyciele w Gminie Kobierzyce w roku szkolnym 2011/2012 w podziale na stopień awansu zawodowego

Wyszczególnienie		Liczba stosunków pracy nauczycieli					
		Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Stopień doktora lub doktora habilitowanego, dyplom ukończenia studiów magisterskich i przygotowanie pedagogiczne	a)	184	6	13	43	63	59
	b)	64	2	5	17	29	11
Dyplom ukończenia studiów magisterskich bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych i przygotowanie pedagogiczne	a)	17	2	5	5	4	1
	b)	5	4	-	1	-	-
Pozostałe kwalifikacje	a)	7	3	1	1	2	-
	b)	2	2	-	-	-	-
Razem	a)	208	11	19	49	69	60
	b)	71	8	5	18	29	11
		279	19	24	67	98	71

a) – zatrudnieni w pełnym wymiarze zajęć

b) – zatrudnieni w niepełnym wymiarze zajęć

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

8.3 Pozostałe placówki edukacyjne.

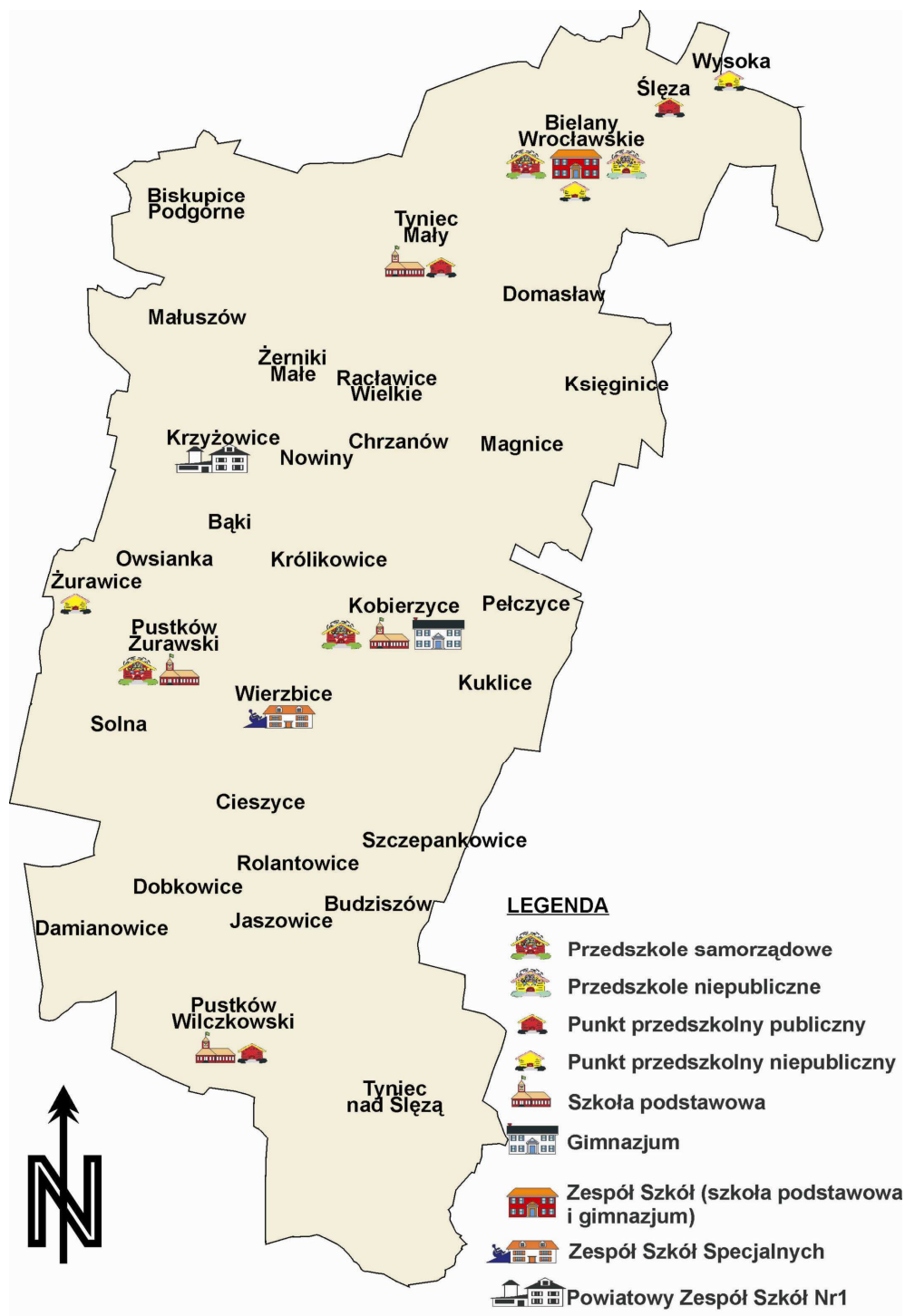
Zespół Szkół Specjalnych funkcjonuje przy Zakładzie Leczniczo-Opiekuńczym prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach. Dzieci skierowane do tego ośrodka mają zapewnioną naukę w ramach prowadzonej przy Zakładzie szkoły podstawowej, gimnazjum, a od roku 2007 również w liceum ogólnokształcącym. Szkoła prowadzi również oddział przedszkolny. W roku szkolnym 2011/2012 do zespołu uczęszcza ponad 60 uczniów, którzy pochodzą z całej Polski.

Powiatowy Zespół Szkół (PZS) nr 1 jest zlokalizowany w Krzyżowicach. W dyspozycji szkoły znajduje się również ogród szkolny i sad. Zajęcia lekcyjne odbywają się w 4 budynkach położonych na terenie Krzyżowic. Szkoła posiada internat dla uczniów, którzy w zdecydowanej większości pochodzą spoza obszaru gminy. W roku szkolnym 2011/2012 łączna liczba uczniów PZS wynosiła 429 osób. Szkoła kształci w technikum w zawodach technika: hodowcy koni, rolnika, architektury krajobrazu, hotelarstwa, ogrodnika, ekonomisty, weterynarii, ochrony środowiska, geodety oraz kształci w zasadniczej szkole zawodowej w zawodzie ogrodnika.

Mapa nr 8-1. Placówki oświatowe

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Podsumowanie

Zgodnie z celem strategicznym Gmina Kobierzyce podejmuje działania, które mają być środkiem do podnoszenia poziomu życia, co odbywa się poprzez wzrost poziomu edukacji mieszkańców Gminy. Szczególnie ważne jest także wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich m.in. poprzez różnorodne formy kształcenia czy zabezpieczenia dostępu do sieci internetowej. Wyrównywanie szans edukacyjnych może odbywać się poprzez dostosowanie liczby i rodzaju zajęć do obowiązujących standardów edukacyjnych oraz potrzeb i możliwości uczniów.

Do realizacji tych celów przewiduje się podjąć określone działania, w tym:

1) działania zabezpieczające infrastrukturę edukacyjno – sportową polegające na:

- budowie nowoczesnych obiektów oświatowych (zespołów szkolno-przedszkolnych) w Tyńcu Małym i Wysokiej oraz modernizacji istniejących placówek,
- racjonalizacji sieci przedszkoli i szkół w kierunku zaspokojenia potrzeb oświatowych wynikających z rosnącej liczby mieszkańców gminy ,
- inwestycjach w informatyzację placówek oświatowych – w tym programy dofinansowywane z UE i inne,
- inwestycjach w wyposażanie placówek oświatowych, w tym także ich informatyzacja, (specjalistyczny sprzęt i nowoczesne pomoce dydaktyczne),
- dalszy rozwój bazy sportowej.

2) działania polegające na podnoszeniu, jakości funkcjonowania oświaty w Gminie zgodnie z nowoczesnymi standardami kształcenia, czyli:

- szkoła jako atrakcyjne miejsce uczenia się przez całe życie i ośrodek życia kulturalnego,
- otwartość na współpracę ze społeczeństwem lokalnym, z innymi placówkami edukacyjnymi i badawczymi, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi, a także na uczestnictwo w programach edukacyjnych UE skierowanych do szkół, gmin i nauczycieli,
- szerokie wykorzystanie bazy technicznej i naukowej szkół w celu ułatwienia mieszkańcom Gminy podnoszenia poziomu wykształcenia poprzez organizację różnych form szkoleniowych: kursów, warsztatów itp.,

- szerokie wykorzystanie bazy technicznej i naukowej szkół w wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży i dzieci z terenów wiejskich poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych podnoszących poziom wykształcenia (dodatkowe szkolenia językowe i inne).

Zadania, jakie spoczywają na Gminie w zakresie edukacji wymagają poniesienia nakładów finansowych w związku z tym Gmina wraz z placówkami edukacyjnymi pozyskała fundusze lub realizuje projekty w partnerstwach z innymi podmiotami (sektora publicznego i prywatnego):

- ze środków zagranicznych z Funduszy Strukturalnych w tym z: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego – m.in.: projekty pn. „e-szkoła”, „Pracownia przyrodnicza w każdej gminie”, „Program indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Gminie Kobierzyce”,
- ze środków krajowych jak: Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej, Województwo Dolnośląskie czy fundacje i inne np. „Radosna szkoła”.

9. KULTURA, SPORT I REKREACJA

9.1 Kultura.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1990 nr 142 poz. 1591 z poń. zm) prowadzenie działań w zakresie kultury stanowi zadanie własne gminy. Gmina posiada instytucję kultury, jaką jest Gminne Centrum Kultury i Sportu w Kobierzycach (GCKiS), mieszczące się w budynku gminnym. W budynku GCKiS znajdują się sale zajęć pracy dydaktyczno-kulturalnej przeznaczone dla uczestników sekcji oraz kół zainteresowań, kawiarnia oraz biblioteka. GCKiS posiada wyposażenie techniczne - aparaturę oświetleniową i nagłaśniającą. Budynek GCKiS po rozbudowie został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazd, winda, toaleta dla os. niepełnosprawnych).

Główne cele działania GCKiS w Kobierzycach

- wychowanie do uczestnictwa w kulturze, sporcie i rekreacji,
- wychowanie regionalne i patriotyczne,
- organizacja czasu wolnego,
- zapewnienia możliwości rozwoju i samorozwoju poprzez zagwarantowanie szerokiej oferty zajęć dodatkowych dostosowanych do wieku, możliwości i uzdolnień uczestników,

W swojej działalności GCKiS realizuje zadania ukierunkowane na rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej, przygotowanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtowanie wzorców i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze a także realizuje zadania z zakresu profilaktyki i edukacyjnej opieki wychowawczej. Głównymi polami działalności GCKiS są działania podstawowe – przedsięwzięcia przeznaczone dla mieszkańców Gminy. Prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży w świetlicach profilaktyki środowiskowej w miejscowościach Gminy Kobierzycy, realizując program profilaktyki zgodnie z założeniami Gminy.

GCKiS jest organizatorem na terenie gminy Kobierzycy uroczystości związanych z tradycjami i świętami narodowymi, a także imprez okolicznościowych, sportowych i teatralnych. W oparciu o bazę GCKiS prowadzona jest działalność sekcji: tańca, tańca nowoczesnego dla dzieci i młodzieży, plastycznej, modelarskiej (z elementami robotyki), teatralnej, szachowej, karate, nauka gry na instrumentach muzycznych, nauka indywidualna śpiewu, nauka języków obcych, zespoły wokalne i wokarno-instrumentalne, sportowe.

GCKiS organizuje edukację, wychowanie i opiekę dla dzieci w wieku przedszkolnym w formie zajęć świetlicy dzieci młodszych w następujących miejscowościach: Krzyżowice, Domasław oraz Tyniec nad Ślężą. W ramach swojej działalności Centrum Kultury prowadzi w świetlicach dzieci młodszych zajęcia rytmiki i tańca.

Biblioteki.

Ważną rolę w rozwoju czytelnictwa w Gminie Kobierzyce pełni Biblioteka Gminnego Centrum Kultury i Sportu, z dobrze rozbudowaną siecią bibliotek w następujących miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Jaszowice, Tyniec Mały, Wierzbice oraz punkty biblioteczne w Pustkowie Żurawskim i Tyńcu nad Ślężą. Cele działania to gromadzenie, opracowanie i przechowywanie księgozbiorów ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw dotyczących regionu Dolnego Śląska, udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie zbiorów na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych dla wszystkich czytelników z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz ludzi niepełnosprawnych i chorych.

Biblioteki prowadzą różnorodne tematycznie księgozbiory i udostępniają je czytelnikom w dwojakiej formie: wypożyczeń na zewnątrz i korzystania ze zbiorów na miejscu, w czytelni. Stan księgozbiorów bibliotek ogółem wynosi 57 259 woluminów.

Świetlice profilaktyczne.

Gminne Centrum Kultury i Sportu realizuje Program Profilaktyki Środowiskowej w świetlicach profilaktyki środowiskowej w miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Budziszów, Damianowice, Domasław, Jaszowice, Krzyżowice, Kobierzyce, Królikowice, Kuklice, Magnice, Małuszów, Owsianka, Pustków Żurawski, Solna, Ślęża, Tyniec nad Ślężą, Żerniki Małe.

Cele działania: przygotowanie dzieci i młodzieży do odpowiedzialności społecznej i osobistego rozwoju, dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach, jakie ze sobą niosą używki (papierosy, alkohol i narkotyki), rozwijanie umiejętności współpracy oraz wzmacnianie więzi, zapewnienie ciekawych form spędzania wolnego czasu, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, a także pomoc w trudnościach edukacyjnych.

Zajęcia sportowe i rekreacyjne.

Gminne Centrum Kultury i Sportu w ścisłej współpracy z klubami sportowymi z terenu Gminy Kobierzycze prowadzi zajęcia grup młodzieżowych z dyscypliny piłka nożna oraz piłka ręczna. Takie działania są spójne z założeniami statutowymi Gminnego Centrum Kultury i Sportu. W celu ich realizacji GCKiS podejmuje następujące działania:

- Prowadzi zajęcia szkoleniowe dla grup młodzieżowych (w wieku 7 do 17 lat) z terenu Gminy Kobierzycze w następujących obiektach sportowych: stadion w Kobierzycze oraz hala sportowo-widowiskowa w Kobierzycach, boisko piłkarskie w Bielanych Wrocławskich, obiekt piłkarski w Jaszowicach, boisko wielofunkcyjne Orlik 2012 w Tyńcu Małym.
- Współpracuje z klubami sportowymi, w barwach, których młodzi piłkarze występują w rozgrywkach ligowych Dolnośląskiego Związku Piłki Nożnej.
- Organizuje oraz bierze udział w meczach i turniejach towarzyskich piłki nożnej i ręcznej.

Podsumowanie

Na realizację zamierzeń związanych z rozwojem kultury (polegających na budowie infrastruktury jak i dla realizacji tzw. „projektów miękkich” – typowo kulturalnych) Gmina Kobierzycze oraz GCKiS pozyskały dotychczas fundusze m.in.:

- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW) na budowę świetlic w miejscowościach Małuszów, Chrzanów, Wierzbie, na przebudowę świetlicy w Dobkowicach, na wyposażenie świetlic w Szczepankowicach i Magnicach, w ramach tzw. „Małych projektów” na wyposażenie placów zabaw. GCKiS przebudował swoją siedzibę przy udziale dofinansowania z Unii Europejskiej z PROW, ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz środków gminnych, zrealizowano w ramach „Małych projektów” – m.in. zajęcia pn. „Pora na seniora” czy „Rowerem przez historię”.
- z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach „Programu Odnowy Dolnośląskiej Wsi” na wyposażenie świetlic i obiektów sportowo-rekreacyjnych (jak boiska, place zabaw).

9.2 Sport.

Infrastruktura sportowa.

Na terenie Gminy Kobierzycy znajdują się 2 obiekty piłkarskie oraz 12 terenów sportowych utworzonych na wiejskich terenach zielonych. Najnowocześniejszym obiektem jest stadion sportowy w Kobierzycach. Jest to utrzymany, ogrodzony, kilkuhektarowy obiekt, na którym znajdują się 2 boiska piłkarskie oraz pełne zaplecze techniczne. Płyta głównego boiska jest w bardzo dobrym stanie i spełnia wymogi licencyjne IV ligi oraz posiada trybunę z sektorem dla kibiców gości. Płyta boczna posiada sztuczne oświetlenie piłkarskie. Budynek techniczny posiada 2 szatnie dla zawodników, szatnie dla sędziów oraz pomieszczenie klubowe.

Dobre warunki do uprawiania piłki nożnej zapewnia boisko we wsi Jaszowice, które jest ogrodzone i posiada kompletne zaplecze techniczne wraz z oświetleniem.. Dobrze utrzymywane wiejskie boiska sportowe znajdują się w: Bielanych Wrocławskich, Magnicach, Solnej i Tyńcu nad Ślężą. Przy obiektach szkolnych znajdują się wielofunkcyjne boiska do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki ze sztuczną nawierzchnią. Dostępne są także bieżnie, skocznie do skoku w dal i rzutnie do pchnięcia kulą. Każda ze szkół posiada salę gimnastyczną, a szkoła w Kobierzycach korzysta z nowobudowanej hali sportowej. W miejscowości Tyniec Mały znajduje się kompleks sportowy wybudowany w ramach Programu „Orlik 2012” na który pozyskano dofinansowanie z budżetu województwa dolnośląskiego oraz budżetu państwa.

Tabela nr 9-1. Zestawienie obiektów sportowych na terenie Gminy Kobierzycy

Miejscowość	Rodzaj obiektu	Opis
Kobierzycy	Stadion sportowy	Stadion sportowy w Kobierzycach to największy i najlepiej utrzymany obiekt na terenie Gminy, posiada 2 płyty piłkarskie, obie bardzo dobrze utrzymane, główna płyta posiada trybunę z plastikowymi krzesłkami – 690 miejsc, jest ogrodzona. Obiekt posiada zaplecze socjalne – 2 szatnie z natryskami, szatnie dla sędziów, pomieszczenie klubowe.
Tyniec Mały	„Orlik 2012”	Kompleks sportowy złożony z boiska do piłki nożnej ze sztucznej trawy oraz wielofunkcyjnego boiska tartanowego do siatkówki i koszykówki.
Jaszowice	Boisko piłkarskie	Boisko piłkarskie w Jaszowicach posiada dobrze utrzymaną płytę, jest zabezpieczone ogrodzeniem za bramkami oraz z boku od strony drogi krajowej. Dostępne jest zaplecze socjalne - szatnie dla zawodników, sędziów.
Krzyżowice	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w średnim stanie. Boisko treningowe o zmniejszonych wymiarach. Szatnia dla gospodarzy i sędziów z węzłem sanitarnym.
Bielany Wrocławskie	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w dobrym stanie z ławeczkami dla widzów. Pomieszczenia socjalne w budynku szkoły.

Tyniec Mały	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w bardzo słabym stanie technicznym, brak zaplecza socjalnego.
Małuszów	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w średnim stanie technicznym, zaplecze socjalne w pobliskiej świetlicy wiejskiej.
Domasław	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w średnim stanie technicznym, brak zaplecza socjalnego.
Magnice	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w bardzo dobrym stanie. Zaplecze socjalne w postaci blaszanego baraku bez mediów.
Pustków Żurawski	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w średnim stanie, budynek socjalny z szatniami i węzłem sanitarnym w świetlicy wiejskiej przy boisku. Pomieszczenie magazynowe w blaszanym baraku.
Wierzbice	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w dobrym stanie. Pomieszczenie szatniowo - magazynowe w postaci baraku bez mediów.
Dobkowice	Wiejskie boisko sportowe	Boisko z płytą w słabym stanie technicznym. Dostęp do pomieszczeń socjalnych w pobliskiej świetlicy wiejskiej.
Pustków Wilczkowski	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w średnim stanie technicznym. Brak zaplecza socjalnego. Pomieszczenie magazynowe – mały barak.
Tyniec nad Słężą	Wiejskie boisko sportowe	Boisko w dobrym stanie. Pomieszczenie szatniowo - magazynowe w postaci średniej wielkości baraku bez mediów.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzycze, 2011 r.

Kluby sportowe.

Dominującą dyscypliną sportową jest piłka nożna. Na terenie Gminy działa 11 klubów biorących udział w rozgrywkach państwowych od IV ligi do C klasy. Kluby, samodzielnie lub przy współpracy z GCKiS, prowadzą także kilka zespołów młodzieżowych.

Największym klubem jest Gminy Klub Sportowy w Kobierzycach, którego pierwszy zespół seniorski występuje w IV lidze, juniorzy w lidze okręgowej a zespoły młodzieżowe w ligach terenowych. Drugim wyróżniającym się klubem jest Ludowy Klub Sportowy „Polonia” Jaszowice prowadzący szkolenie młodzieży, którego seniorski zespół występuje w Lidze Okręgowej.

Drugą wiodącą dyscypliną w Gminie jest piłka ręczna kobiet. Klub Piłki Ręcznej Gminy Kobierzycze od 1995 roku szkoli dziewczęta z terenu gminy. Największe sukcesy Klubu to dwukrotnie zdobyty brązowy medal w klubowych Mistrzostwach Polski - w roku 2005 w kategorii wiekowej do lat 15, a w 2007 w kategorii wiekowej do lat 13. Wychowanki klubu występują w zespołach ekstraklasy, pierwszej ligi, kadry polski juniorek oraz kadry młodzieżowej.

Inne dyscypliny sportowe uprawiane na terenie Gminy to: tenis stołowy, piłka siatkowa, judo, piłka koszykowa, badminton. Wykaz organizacji prowadzących działalność sportową na terenie Gminy Kobierzyce przedstawia tabela 9-2.

Tabela nr 9-2. Organizacje sportowe działające na terenie Gminy Kobierzyce

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia	Krótki opis działalności Stowarzyszenia
1	Uczniowski Klub Sportowy „Bielik” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie młodzieży w judo dla chłopców i dziewcząt oraz szkolenie z piłki siatkowej dla dziewcząt w wieku szkoły podstawowej i gimnazjum. Judocy biorą udział w turniejach na terenie całego kraju.
2	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Błękitni” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie w piłce koszykowej dorosłych i młodzieży. Starszy zespół bierze udział w rozgrywkach Wrocławskiej Ligi Amatorskiej WRONBA.
3	„Polonia” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie w piłce nożnej. Posiada zespół seniorów w klasie „B” oraz zespół młodzieżowy juniorów starszych w klasie terenowej.
4	Klub Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce	Klub prowadzi szkolenie w piłce ręcznej kobiet. W rozgrywkach państwowych ligi dolnośląskiej biorą udział zespoły: dziewczyny, młodziczek i juniorek. W II lidze występuje zespół seniorek. Klub prowadzi także grupę naborową dziewczyny.
5	Gminny Klub Sportowy Kobierzyce	Klub prowadzi szkolenie w piłce nożnej. Pierwszy zespół występuje w IV Lidze Dolnośląskiej, zespół juniorów starszych w klasie okręgowej. Klub posiada także zespoły trampkarzy i juniorów młodszych w klasach terenowych prowadzonych wspólnie z GCKiS.
6	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Płomień” Tyniec Mały	Klub prowadzi zespół seniorów tenisa stołowego występujący w VI lidze państwowej.
7	Stowarzyszenie Klubów Sportowych	Zrzeszenie małych klubów występujących w najniższych ligach piłki nożnej seniorów-„A”, „B” i „C” klasie. Występują tu także siatkarze „Sparty” Pustków Żurawski grający w Lidze Ślęzańskiej.
8	„Polonia” Jaszowice	Klub prowadzi szkolenie piłkarskie. Zespół seniorów występuje w klasie „A”, zespół juniorów w klasie terenowej. Klub posiada także zespoły juniorów młodszych w klasie terenowej oraz młodzików w klasie terenowej, prowadzone wspólnie z GCKiS.
9	„Cotar” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie kobiet w piłce koszykowej. Zespół seniorek występuje w II lidze państwowej.
10	Stowarzyszenie Promocji Zdrowia, Sportu i Rekreacji „Strefa Zdrowia”	Stowarzyszenie prężnie działające na terenie Gminy Kobierzyce, organizuje szereg imprez profilaktycznych i sportowych.
11	Ludowy Klub Sportowy „Galakticos” Solna	Klub prowadzi szkolenie piłkarskie. Zespół seniorów występuje w klasie „A”.
12	Stowarzyszenie Klub Sportowy „Match Point” Śleza	Stowarzyszenie Klub Sportowy (SKS) Match Point szkoli dzieci i młodzież w dyscyplinie badminton. Z roku na rok wyniki osiągane przez młodych badmintonistów są coraz lepsze.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Podsumowanie

W Gminie Kobierzyce jest duże zainteresowanie społeczeństwa szeroko rozumianą kulturą fizyczną. Zawodnicy osiągają wysokie wyniki w różnych dyscyplinach sportu. Infrastruktura na terenie gminy jest stale modernizowana a jej obecny stan umożliwia organizację nawet dużych imprez sportowych.

Modernizacji potrzebują lekkoatletyczne obiekty sportowe znajdujące się przy szkołach a także na stadionie w Kobierzycach.

W 2008r. w ramach Programu „Orlik 2012” Gmina Kobierzyce wybudowała w miejscowości Tyniec Mały kompleks sportowy (oświetlone boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią, boisko trawiaste do piłki nożnej wraz z zapleczem sportowym).

9.3 Rekreacja i turystyka.

W Gminie Kobierzyce są dość dobre warunki do rozwoju turystyki rowerowej. Przez obszar Gminy przebiega ścieżka rowerowa Wrocław – Kobierzyce – Sobótka (góra Ślęza). Trasa biegnie głównie gminnymi drogami w pasie terenu pomiędzy drogą krajową nr 8 i nr 35.⁴

W 2011 roku na obszarze Gminy Kobierzyce, dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej wytyczono trasę rowerową „Rowerem przez historię”, która prowadzi szlakiem miejsc i zabytków architektury. Nadrzędnym celem jej wytyczenia było budowanie tożsamości regionalnej², poprzez zapoznanie się z historią i dziedzictwem kulturowym.

Przez teren Gminy Kobierzyce prowadzi 15 km. żółty szlak spacerowy dookoła Wrocławia. Szlak przechodzi przez następujące miejscowości gminy: Wysoka, Ślęza, Bielany Wrocławskie, Tyniec Mały oraz Biskupice Podgórne.

Dodatkowe możliwości wypoczynku i rekreacji, w szczególności dla mieszkańców Gminy i okolic stwarza dolina rzeki Ślęzy w Tyńcu nad Ślężą. Potencjalne walory rekreacyjne posiada również obszar tej rzeki w rejonie Ślęza – Partynice. Nie są dotychczas w pełni wykorzystane walory stawów: w Ślęzie, Magnicach i Księginicach.

Inne możliwości aktywnego wypoczynku zapewniają ośrodki hippiczne. Na terenie Gminy zlokalizowane są 3 stadniny: w Chrzanowie - Gospodarstwo Rolno-Hodowlane i Królewski Klub

⁴Miniewicz M., Waligóra D., Wolny M., Kobierzyce przewodnik po gminie, Towarzystwo Przyjaciół Gminy Kobierzyce, Kobierzyce 2005, s. 100

²M. Perzyński, Rowerem przez historię -Przewodnik po miejscowościach gminy Kobierzyce, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Kobierzycach, Kobierzyce 2011, s.32

Jeździecki "Wiktoria", w Krzyżowicach, gdzie przebiega oznakowana ścieżka konna oraz Stadnina „Batanka” w Magnicach.

Gmina Kobierzyce posiada na swoim terenie interesujące zabytki kultury materialnej, głównie z końca XVIII i początku XIX wieku.

Tabela nr 9-3. Kościoły

Lp.	Adres	Wiek
1	Bielany Wrocławskie, ul. Wrocławska	ok. XIV
2	Tyniec Mały, ul. Kościelna	ok. XIV
3	Tyniec nad Ślężą, ul. Szkolna	ok. XII
4	Domasław, ul. Wrocławska	ok. XIII
5	Wierzbice, Pl. Bożego Ciała	ok. XV
6	Kobierzyce, ul. Polna	1958

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

**Tabela nr 9-4. Zespoły pałacowe, parkowo-pałacowe,
dworsko-folwarczne**

Lp.	Adres	Wiek
1	Kobierzyce, al. Pałacowa	Ok. 1730
2	Bielany Wrocławskie, ul. Kłodzka	XIV
3	Biskupice Podgórne	XIX
4	Budziszów, ul. Słoneczna	poł. XIX
5	Cieszyce, nr 21	XIX
6	Dobkowice, nr 5	2 poł. XIX
7	Królikowie, ul. Boczna	ok. XIX
8	Krzyżowice, ul. Główna	ok. XIX
9	Pustków Wilczkowski, ul. Wrocławska (ruina)	ok. 1870
10	Pustków Żurawski, ul. Parkowa	1869 - 1870
11	Solna, nr 10b (ruina)	1614
12	Szczepankowie, nr 1	poł. XIX
13	Ślęza, ul. Główna	XIV-XV, XVII
14	Tyniec nad Ślężą, ul. Ogrodowa	ok. XVIII

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

Na obszarze Gminy Kobierzyce funkcjonuje 5 hoteli w: Bielanych Wrocławskich, Pustkowie Wilczkowskim, Krzyżowicach, Domasławiu i Ślęzie. Ponadto na terenie hotelu Zamek „Topacz” w Ślęży znajduje się muzeum motoryzacji. Baza gastronomiczna poza rejonem „Węzła Bielańskiego” jest słabo rozwinięta. Te czynniki sprawiają, że Gmina posiada warunki wyłącznie dla rozwoju turystyki sobotnio-niedzielnej, w szczególności dla krótkich, jednodniowych wyjazdów dla mieszkańców Wrocławia i okolic.

Na obszarze Gminy nie ma zlokalizowanych parków narodowych i rezerwatów przyrody. Mimo, że wartość przyrodnicza obszarów gminy jest stosunkowo niska, walory krajobrazowe, charakter rolniczy oraz bliskość dużego miasta dają możliwość rozwoju agroturystyki. Dodatkowym atutem jest rzeka Ślęza, w stosunku, do której istnieją plany przystosowania jej do pełnienia funkcji wodnego szlaku turystycznego dla spływów i wędrowek kajakowych.

9.4 Organizacje pozarządowe.

Stowarzyszenia

Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) Gmina Kobierzyce realizuje niektóre zadania we współpracy z organizacjami pozarządowymi na terenie gminy.

Sfera zadań publicznych obejmuje zakres:

- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ochrony i promocji zdrowia,
- nauki, edukacji, oświaty i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury oraz ochrony dziedzictwa narodowego
- upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- ratownictwa i ochrony ludności,
- ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa,
- działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości w zakresie prowadzenie szkoleń dla mieszkańców gminy.
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- rozwijanie kontaktów i współpraca między społeczeństwami innych państw,
- działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje pozarządowe.

Rodzaje zadań społecznie użytecznych, które są realizowane to:

- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w zakresie:
  - wspierania zadań związanych z działalnością rehabilitacyjną, sportową, terapeutyczną, uspołeczniającą i integrującą środowisko osób niepełnosprawnych ze środowiskiem osób pełnosprawnych,
  - organizowania lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych, wspierających ich aktywność w tych dziedzinach,

- ochrona zdrowia, w tym:
  - przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i bezrobotnych,
  - współpraca w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 3
- edukacyjna opieka wychowawcza, w tym, organizacja wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, w tym: inicjatyw dotyczących wymiany doświadczeń i rozwijania współpracy z partnerskimi gminami

Gmina bierze udział w działaniach odnowy wsi organizowanych przez samorząd województwa. W latach 2011-2012 powstało kilka stowarzyszeń powołanych przez mieszkańców i działających na rzecz rozwoju i aktywizacji społeczności konkretnych wsi oraz realizacji projektów i zadań pożytku publicznego i współpracy ze środowiskiem lokalnym. Stowarzyszenie Aktywne Szczepankowice jako pierwsze w gminie prowadzi świetlicę profilaktyczną w ramach zlecenia zadania własnego przez gminę. Jest to pierwsza tego typu inicjatywa, realizująca politykę gminy zmierzającej do rozwoju 3 sektora na jej obszarze i społeczeństwa obywatelskiego, dbającego i kształtującego świadomie w demokratyczny sposób swoją przestrzeń życiową.

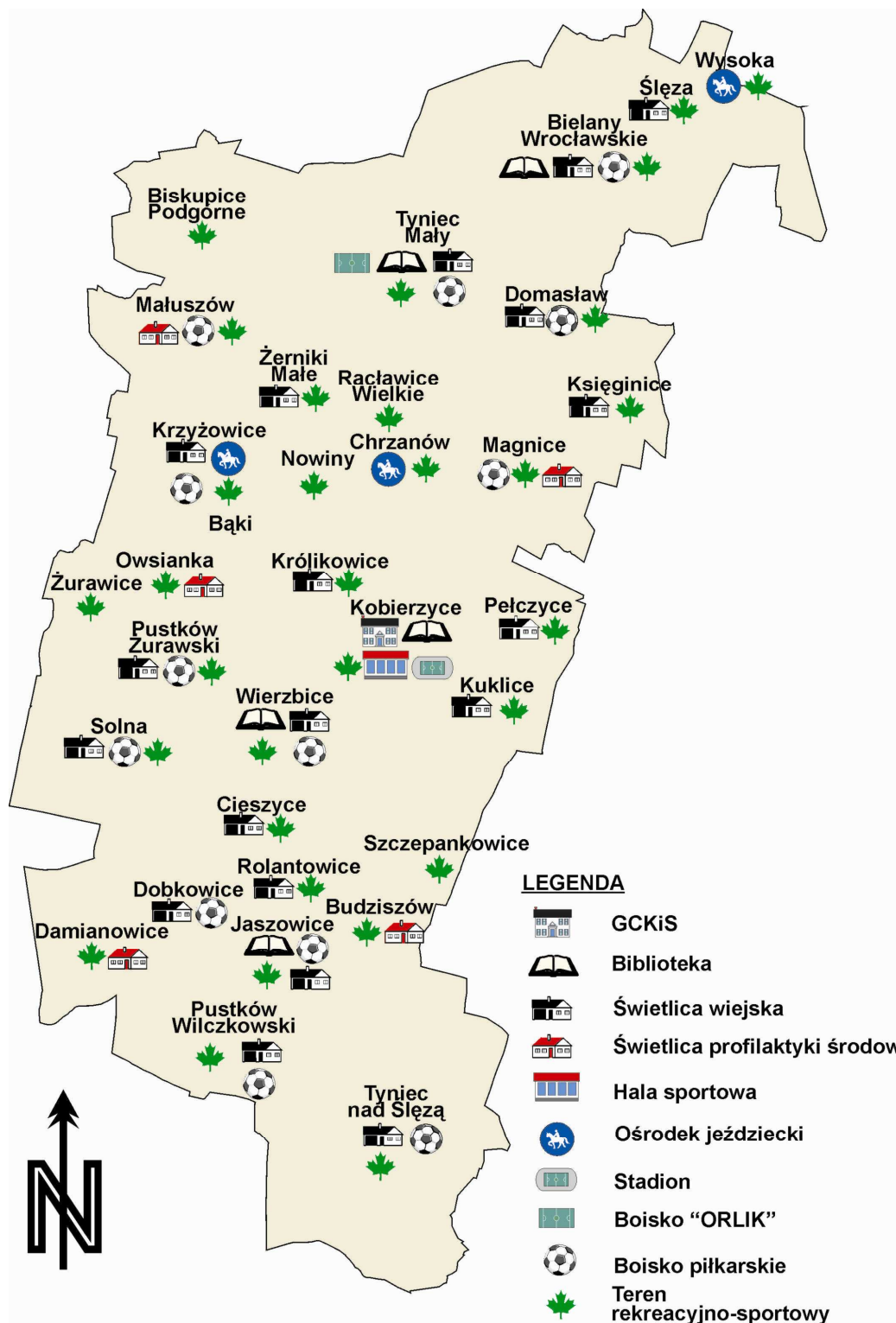
Ponadto obszar gminy objęty jest aktywnością Lokalnej Grupy Działania (LGD). To partnerstwo mieszkańców i podmiotów (przedsiębiorców, JST, NGO) z gmin: Kobierzycy, Kąty Wrocławskie, Siechnice, Żórawina, powołane dla wdrażania programu LEADER na tym obszarze. Głównym zadaniem jest wspieranie w formie dotacji inicjatyw mieszkańców, lokalnych organizacji i firm. Inicjatywy muszą być zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju (LSR - dokument, którego cele są spójne z celami strategii gminy.). LGD dysponuje pulą ponad 6 milionów złotych, i aktualnie podjęła starania o pozyskanie kolejnych 2 milionów na wsparcie lokalnych projektów.

Podsumowanie

Zadania, jakie spoczywają na Gminie w zakresie wzrostu poziomu życia mieszkańców realizowane są m.in. poprzez współdziałanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w sferze społecznej. Gmina Kobierzycy wspiera organizacje pozarządowe współfinansując ich statutową działalność. Urząd Gminy Kobierzycy prowadzi „Mapę aktywności lokalnej organizacji samorządowych”, która jest dostępna na stronie internetowej www.ugk.pl.

Mapa nr 9-1 Placówki kultury, sportu, rekreacji

Źródło: Urząd Gminy Kobierzycy, 2011r.

10. OCHRONA ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWO

10.1 OCHRONA ZDROWIA.

INSTYTUCJE OPIEKI ZDROWOTNEJ.

Na terenie Gminy Kobierzyce działają m.in. następujące Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

1. NZOZ „Twój Lekarz” z siedzibą w Kobierzycach
2. NZOZ „Praktyka Lekarzy Rodzinnych” z siedzibą w Wysokiej
3. Centrum Medyczne 4MED z siedzibą w Biskupicach Podgórnych
4. NZOZ Przychodnia Ginekologiczna z siedzibą w Bielanych Wrocławskich

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001, nr 142, poz.1591) Gmina realizuje zadania w zakresie ochrony zdrowia. Jednostką wypełniającą zadania z zakresu ochrony zdrowia jest **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Twój Lekarz”** z siedzibą w Kobierzycach.

W skład NZOZ-u na terenie gminy Kobierzyce wchodzi pięć placówek:

1. Ośrodek Zdrowia w Kobierzycach.
2. Ośrodek Zdrowia w Tyńcu Małym.
3. Ośrodek Zdrowia w Pustkowie Wilczkowskim.
4. Ośrodek Zdrowia w Bielanych Wrocławskich.
5. Punkt Lekarski w Pustkowie Żurawskim.

NZOZ „Twój Lekarz” świadczy usługi medyczne w następującym zakresie:

1) podstawowa opieka zdrowotna, w tym higiena szkolna,

2) poradnie i gabinety specjalistyczne:

- laryngologia
- neurologia
- ginekologia
- dermatologia
- alergologia
  - alergologia dziecięca
- reumatologia
- stomatologia

- rehabilitacja
- ortopedia
- kardiologia
- diabetologia
- chirurgia
- okulistyka
- poradnia zdrowia psychicznego
- pracownia USG

Usługi medyczne świadczone przez NZOZ finansowane są w przeważającej części przez Narodowy Fundusz Zdrowia na podstawie umów zawartych pomiędzy NZOZ a NFZ.

NZOZ wykonuje dla mieszkańców gminy badania diagnostyczne laboratoryjne (na podstawie umowy z laboratorium „Diagnostyka”) oraz obrazowe - USG. Badania obrazowe RTG wykonywane są na terenie Wrocławia.

Gmina Kobierzyce w celu poprawy jakości życia mieszkańców dąży do zapewnienia bliskości podstawowej opieki zdrowotnej. W trosce o zdrowie mieszkańców Gmina dodatkowo finansuje także realizację programów zdrowotnych, m.in.: „Szczepienia profilaktyczne przeciwko rakowi szyjki macicy dziewcząt – mieszkanki gminy Kobierzyce” oraz inne wynikające z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych oraz stanu zdrowia mieszkańców Gminy.

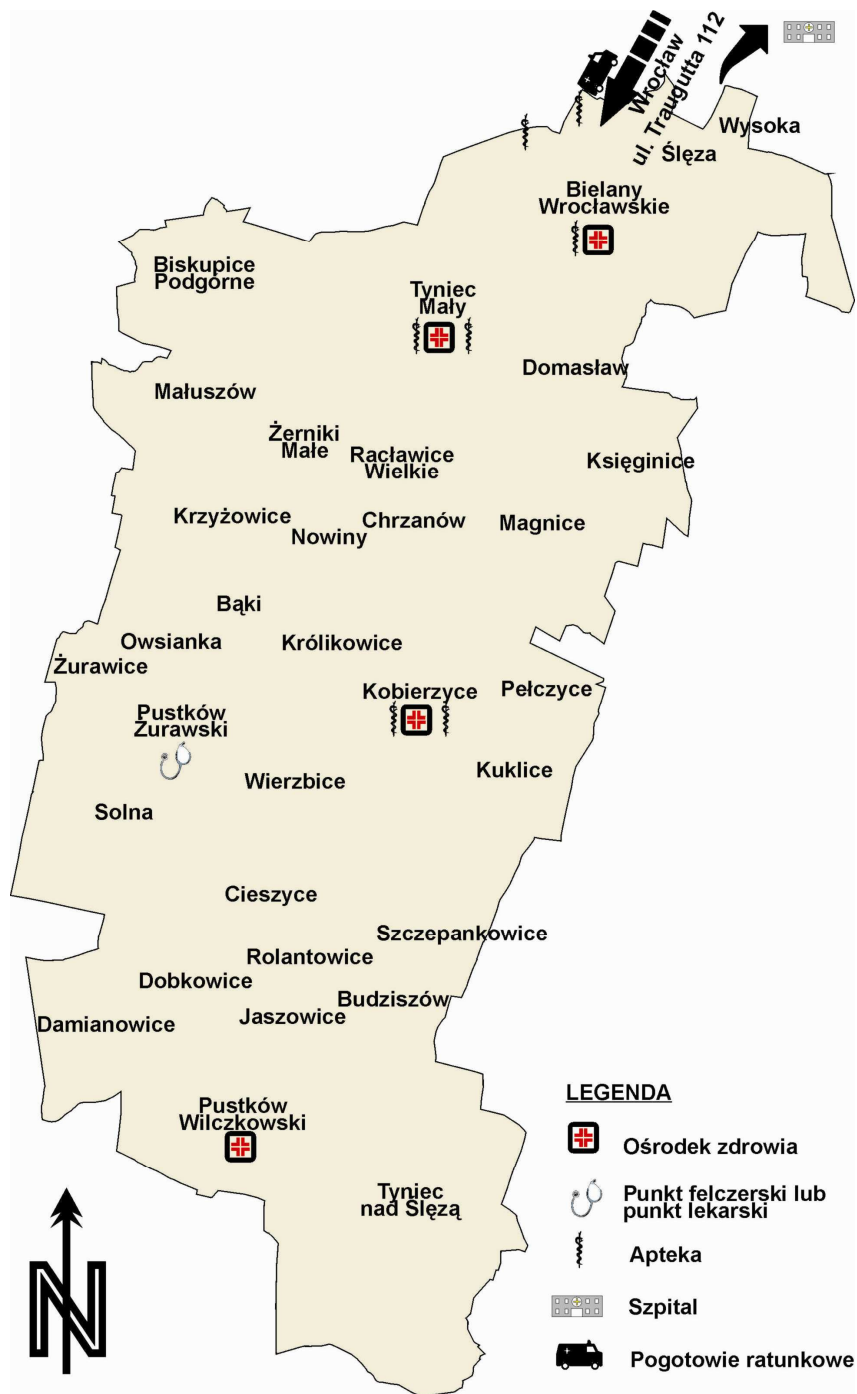
Pozostałe zadania z zakresu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, takie jak badania wysoko specjalistyczne oraz wysoko specjalistyczna diagnostyka realizowane są w ośrodkach wrocławskich. Do szpitali we Wrocławiu kierowani są pacjenci wymagający hospitalizacji. Na terenie gminy dodatkowo oferowane są świadczenia medyczne przez prywatne praktyki lekarskie, m.in. stomatologiczne, internistyczne, ginekologiczne, laryngologiczne, pediatriczne.

Usługi pogotowia ratunkowego (transport sanitarny) na terenie gminy realizowane są przez Wojewódzką Kolumnę Transportu Sanitarnego- Wrocław ul. Traugutta 112. Średni czas dojazdu pogotowia ratunkowego do miejscowości na terenie gminy wynosi ok. 30 min.

W obrębie gminy znajduje się 7 aptek: 2 w Kobierzycach, 3 w Bielanych Wrocławskich (w tym: 1 w „Centrum Handlowym Bielany” i 1 w „Centrum Handlowym Auchan”), 2 w Tyńcu Małym oraz Punkt Apteczny w Pustkowie Żurawskim.

Mapa nr 10-1. Placówki zdrowia w Gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2011 r.

10.2 BEZPIECZEŃSTWO.

1. Zadania zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy.

Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Do zadań Wójta gminy należy:

- 1) całodobowe alarmowanie członków gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, a w sytuacjach kryzysowych zapewnienie całodobowego dyżuru, w celu zapewnienia przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- 3) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania;
- 4) realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

2. Elementy zarządzania kryzysowego

W skład elementów zarządzania kryzysowego wchodzi:

- Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego
- Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego
- Stały dyżur na potrzeby zarządzania kryzysowego / funkcjonujący przez całą dobę/
- Koordynatorzy działań
- Specjaliści do oceny zagrożenia

3. System ostrzegania i powiadamiania ludności w Gminie

Jednym z najważniejszych zadań zarządzania kryzysowego jest w odpowiednim czasie powiadomienie ludności gminy o zagrożeniu. W tym celu Wójt Gminy Kobierzyce wydał Zarządzenie w sprawie przygotowania i zapewnienia działania gminnego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz gminnego systemu wykrywania i alarmowania, które określa sposób ostrzegania i powiadamiania w Gminie.

W Gminie Kobierzyce funkcjonują następujące sposoby ostrzegania i powiadamiania ludności o zagrożeniach:

1) Wykorzystanie komunikatów i ostrzeżeń umieszczone na stronie internetowej Urzędu Gminy. Tereny Dolnego Śląska są coraz częściej nawiedzane przez różnego rodzaju anomalie pogodowe w związku, z czym Urząd Gminy Kobierzyce w trosce o mieszkańców gminy wdrożył w 2009 roku stronę www, która to umożliwia uzyskanie informacji o nadchodzących zagrożeniach. Strona jest bardzo prosta w obsłudze a jej głównym celem jest przekierowanie mieszkańców na strony internetowe instytucji, które to wydają oficjalne komunikaty o możliwych zagrożeniach meteorologicznych, hydrologicznych.

Link do wyżej wymienionej strony został umieszczony na głównej stronie internetowej Urzędu Gminy Kobierzyce (www.ugk.pl) i ma następujący wygląd.

2) Włączanie syren - 13 szt.

System polega na centralnym włączeniu syren, który umożliwia podawanie odpowiednich sygnałów alarmowych i komunikatów

3) Wykorzystanie systemu telefonicznego powiadamiania alarmowego.

System umożliwia przekazywanie komunikatów głosowych dla wybranych grup osób funkcyjnych w Gminie m.in.

- sołtysów
- funkcyjnych OSP policji
- radnych gminy
- osób wchodzących w skład gminnego zespołu zarządzania kryzysowego

Sołtysi przekazują komunikat mieszkańcom danej miejscowości

4) Rozgłaszanie komunikatów przez megafony umieszczone na samochodach pożarniczych OSP i samochodzie gminnym.

5) Wykorzystanie tradycyjnych środków łączności przewodowej i komórkowej.

Sposób polega na przekazywaniu drogą telefoniczną odpowiednich komunikatów do wybranych osób funkcyjnych m.in. sołtysów, którzy przekazują informacje mieszkańcom.

Dodatkowo w Gminie Kobierzyce funkcjonuje całodobowy telefoniczny dyżur na potrzeby zarządzania kryzysowego. Osoba dyżurująca zna aktualne komunikaty o zagrożeniu.

Sprawność systemów jest sprawdzana na bieżąco, przynajmniej raz na dwa tygodnie.

4. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy.

Jednostki ochotniczej straży pożarnej na terenie gminy Kobierzyce powstawały samorzutnie z inicjatywy mieszkańców w latach 1946 –1950. Początkowo były wyposażone w konne wozy pożarnicze i ręczny sprzęt gaśniczy z czasem doposażone zostały w sprzęt mechaniczny i samochody strażackie. Do jednostek OSP wstępowali najczęściej mieszkańcy danej i okolicznych wsi. Przez ponad 60 lat działało w nich ponad 400 osób.

Aktualnie na terenie gminy funkcjonują trzy jednostki OSP we wsiach: Kobierzyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski. Wszystkie są zarejestrowane i posiadają osobowość prawną. Należą do Związku OSP Rzeczypospolitej Polskiej. Działają samodzielnie na podstawie własnych statutów. Daną jednostką dowodzi bezpośrednio naczelnik OSP, który jest odpowiedzialny min. za gotowość do użycia, udział w akcjach pożarowych i ratowniczych oraz szkolenie członków.

Gminne jednostki OSP liczą obecnie 88 członków z tego 63 członków czynnych, 23 honorowych i 2 wspierających. Ponadto w OSP Pustków Wilczkowski działa 5-cio osobowa drużyna kobieca. Natomiast przy OSP Pustków Żurawski działa 10 osobowa młodzieżowa drużyna pożarnicza. Działalność straży jest finansowana głównie z budżetu gminy. Strażacy wyposażeni są w specjalistyczny sprzęt i mundury pozwalające uczestniczyć w podstawowych akcjach gaśniczo - ratowniczych. Każda jednostka ma remizę strażacką. W ostatnich latach przeprowadzono kapitalny remont z modernizacją dwóch remiz w Kobierzycach i Pustkowie Wilczkowskim. Na ich wyposażeniu znajdują się sprzęty niezbędne do prowadzenia akcji gaśniczo - ratunkowych w tym 3 samochody pożarnicze. Na zakup samochodu – wozu strażackiego dla OSP w Kobierzycach pozyskano w 2011r. dofinansowanie w łącznej kwocie ponad 338 tys. zł. ze środków: Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego w ramach Konkursu pn. „Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2011.”

Jednostki OSP działają samodzielnie lub wspierają jednostki PSP, uczestnicząc rocznie w 150-300 akcjach (2011 r. - ponad 300 razy). Ściśle współdziałają z Jednostką Gaśniczo - Ratowniczą w Kątach Wrocławskich oraz innymi jednostkami PSP we Wrocławiu.

W ramach działalności statutowej uczestniczą m.in. w gaszeniu różnorodnych pożarów, likwidacji skutków klęsk żywiołowych, różnego typu zagrożeń spowodowanych min. anomaliami pogodowo-klimatycznymi oraz pomagają poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych. Organizują i uczestniczą w zawodach pożarniczo- sportowych, manewrach. Prowadzą konkursy dla dzieci i młodzieży oraz akcje profilaktyczne o zagrożeniach pożarowych, ekologicznych i klęskach żywiołowych.

11. POMOC SPOŁECZNA.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 nr 64 poz. 593) gmina realizuje zadania zlecone Gminie oraz zadania własne i własne o charakterze obowiązkowym.

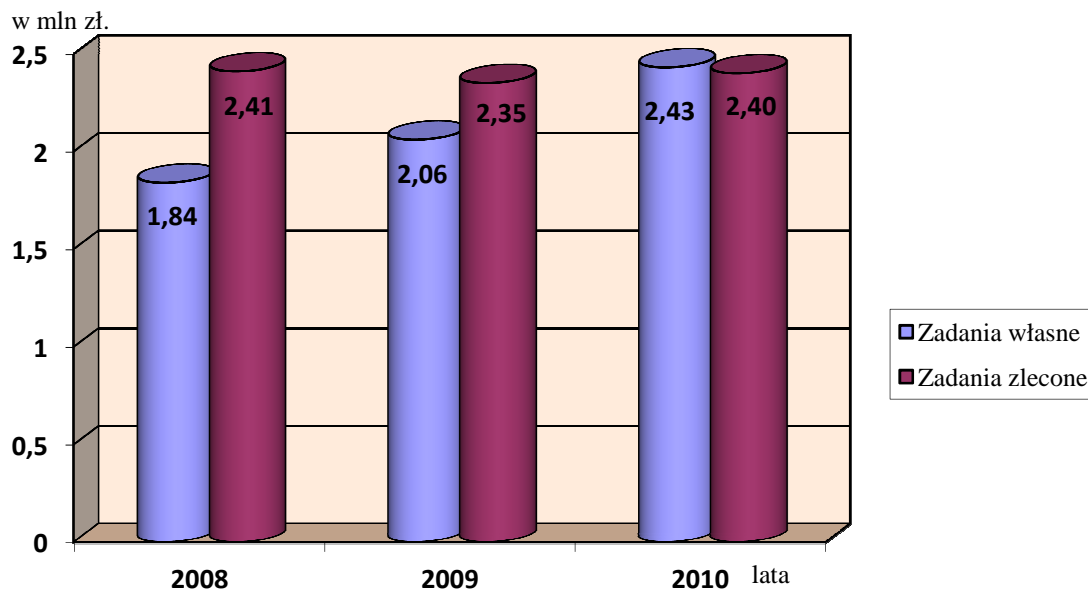
Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej - dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Kobierzycach.

Wykres nr 11-1. Struktura wydatków na zadania własne oraz zadania zlecone w latach 2009-2011 w Gminie Kobierzycy.

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

Tabela nr 11-1. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2009-2011 w Gminie Kobierzycy.

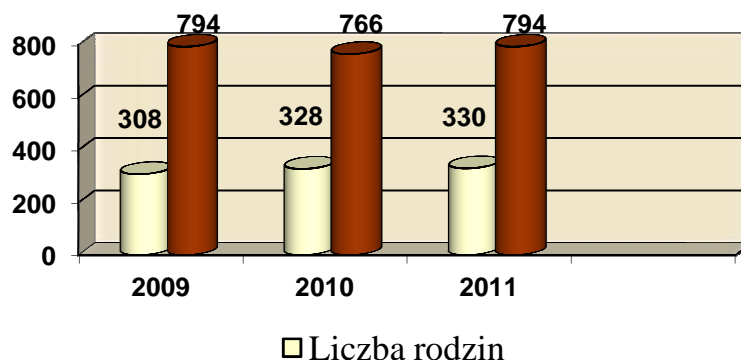
WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.			LICZBA RODZIN OGÓŁEM			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	37	0	0	37	0	0	45	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	405	418	458	296	328	330	772	766	794

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

Z powyższej tabeli wynika, że zwiększa się liczba rodzin objętych pomocą społeczną. Zaznaczyć należy, iż w 2010 r. część zadań zleconych stała się zadaniami własnymi i są one jedynie dotowane przez budżet państwa.

Wykres nr 11-2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną przez GOPS w Kobierzycach w latach 2009-2011 ogółem (zadania własne i zlecone)

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Główną przyczyną udzielania pomocy pozostaje ubóstwo – ten rodzaj trudnej sytuacji życiowej stanowi najwyższy procent powodów udzielania pomocy. Kolejne pod względem przyczyn powody to: bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wyraźną tendencję wzrostową wśród powodów przyznawania pomocy w roku 2011 w stosunku do 2010 r. wykazuje niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (tabela 11-2).

**Tabela nr 11-2. Pomoc społeczna udzielana przez GOPS
w latach 2009-2011 wg powodów przyznania pomocy - liczba rodzin.**

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej –liczba powodów, która spowodowała zakwalifikowanie do przyznania pomocy (w rodzinie może występować więcej niż jedna powód-przyczyna)	Rok		
		2009	2010	2011
1	Ubóstwo	169	213	199
2	Sieroctwo	0	0	0
3	Bezdomność	4	5	7
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	0	0
5	Bezrobocie	113	140	140
6	Niepełnosprawność	84	89	120
7	Długotrwała lub ciężka choroba	115	99	128
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw dom.	66	54	
9	Alkoholizm	29	31	45
10	Narkomania	4	0	0
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	2
12	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	
13	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze	0	0	1
14	Zdarzenie losowe	2	0	0
15	Sytuacja kryzysowa	0	0	0
16	Przemoc w rodzinie	6	1	5

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

W roku 2009 na terenie Gminy zameldowanych było – 14.912 osób, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy – 324, z powodu bezrobocia otrzymało pomoc z GOPS - 113 rodzin (323 osób w tych rodzinach).

W roku 2010 na terenie Gminy zameldowanych było - 15.446 osób, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy – 374, z powodu bezrobocia otrzymało pomoc z GOPS - 140 rodzin (314 osób w tych rodzinach).

W Gminie Kobierzycy według stanu na 31 grudnia 2011 r. zameldowanych było - 15.963 osób, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy – 349, z powodu bezrobocia otrzymało pomoc z GOPS -140 rodzin (400 osób w tych rodzinach).

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Kobierzycy wzrosła w 2010 r. w stosunku do roku 2009, a co za tym idzie wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia.

Pomimo wzrostu liczby osób zamieszkałych na terenie Gminy, a jednocześnie zmniejszeniu się liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w roku 2011 w stosunku do roku 2010, nie zmieniła się ilość rodzin, wśród których przyczyną kwalifikowania się do przyznania świadczeń jest bezrobocie i ubóstwo.

Pomoc udzielana przez Gminę osobom i rodzinom spełniającym kryteria ustawowe jest udzielana w różnych formach. Długotrwałość trudnej sytuacji życiowej niektórych rodzin i osób samotnych sprawia, że otrzymują one pomoc w różnych formach (tabela nr 11-3).

Tabela nr 11-3. Pomoc udzielana przez GOPS w w Gminie Kobierzycy w latach 2009-2011 wg form.

Lp.	Forma pomocy	Rok					
		2009		2010		2011	
		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba osób w rodzinach
RAZEM, w tym							
1	Zasiłki okresowe – ogółem	38	128	32	91	45	101
2	Schronienie	0	0	0	0	0	0
3	Posiłek	124	303	116	277	141	316
4	Ubranie	0	0	0	0	0	0
5	Usługi opiekuńcze – ogółem	27	27	24	25	27	30
6	Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	0	0	0	0	0	0
7	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	5	0	0	0	0
8	Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	0	0	0	0	0	0
9	Sprawienie pogrzebu	1	1	3	3	0	0
10	Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	250	602	288	564	268	719
11	Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie – ogółem	0	0	0	0	0	0
12	Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	4	12	0	0	0	0
13	Interwencja kryzysowa	2	6	0	0	3	3
14	Praca socjalna	296	772	328	766	335	803

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

Uwaga: Schronienie, ubranie, bilet kredytowy został włączony w zasiłki celowe. Natomiast poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa oraz praca socjalna nie wymaga wydania decyzji administracyjnych.

W ostatnich latach obserwujemy wzrost liczby osób, którym przyznano pomoc w formie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. W 2009 r. było to 12 osób, 2010 r. - 18, a w 2011 r. już 26 osób. Zjawisko to spowodowane jest zwiększeniem się liczby osób, które wymagały całodobowej opieki osób drugih, a nie miały takiej możliwości w miejscu zamieszkania.

Gmina Kobierzycy realizuje także Program Rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Powyższym programem objętych było ogółem 371 osób, w tym 141 osób to dzieci dożywiane w szkołach. Natomiast 230 stanowiły osoby dorosłe, w tym 173 osób, które skorzystały z pomocy finansowej na żywność i 57 osób objętych pomocą.

Tabela nr 11-4. Liczba osób/rodzin, którym przyznano pomoc w zakresie rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2009-2011 w Gminie Kobierzycy.

Wyszczególnienie	Ogółem			Dzieci w wieku szkolnym			Inne osoby		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Liczba osób objętych Programem w tym:	380	407	371	124	116	141	256	291	230
liczba osób korzystających ze świadczenia rzeczowego	54	50	57	0	0	0	54	50	57
liczba osób korzystających z zasiłku celowego	202	241	173	0	0	0	202	241	173

Źródło: GOPS w Kobierzycach, 2011 r.

Dożywianie osób potrzebujących w naszej Gminie było finansowane z zadań zleconych i własnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach uchwałą Rady Gminy Kobierzycy z dnia 28 sierpnia 2009 r. został zobowiązany do realizacji pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów. Kwota przyznanych świadczeń (w roku szkolnym 2011/2012) za okres I półrocza 2011 wyniosła 22.228,17 zł. (75 stypendiów), w II półroczu kwota przyznanych świadczeń wyniosła 21.017,35 zł (69 stypendiów). Stypendia szkolne są udzielane uczniom w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej.

PODSUMOWANIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizuje zadania ze środków finansowych:

1) Gminy Kobierzycze

2) ze źródeł rządowych z programów:

- Program Rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011.
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2011

3) ze środków Unii Europejskiej - w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS –pn.: „Aktywizacja klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach”.

Zakładany czas realizacji projektu to lata 2008 -2013, dotychczas został zrealizowany środków Unii Europejskiej w kwocie 342 717,46 zł. oraz budżetu Gminy Kobierzycze w kwocie 39 603,17 zł.

12. RYNEK PRACY.

Gmina Kobierzyce do roku 1990 była gminą typowo rolniczą. Opracowanie koncepcji tzw. „Węzła Bielańskiego” nadało Gminie Kobierzyce rolniczo-przemysłowy charakter. Korzystna lokalizacja terenów pod inwestycje oraz podjęte działania przez władze Gminy przyczyniły się do napływu na teren Gminy Kobierzyce wielu inwestorów zagranicznych. Firmy produkcyjne przyciągnęła nie tylko doskonała lokalizacja, lecz przede wszystkim potencjalny dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej z terenu Gminy Kobierzyce, gmin ościennych oraz z miasta Wrocławia. Inwestycje wielkich firm rozbudziły lokalną przedsiębiorczość i spowodowały znaczny spadek bezrobocia. W 2005 roku utworzono na terenie Gminy w Biskupicach Podgórnym Tarnobrzeską Specjalną Strefę Ekonomiczną „Euro-Park Wisłosan” Podstrefę Wrocław – Kobierzyce. Liczba nowoutworzonych miejsc pracy od utworzenia Podstrefy Wrocław-Kobierzyce do końca września 2007 r. wyniosła ponad 6 tys.

Strukturę bezrobocia w Gminie Kobierzyce w latach 2002-2011 przedstawia tabela nr 12-1.

**Tabela nr 12-1. Struktura bezrobocia w Gminie Kobierzyce,
lata 2002-2011 – wg stanu na koniec każdego roku.**

Rok	Zarejestrowani bezrobotni			
	Razem	Kobiety	W tym z prawem do zasiłku	
			Razem	Kobiety
2002	707	378	101	39
2003	742	374	90	33
2004	809	416	82	32
2005	771	401	85	34
2006	458	276	58	27
2007	265	159	32	13
2008	235	142	38	23

2009	324	183	77	31
2010	374	216	68	33
2011	349	199	79	43

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, 2011r.

Statystyki wykazują, że nawet przy tak dynamicznym rozwoju gminie nie jest obce zjawisko bezrobocia, mimo, że od 2006 roku nastąpił w Gminie jego znaczny spadek. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku utrzymuje się od kilku lat na jednakowym poziomie. O ile przed rokiem 2002 liczba kobiet bezrobotnych znacznie przeważała nad liczbą bezrobotnych mężczyzn, to już po 2002r. zauważyć można tendencję powolnego równoważenia poziomu bezrobocia według płci na terenie Gminy Kobierzyce. Jest to skutek rozwoju rynku pracy w kierunku usług, produkcji, a przede wszystkim w kierunku handlu (supermarkety, centra handlowe), w którym znalazło pracę wiele bezrobotnych dotąd kobiet. Powstanie także Specjalnych Stref Ekonomicznych w Gminie Kobierzyce pozwoliło na zatrudnienie w przemyśle (a nie tylko w usługach) znacznej ilości kobiet. Poniżej wybrane dane o rynku pracy w wybranym roku 2010r. (na tle Powiatu Wrocławskiego).

**Tabela nr 12-2. Dane o rynku pracy w 2010r. w Gminie Kobierzyce
na tle powiatu Wrocławskiego**

Przedmiot danych	Powiat Wrocławski	Gmina Kobierzyce
Pracujący	38 373 osób	21 345 osób
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	2 792 osoby	374 osoby
tym kobiety w %	55,4	57,8
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	3,7	3,6
tym kobiety w %	4,3	4,2

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 2011r.

Tabela nr 12-3. Struktura bezrobocia w Gminie Kobierzyce według stażu pracy w latach 2002-2011.

Wyszczególnienie		Lata 2002-2011									
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
STAŻ PRACY	DO 1 ROKU	173	183	206	194	113	59	54	51	77	62
	1-5	96	95	104	96	51	32	30	61	71	68
	5-10	76	84	85	91	54	34	25	39	47	61
	10-20	110	110	130	123	75	44	42	60	63	55
	20-30	85	85	115	95	73	42	39	47	55	51
	30 LAT I WIĘCEJ	9	11	25	28	14	10	10	20	19	18
	BEZ STAŻU	158	174	150	144	78	44	35	46	42	34

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, 2011 r.

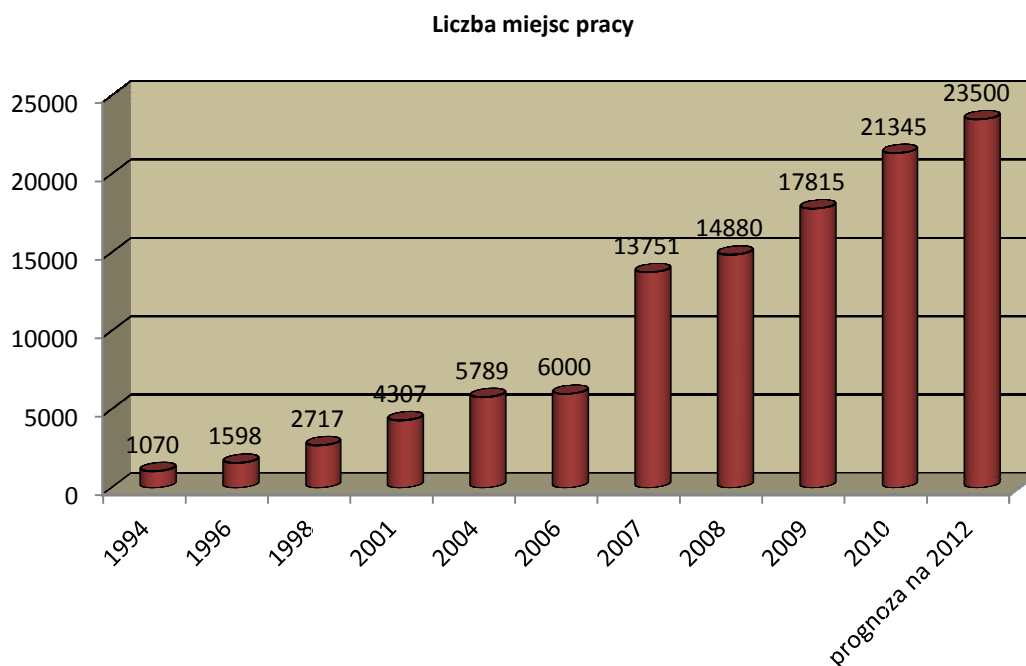
Ważny wpływ na możliwość zdobycia pracy ma posiadane doświadczenie i staż pracy. Na podstawie tabeli nr 12-3 wyraźnie widać, że w latach 2002 –2011 największe problemy ze zdobyciem zatrudnienia miały osoby bez stażu oraz osoby z krótkim stażem pracy. Wiele młodych osób podejmuje pracę, jako stażyści w firmach o międzynarodowej renomie, początkowo nawet na relatywnie mało prestiżowym czy nisko opłacanym stanowisku, co później otwiera przed nimi szansę na rozwój zawodowy. W niektórych firmach na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej wdrożono procedurę promocji obejmującą wszystkie stanowiska. Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy, gdzie przedstawiono podział osób bezrobotnych wg stażu pracy, można zauważyć, że osoby należące do grupy osób zatrudnionych z 30-letnim i dłuższym doświadczeniem w pracy to osoby stanowiące najmniejszą grupę osób zarówno w latach 2002- 2007 jak i w latach 2008- 2011.

Napływ obcego kapitału, powstawanie nowych zakładów pracy a co za tym idzie - tworzenie nowych miejsc pracy, jest częściowym rozwiązaniem w aktywizacji osób bezrobotnych. W ciągu ostatnich lat dzięki ulokowaniu na terenie Gminy wielu inwestycji zatrudnienie znalazło wiele

z całego regionu, dodatkowo w „Parku Technologicznym LG” do końca grudnia 2011 r. powstało ok. 10,7 tys. miejsc pracy.

Wykres nr 12-1. Liczba miejsc pracy Gminie Kobierzyce w latach 1994 – 2012.

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 2011 r.

Podsumowanie

Statystyki pokazują, że firmy funkcjonujące na terenie Gminy Kobierzyce wciąż poszukują osób do pracy. Wejście Polski do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 roku spowodowało duże zmiany na rynku pracy. Kraje członkowskie stopniowo otwierają swój rynek pracy dla polskich pracowników, w związku z czym w całym kraju obserwuje się odpływ młodych, najczęściej wykształconych pracowników za granicę. Taka tendencja jest obserwowana również w Gminie Kobierzyce, szczególnie w ostatnich latach. Wielu mieszkańców Gminy wyjechało za granicę w celach emigracji zarobkowej.

Obecnie w Polsce szybko zatrudnienie znajduje wykwalifikowana kadra, w związku z czym (mając na uwadze także fakt, że wiele osób zdecydowało się odejść z rolnictwa) Gmina Kobierzyce wspiera wszelkie formy przekwalifikowania oraz doszkalania się mieszkańców.

13. PROMOCJA GMINY KOBIERZYCE I WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA.

13.1 PROMOCJA GMINY.

Gmina Kobierzyce jest jednym z prekursorów marketingu samorządowego. Władze Gminy doskonale wykorzystały atuty Gminy Kobierzyce oraz Bielń Wrocławskich tj. położenie wzdłuż drogi krajowej nr 35 (Wrocław - Jelenia Góra - Praga), w pobliżu skrzyżowania: autostrady A-4 (E-40) (Berlin - Wrocław - Gliwice - Kraków) z drogami krajowymi: nr 35 (E-261) (Poznań - Wrocław - Jelenia Góra - Praga) i nr 8 (E-67) (Warszawa - Wrocław - Kudowa Zdrój - Wiedeń) - tworzącego tzw. „Węzeł Bielański”, bezpośrednie sąsiedztwo Wrocławia oraz bliskość do granicy czeskiej i niemieckiej.

W 1990 roku Gmina Kobierzyce rozpoczęła promocję 250 ha działki w rejonie „Węzła Bielańskiego”. Początki promocji Gminy Kobierzyce były proste „wynajęto helikopter, zrobiono zdjęcia autostradowego „Węzła Bielańskiego” i rozesłano je do inwestorów na całym świecie”⁵.

Efektom międzynarodowej promocji była sprzedaż działki w Bielń Wrocławskich, w 1993 roku holenderskiej firmie Makro Cash&Carry. W tym samym roku, brytyjskiej firmie Cadbury sprzedano kolejną ziemię w tym rejonie. Kobierzyce stały się jedną z najbogatszych Gmin w Polsce i przyciągnęły na swój teren duże międzynarodowe i krajowe firmy w rejonie Regionalnej Strefy Rozwoju Przedsiębiorczości „Węzeł Bielański” m.in. Cargill, Castorama, Ikea, Tesco, Obi, Pepsi – Cola, ATM, ProLogis, Auchan, Stalprodukt, Toyota.

Gmina Kobierzyce wypromowała także tereny inwestycyjne w Biskupicach Podgórnych w tzw. Parku Technologiczno - Przemysłowym „Biskupice Podgórne”, na którego terenie znajduje się obecnie Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna „EUROPARK WISŁOSAN” Podstrefa Wrocław-Kobierzyce. Propozycje zainwestowania na tym terenie dostały koreańskie koncerny Hyundai i Hankook. Ostatecznie firmy zdecydowały się na zainwestowanie na Słowacji. W 2005 roku po wielomiesięcznych negocjacjach firma LG Philips (obecnie LG Display) podjęła decyzję o budowie na tym terenie pierwszej w Europie fabryki modułów ekranów ciekłokrystalicznych.

⁵ Ostrowska K., Reklama miasta przyciąga nowych inwestorów, 2006, www.rzeczpospolita.pl

Władze Gminy Kobierzyce aktywnie i sprawnie współpracują przy realizacji każdej inwestycji poczynając od chwili zakupu nieruchomości aż do uruchomienia przedsięwzięcia. Specjalnie powołany zespół ds. obsługi inwestorów, w skład którego wchodzi pracownicy Urzędu Gminy Kobierzyce, udziela szczegółowych informacji i udziela pomocy zainteresowanym rozpoczynając inwestycje w zakresie:

- sporządzania symulacji opłat z tytułu odrolnienia i odlesienia terenu,
- sporządzania symulacji zwolnień z podatku od nieruchomości,
- analizy możliwości doprowadzenia mediów i sposobu komunikacji,
- zwolnienia z opłat z tytułu podatków od nieruchomości – od 1 do 5 lat,
- pomocy w zatrudnianiu pracowników.

Gmina Kobierzyce pozyskiwała również inwestorów na działki w rejonie: Regionalnej Strefy Rozwoju Przedsiębiorczości „Domasław-Magnice”, które są położone przy drodze krajowej Nr 8 /E-67/ (Warszawa - Wrocław - Kudowa Zdrój - Wiedeń); przy wjeździe na Autostradę Obwodnicę Wrocławia oraz przy drodze powiatowej Nr 1959D w obrębie Magnic oraz na działki w obrębie Domasławia, które są położone w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej Nr 8 (Wrocław - Kudowa Zdrój – Praga), przy skrzyżowaniu z drogą powiatową Nr 1972 D, która poprzez Gminę Żórawinę łączy się z autostradą A-4, w odległości około 6 km. W Domasławiu swoją siedzibę mają m.in. firmy Gardinia, Farm Ford Netto oraz Europejski Fundusz Leasingowy.

Koleją strefą aktywności gospodarczej jest Regionalna Strefa Rozwoju Przedsiębiorczości „Węzeł Wierzbicki”. Strefa przylega bezpośrednio do drogi krajowej Nr 8 (Wrocław - Kudowa Zdrój - Praga) oraz znajduje się na skrzyżowaniu drogi krajowej Nr 8 z drogą wojewódzką Nr 346 (Środa Śląska - Oława), która to na wysokości Gminy Kąty Wrocławskie łączy się z autostradą A-4 (Wrocław - Legnica - Berlin). W roku 1999 niemiecka firma Leoni Kabel wykupiła w tym rejonie działkę. Obecnie swoją siedzibę mają tutaj m.in. firmy: Kim LAN, Avo Werke i ATS.

Obecnie preferencje w poszukiwaniu inwestorów nie odnoszą się już do branży, lecz do preferowanej lokalizacji inwestycji. Gmina zachęca potencjalnych inwestorów do zainteresowania się terenami leżącymi w jej południowej części, zwłaszcza w Regionalnych Strefach Rozwoju Przedsiębiorczości: „Węzeł Wierzbicki” i „Domasław- Magnice”. Jest to związane z dążeniem do zrównoważonego rozwoju całej Gminy.

Od września 2005 roku Gmina Kobierzyce jest udziałowcem spółki akcyjnej - Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. W skład Agencji wchodzi przedstawiciele 6 gmin Powiatu Wrocławskiego. Udział Gminy Kobierzyce w Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej jest również jednym ze sposobów na przedstawienie ofert inwestycyjnych. Celem Spółki jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej poprzez tworzenie warunków dla aktywizacji gospodarczej, w szczególności ożywienia rynku lokalnego i trwałe ograniczenie bezrobocia oraz stymulowanie takiej działalności, która będzie ważna dla rozwoju Gminy. W 2006 roku przedsiębiorcy z powiatu wrocławskiego powołali do życia Federację Przedsiębiorców Powiatu Wrocławskiego, Federację stworzyło pięć organizacji gospodarczych w tym Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Kobierzyckiej. Działania te wydatnie przyczyniły się do sukcesu gospodarczego Gminy Kobierzyce.

Ważnym elementem przedsięwzięć promocyjnych są organizowane corocznie imprezy plenerowe, na które są zapraszani nie tylko mieszkańcy okolicznych miejscowości, lecz także lokalni inwestorzy i wszyscy sympatycy gminy. Najważniejsze z nich to Dożynki Gminne. Przy okazji wspólnej zabawy mieszkańcy mogą zapoznać się z ofertą konkretnych firm, zaś inwestorzy nawiązać cenne kontakty oraz zintegrować ze społecznością gminną.

Integracja z Unią Europejską, napływ dużej ilości inwestycji zagranicznych spowodował wzrost liczby ludności na terenie Gminy Kobierzyce. Głównym celem promocji jest integrowanie społeczności lokalnej i promowanie wizerunku gminy jako miejsca otwartego, gościnnego i przyjaznego.

Gmina Kobierzyce uzyskała w latach 1996 - 2012 wiele nagród i wyróżnień m.in.:

- Dolnośląski Klucz Sukcesu – nagroda przyznana w 1996 roku przez Stowarzyszenie Promocji na Rzecz Dolnego Śląska.
- Kapituła Nagrody Gospodarczej Dolnośląski Gryf – Jednostka samorządu terytorialnego – Za najlepszy gminny program rozwoju gospodarczego 2005.
- Certyfikat nr 335/2005 jako dowód, że system zarządzania - Urząd Gminy Kobierzyce spełnia wymagania Normy PN-EN ISO 9001:2001 w zakresie świadczenia usług administracji samorządowej.
- Wyróżnienie specjalne wraz z miastem Wrocław, Powiatem Wrocławskim i Samorządem Województwa Dolnośląskiego za zgodne współdziałanie samorządu na Dolnym Śląsku w pozyskaniu największego w regionie inwestora – LG Philips LCD w X edycji Dolnośląskiego Klucza Sukcesu w 2006 roku.
- Wójt Gminy Ryszard Pacholik w 2006 roku zajął I miejsce w kategorii „Osobowość dolnośląskiego samorządu terytorialnego”.

- Statuetka "Gmina Fair Play 2006" w kategorii gmin wiejskich.
- Statuetka "Gmina Fair Play 2007" oraz tytuł „Złota Lokalizacja Biznesu” w kategorii gmin wiejskich.
- Gmina Kobierzyce w kategorii gmin wiejskich otrzymała Statuetkę "Gmina Fair Play 2008".
- W 2009 roku Gmina Kobierzyce dostała tytuł „Złota Jedyńka”, nagrodę dla najlepszej gminy na Dolnym Śląsku, w konkursie organizowanym przez Gazetę Wyborczą Wrocław.
- W 2009 roku Gmina Kobierzyce zajęła 4 miejsce w Rankingu Inwestycyjnym tygodnika samorządowego „Wspólnota” przygotowanym przez naukowców z Uniwersytetu Warszawskiego przedstawiający samorządy o najwyższych wydatkach na inwestycje w infrastrukturę techniczną w latach 2006-2008 w przeliczeniu na jednego mieszkańca.
- W 2009 roku Gmina Kobierzyce otrzymała statuetkę „Gmina Fair Play 2009” w kategorii gmin wiejskich oraz Złotą Statuetkę
- W 2010 roku Gmina Kobierzyce dostała tytuł „Złota Jedyńka”, nagrodę dla najlepszej gminy na Dolnym Śląsku, w konkursie organizowanym przez Gazetę Wyborczą Wrocław. Gmina Kobierzyce dostała nagrodę w kategorii „Gmina Roku 2009”
- W 2010 roku Gmina Kobierzyce została uhonorowana nagrodą główną konkursu – „Gmina Fair Play” 2010 – Statuetką, w kategorii „gmin wiejskich wielofunkcyjnych”.
- W 2010r. Gmina Kobierzyce zajęła drugie miejsce w skali kraju w kategorii gmin wiejskich. w rankingu „Sukces mijającej kadencji” publikowanym w piśmie samorządu terytorialnego „Wspólnota”.
- W 2010r. grunty położone w Magnicach na terenie Gminy Kobierzyce zostały nagrodzone jako najlepsze na Dolnym Śląsku i otrzymały certyfikat oraz medal „Grunt na medal”.
- W 2010r. Gmina Kobierzyce znalazła się na 2 miejscu w rankingu pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota”, w kategorii gmin wiejskich, jako ta o najwyższej zdolności kredytowej w 2010 roku.
- W 2010 r. Wójt Gminy Kobierzyce Ryszard Pacholik po raz szósty odebrał tytuł i statuetkę "Gmina Fair Play" w kategorii gmin wiejskich wielofunkcyjnych.

- W 2011 roku Wójt Gminy Kobierzyce Ryszard Pacholik otrzymał tytuł „Samorządowy Menedżer Roku” 2011.
- W 2011 roku Gmina Kobierzyce zajęła 3 miejsce w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego 2011 w kategorii Gmin Wiejskich prowadzonego przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz Fundację Polskiego Godła Promocyjnego „TERAZ POLSKA”.

13.2 WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA.

Gmina Kobierzyce współpracuje z samorządami terytorialnymi z Włoch, Francji, Niemiec oraz Czech. Głównie założenie współpracy to wspólne funkcjonowanie gmin w Unii Europejskiej. Współdziałanie polega na wymianie doświadczeń między różnymi społecznościami i kulturami, a także uczeniu się od siebie nawzajem. Ponadto, celem nawiązanych umów są bezpośrednie kontakty pomiędzy różnymi jednostkami gminy oraz wymiana doświadczeń i wiedzy. Współpraca odbywa się w dziedzinach edukacji, kultury, rolnictwa, gospodarki, turystyki i sportu.

Piove di Sacco (Włochy)

Dnia 1 maja 1998 roku Gmina Kobierzyce podpisała porozumienie o współpracy z włoską Gminą Piove di Sacco. Gmina Piove di Sacco, leży około 30 km od Wenecji i 18 km od Padwy. Od wybrzeża Adriatyku dzieli ją 25 km, a jej powierzchnia wynosi 36 km². Głównym centrum administracyjnym jest miasto Saccisicia. Gmina ma przede wszystkim charakter rolniczy.

Wspólnota Gmin Kantonu Lencloitre (Francja)

Dnia 23 sierpnia 2004 roku podpisano umowę o współpracy pomiędzy francuską Wspólnotą Gmin Kantonu Lencloitre a Gminą Kobierzyce. Wspólnota Gmin Kantonu Lencloitre leży w regionie Poitou - Charentes, w Departamencie La Vienne. W skład Wspólnoty Kantonu Lencloitre wchodzi następujące gminy: Cerany, Doussay, Lencloitre, Orches, Ouzilly, Saint Genest D'Ambiere, Savigny Sous Faye, Scorbe - Clairvaux, Sossay.

Gmina Raesfeld (Niemcy)

Dnia 27 sierpnia 2005 roku podpisano porozumienie o współdziałaniu pomiędzy niemiecką Gminą Raesfeld a Gminą Kobierzyce.

Gmina Raesfeld położona jest w regionie Munsterland bezpośrednio na północ od Zagłębia Ruhry w rejonie Nadrenii Północnej Westfalii. Jej powierzchnia wynosi 58 km². Pierwsze wzmianki w dokumentach datuje się na rok 889. Gmina Raesfeld jest terenem silnie ustrukturyzowanym. Obok rozwijających się gospodarstw rolnych kwitnie również rzemiosło i handel.

Kobeřice (Czechy)

W dniu 23 marca 2010 roku zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy czeską miejscowością Kobeřice a Gminą Kobierzyce. Kobeřice to niewielka miejscowość, która jest położona w północno-wschodniej części Czech przy granicy z Polską, niedaleko Opawy i Ostrawy. Kobeřice znajdują się w obrębie Hlučinska, a jej powierzchnia wynosi 1 715 ha. Na jej terenie znajduje się kopalnia gipsu. W Kobeřicach są dwa przedszkola, szkoła podstawowa z halą sportową, ośrodek zdrowia oraz kilka firm.

14. BUDŻET GMINY KOBIERZYCE.

14.1 Dochody.

Dochody ogółem Gminy Kobierzyce w 2007 r. wyniosły 74 711 539 zł. Poziom dochodów i ich dynamika w latach 1994 - 2008 uległa znacznym wahaniom z zachowaniem wyraźnego trendu wzrostowego. O ile w 1994r. dochody ogółem budżetu Gminy wyniosły 10 466 192 zł, to już w 1996 r. były dużo wyższe wynosiły 37 823 tys. zł (wpływy z prywatyzacji znacznej części mienia komunalnego w „Węźle Bielańskim” - sprzedaż gruntów). W budżecie na 2008 rok dochody ogółem zaplanowano na poziomie 76 360 346 zł., mimo to na koniec roku były wyższe, bo wyniosły 83 981 156 zł. W roku 2009 dochody także wzrosły, jednak największy wzrost nastąpił w latach 2010-2011 w związku z zwiększonymi wpływami do budżetu podatku od nieruchomości, które zaczęły wpłacać podmioty gospodarcze, którym gmina udzieliła pomocy publicznej (dotyczy to m.in. firm, ulokowanych w Parku Technologiczno-Przemysłowym „Biskupice Podgórne”, na którego terenie znajduje się Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna „WISŁO-SAN” Podstrefa Wrocław-Kobierzyce oraz ze sprzedaży mienia gminnego (tabela nr 14-1).

Tabela nr 14-1.
Budżet Gminy Kobierzyce –wykonanie dochodów w latach od 1994 do 2012 (w zł.)

ROK	WYKONANIE PLANU DOCHODÓW			
	w tym:			
	OGÓŁEM	sprzedaż mienia	Podatek od nieruchomości	Pozostałe dochody
1994	10 466 192	6 262 027	453 133	3 751 032
1995	15 159 126	8 706 180	774 064	5 678 882
1996	37 823 168	24 011 529	1 398 000	12 413 639
1997	17 921 485	2 404 610	1 981 432	13 535 443
1998	23 975 620	4 348 153	2 640 551	16 986 916
1999	37 078 768	17 964 575	3 843 941	15 270 252
2000	21 582 826	1 167 036	4 781 964	15 633 826
2001	31 110 605	5 622 350	6 871 088	18 617 167
2002	33 347 113	584 266	7 481 290	25 281 557
2003	32 404 007	1 893 312	8 401 187	22 109 508
2004	101 933 179	62 196 212	11 146 647	28 590 320
2005	44 473 654	1 987 383	12 217 819	30 268 452
2006	47 083 645	782 474	14 221 008	32 080 163
2007	74 711 539	6 961 802	16 316 843	51 432 894
2008	83 981 156	12 773 324	21 886 233	49 321 599
2009	81 469 570	1 909 503	25 705 756	53 854 311
2010	89 136 500	5 345 013	28 803 284	54 898 202

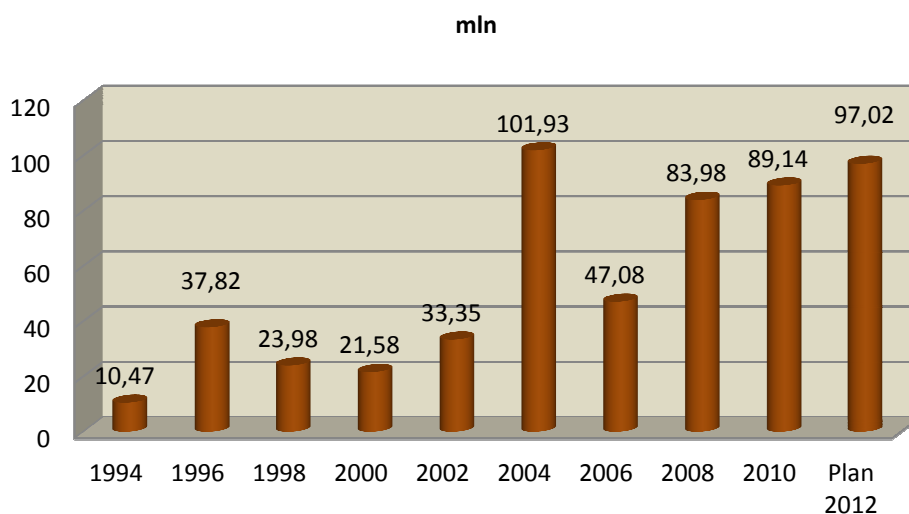
STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Diagnoza Stanu - Budżet Gminy Kobierzyce

2011	89 586 400	2 199 430	34 288 136	53 178 833
PLAN 2012	97 018 120	1 502 500	39 217 590	56 298 030

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Wykres nr 14-1. Budżet Gminy Kobierzyce w latach 1994-2012 – dochody (w zł)

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Tabela nr 14-2. Dochody budżetu Gminy Kobierzyce wg rodzajów dla porównania w 2007 r. i 2011 r. (w tys. zł)

Rodzaje dochodów – rok.	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Dochody Ogółem	31 110 605	33 347 113	32 933 179	101 933 179	44 473 654	47 083 645
Dochody własne	24 212 621	25 266 673	22 599 630	88 395 084	20 965 900	26 043 980

Rodzaje dochodów – rok.	2007	2008	2009	2010	2011
Dochody Ogółem	74 711 539	83 981 156	81 469 570	89 136 500	89 586 400
Dochody własne	50 495 133	52 264 072	42 259 568	46 447 044	50 536 712

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Z jednej strony trzeba zaznaczyć, że wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem notowany w Gminie Kobierzyce zwiększa zasoby finansowe gminy. Umożliwia to zachowanie daleko idącej niezależności finansowej gminnego samorządu, co tym samym stwarza warunki do formułowania i realizacji strategicznych celów rozwojowych. Z drugiej strony trzeba podkreślić, że w sytuacji, gdy udział dochodów własnych w dochodach ogółem budżetu gminy utrzymuje się na tak wysokim poziomie, zdecydowanie zwiększa odpowiedzialność gminnego samorządu za przyjęte i realizowane cele rozwoju. W tabeli 14-3 pokazany został stopniowy wzrost dochodów na 1 mieszkańca (poza rokiem 2004), gdzie ten wzrost był najwyższy w wyniku sprzedaży mienia gminnego. Potem po spadku w 2005 roku stopniowo wzrasta mimo wzrostu liczby mieszkańców.

Tabela nr 14-3. Dochody budżetu Gminy Kobierzyce na 1 mieszkańca w latach 2004-2011 (w zł).

Rok budżetowy	Dochód na 1 mieszkańca w zł.	Ilość mieszkańców wg. stanu na koniec roku
2004	8 096,00	12 589
2005	3 440,00	12 927
2006	3 503,00	13 439
2007	5 361,00	13 871
2008	5 462,00	14 485
2009	5 462,00	14 912
2010	5 770,00	15 446
2011	5 612,00	15 963

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

14.2 Wydatki.

Analiza struktury wydatków budżetowych Gminy Kobierzyce w latach 1994 - 2012 wykazuje, że udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem jest relatywnie wysoki, niemniej ulega on ciągłym wahaniom i jest zróżnicowany w poszczególnych latach (tabela nr 14-4). W 1994 r. udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wynosił aż 64,5%, w roku 1999 był jeszcze wysoki 53,1%, 1% by w 2000 r. osiągnąć najniższy wskaźnik t.j. 21,4%. Od roku 2004 do roku 2008 wydatki inwestycyjne stanowią około 50% wydatków ogółem i tak w roku 2008 przewidywano, że udział wydatków inwestycyjnych będzie to 48,5% wydatków ogółem, gdy tymczasem był wyższy bo na poziomie 51,74%. W latach kolejnych procent wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem spadał i tak: w roku 2009 było to 42,14%, w 2010- 35,93% a w roku 2011-32,09%. W roku 2012 planuje się wydatki inwestycyjne na poziomie 33,08% w stosunku do całości wydatków, w kwocie 104 615 188 zł. z czego wydatki inwestycyjne to kwota 34 611 872 zł.. Z danych tych wynika, że gmina dużo inwestuje, ale też zwiększa wydatki bieżące.

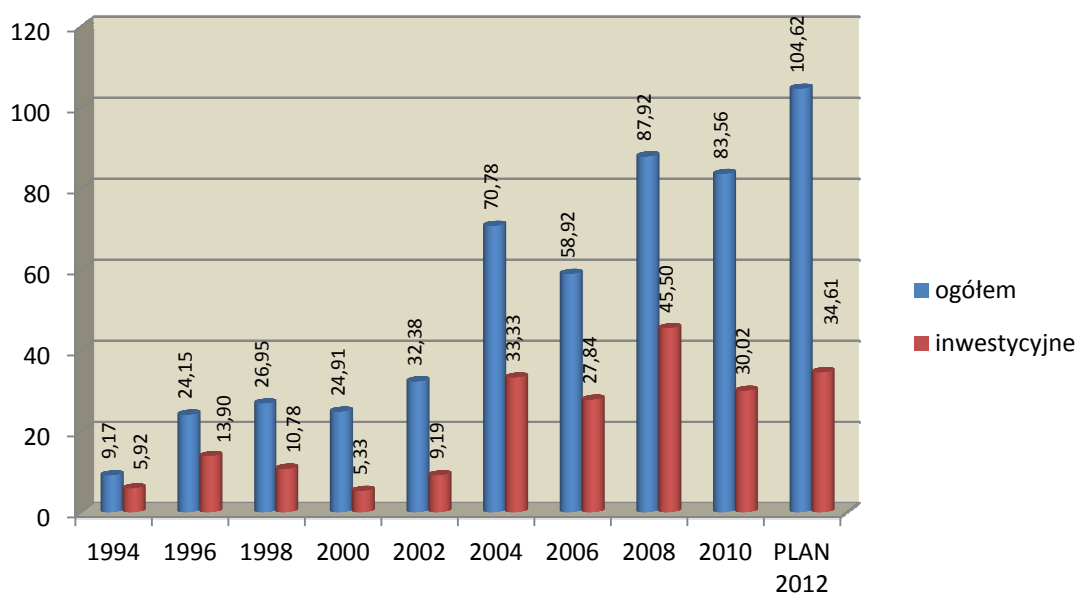

Tabela nr 14-4. Budżet Gminy Kobierzyce –wykonanie wydatków w latach od 1994 do 2012

ROK	WYKONANIE PLANU WYDATKÓW		
	w tym		
	OGÓŁEM	inwestycyjne	% do wydatków ogółem
1994	9 174 858	5 924 772	64,5
1995	12 419 350	7 759 615	62,4
1996	24 150 561	13 903 213	57,6
1997	33 078 178	18 779 300	56,7
1998	26 945 000	10 772 800	39,9
1999	35 084 535	18 648 182	53,1
2000	24 912 264	5 333 611	21,4
2001	29 741 748	10 463 475	35,1
2002	32 375 785	9 187 457	28,4
2003	35 503 364	11 550 316	32,5
2004	70 777 780	33 328 195	47,1
2005	51 588 783	22 189 627	43,0
2006	58 917 681	27 841 531	47,2
2007	77 453 046	41 476 221	53,6
2008	87 924 898	45 496 609	51,74
2009	78 878 586	33 242 579	42,14
2010	83 557 268	30 022 036	35,93
2011	87 273 337	28 003 388	32,09
PLAN 2012 ROK	104 615 188	34 611 872	33,08

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012 r.

Wykres nr 14-2. Budżet Gminy Kobierzyce w latach 1994-2012 – wydatki w tym inwestycyjne(w mln zł).

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2012r.

Podsumowanie

Budżet gminy to roczny plan przewidywanych dochodów i wydatków uchwalany przez Radę Gminy w grudniu na rok następny. Projekt przygotowuje Wójt Gminy i przedstawia Radzie Gminy. Na projekt budżetu składają się zaplanowane przez jednostki niezbędne wydatki na realizację obowiązkowych zadań gminy oraz wnioski mieszkańców, sołtysów.

O zaplanowanych wydatkach decyduje wielkość wszystkich możliwych do zgromadzenia dochodów w danym roku (dochody własne - z podatków i mienia, a także subwencje oraz dotacje z budżetu państwa). Budżet realizuje Wójt Gminy Kobierzyce przy pomocy Urzędu Gminy Kobierzyce, jak też szkół, przedszkoli, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnego Centrum Kultury i Sportu, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Część zaplanowanych zadań realizują inne podmioty, takie jak: stowarzyszenia sportowe, kulturalne i społeczne oraz straż pożarna.

O wielkości zgromadzonych dochodów oraz wydanych środkach Wójt Gminy Kobierzyce informuje mieszkańców i organy kontrolujące poprzez sprawozdania z wykonania budżetu. Ocenę działań Wójta w zakresie osiągniętych dochodów oraz poniesionych wydatków dokonuje Rada Gminy Kobierzyce w tak zwanym absolutorium. Zgodność przestrzegania przepisów oceniają również organy kontrolujące.

ANALIZA SWOT

1. ANALIZA SWOT

Wstęp

Opracowanie i aktualizacja Strategii Rozwoju Lokalnego

Opracowana *Diagnoza Stanu Gminy*, w której dokonano szczegółowej analizy różnych aspektów jej funkcjonowania, stworzyła podstawy umożliwiające rozpoznanie czynników determinujących jej rozwój i możliwości podejmowania działań.

Wyniki uzyskane podczas prac nad *Diagnozą* poddano procesowi weryfikacji poprzez konsultacje społeczne w trakcie prac 5 zespołów roboczych, powołanych Uchwałą nr 75/66/99 Zarządu Gminy Kobierzyce z dnia 24.11.1999r. Prace przebiegały w ramach następujących zespołów roboczych:

- Zespół 1: Rolnictwo,
- Zespół 2: Gospodarka Pozarolnicza,
- Zespół 3: Gospodarka Mieszkaniowa i Komunalna, Transport i Łączność, Ochrona Środowiska,
- Zespół 4: Edukacja, Kultura, Turystyka, Sport, Rekreacja,
- Zespół 5: Ochrona Zdrowia, Opieka Społeczna, Rynek Pracy.

Dynamiczny rozwój Gminy Kobierzyce wpłynął na częściową dezaktualizację zapisów w Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce zatwierdzonej w 2003r. Mając na uwadze nową perspektywę finansową pozyskania Funduszy Europejskich w latach 2007-2013 Wójt Gminy Kobierzyce Zarządzeniem nr 0151-204/07 z dnia 18 września 2007r. podjął decyzję o aktualizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce. Po roku 2008 wiele zaplanowanych działań zostało zrealizowanych, inne się zdezaktualizowały w wyniku dalszego dynamicznego rozwoju gminy stąd w 2012r. na podstawie Zarządzenia nr RŚZiZP.0050.1.0018.2012 Wójta Gminy Kobierzyce z dnia 15 lutego 2012r. podjęte zostały prace nad ponowną aktualizacją Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce do roku 2020.

Prace związane z aktualizacją Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce do roku 2020 przebiegały w 2008 jak i 2012 w ramach następujących Grup Roboczych:

- Grupa 1: Infrastruktura techniczna (rolnictwo, ochrona środowiska, transport, łączność, gospodarka komunalna, gospodarka mieszkaniowa, rewitalizacja miejscowości Kobierzyce).
- Grupa 2: Infrastruktura społeczna (oświata, kultura, sport, polityka zdrowotna, turystyka, opieka społeczna, rynek pracy, rozwiązywanie problemów społecznych),
- Grupa 3: Promocja, współpraca zagraniczna, działalność pozarolnicza.
- Grupa 4: Zagadnienia ogólne, SWOT, źródła zewnętrzne.

- Grupa 5: Budżet.

W trakcie prac w 2012r. zaktualizowano zapisy *Diagnozy Stanu Gminy* oraz dokonano ponownie Analizy SWOT. Zweryfikowane dane posłużyły do niewielkiej korekty Celów Strategicznych sformułowanych w Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kobierzyce w roku 2003 oraz aktualizowanej w 2008r.

1.1 ANALIZA SWOT GMINY

MOCNE STRONY
Położenie (bliskość Wrocławia oraz Portu Lotniczego we Wrocławiu, bliskość granicy czeskiej i niemieckiej, rozbudowana sieć dróg: autostrada A-4 z Obwodnicą Autostradową Wrocławia (E40; Berlin-Wrocław - Gliwice-Kraków), drogi krajowe nr 8 (E67; Warszawa - Wrocław - Kudowa Zdrój-Wiedeń), Nr 35 (E261; Wrocław-Jelenia Góra-Praga).
Atrakcyjność inwestycyjna gminy i duża skala inwestycji zewnętrznych, w tym zagranicznych
Stabilna, proinwestycyjna polityka władz gminy
Profesjonalna promocja gminy
Prorozwojowa i proinwestycyjna polityka przestrzenna gminy oraz pełne pokrycie planami zagospodarowania przestrzennego
Stabilny budżet gminy z wysokim udziałem dochodów własnych
Wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną
Duży udział użytków rolnych o wysokiej klasie bonitacyjnej w powierzchni ogólnej Gminy
Niski poziom bezrobocia
Korzystna sytuacja demograficzna
Wysoki poziom organizacji i jakości nauczania
Szeroki zakres świadczeń opieki zdrowotnej
Komunikacja gminna obejmująca wszystkie miejscowości połączona z komunikacją miasta Wrocławia
Dobra infrastruktura sportowa i rekreacyjna
SZANSE (obecne, potencjalne)
Wzrost gospodarczy w Polsce
Integracja z UE w wielu płaszczyznach gospodarczych
Perspektywa kolejnych inwestycji = nowe miejsca pracy
Zmiany preferencji mieszkańców Dolnego Śląska i tendencje migracyjne do Gminy Kobierzyce, co powoduje wzrost zapotrzebowania na drobne usługi
Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych (w tym z Unii Europejskiej)
Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w tym współpraca zagraniczna
Poprawa stanu środowiska
Integracja społeczności lokalnej związana z napływem nowych mieszkańców
Zwiększenie dochodów gminy w wyniku pobierania podatków i opłat
Budowa dróg; nowe rozwiązania komunikacyjne
Reaktywacja nieczynnych linii kolejowych (osobowych i towarowych)

SŁABE STRONY
Zróżnicowanie rozwoju gospodarczego i nierównomierne nasycenie infrastrukturą społeczną i techniczną
Wysokie ceny gruntów inwestycyjnych oraz trudności związane z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej
Duże obciążenie komunikacji drogowej w północnej części gminy i niewystarczający poziom bezpieczeństwa na drogach,
Wysokie ceny gruntów inwestycyjnych oraz trudności związane z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej
Niedostateczna aktywność części mieszkańców w dostosowywaniu się do wymagań rynku pracy
Niedostateczny system gospodarki odpadami
Niedostateczny system oczyszczania ścieków i nieskanalizowany znaczny obszar Gminy
Bardzo małe zalesienie
Niedostateczna baza i infrastruktura turystyczna
Niewystarczająca baza edukacyjna w stosunku do zmieniającej się sytuacji demograficznej
Brak komunikacji kolejowej
ZAGROŻENIA (obecne, potencjalne)
Zamożność gminy jako czynnik ograniczający (dyskryminujący) dopływ zewnętrznych środków finansowych
Wyczerpanie przepustowości komunikacyjnej spowodowane opóźnieniem w budowie dróg w północnej części gminy
Zagrożenie dla środowiska wynikające ze wzrostu natężenia ruchu
Zmiany preferencji mieszkańców Dolnego Śląska i tendencje migracyjne do Gminy Kobierzyce, co powoduje wzrost zapotrzebowania na gminną infrastrukturę techniczną i społeczną, co stanowi duże obciążenie dla budżetu gminy.

CELE STRATEGICZNE

1.CELE STRATEGICZNE.

1.1 Wprowadzenie.

Położenie na obszarze aglomeracji wrocławskiej i jednocześnie funkcjonowanie wielu gospodarstw rolnych, to dwa elementy określające teraźniejszość gminy Kobierzyce. Oba czynniki w znaczący sposób determinują dynamikę procesów społeczno-gospodarczych zachodzących w Gminie, w istotny sposób wpływając na formułowanie różnych koncepcji i kształtowanie się różnych, często odmiennych postaw mieszkańców. Formułując cele rozwojowe dla Gminy Kobierzyce skoncentrowano się przede wszystkim na wskazaniu **komplementarnych celów strategicznych**, których realizacja zapewni **harmonijny, długookresowy i zrównoważony rozwój**. Komplementarność celów strategicznych i dążenie do syntezy różnorodnych procesów zostały podkreślone przez sformułowanie **nadrzędnego celu generalnego (wizji)**, którego osiągnięcie zakłada syntezę pozytywnych aspektów położenia Gminy w bezpośrednim sąsiedztwie 650 tys. miasta Wrocławia oraz tradycyjnych i wartościowych elementów wynikających z dotychczasowego trybu życia wielu mieszkańców i prowadzonej działalności rolniczej.

Rysunek 1-1 Komplementarność nadrzędnego celu generalnego i celów strategicznych

1.2 Cele strategiczne dla Gminy Kobierzyce.

1. NOWOCZESNA WIEŚ, KONKURENCYJNE ROLNICTWO.

Wyzwanie

Gmina Kobierzyce dokonała w ostatnich latach znacznego postępu i znalazła się w czołówce gmin polskich. Gmina Kobierzyce jest gminą rolniczą o doskonałych, wysokiej jakości glebach i dużej tradycji działalności rolniczej. W Gminie funkcjonowało i w dalszym ciągu funkcjonuje wiele gospodarstw rolnych. Dla sporej części mieszkańców działalność rolnicza i około rolnicza stanowiła i dalej stanowi jedno z podstawowych źródeł utrzymania. W związku z przemianami gospodarczymi w kraju oraz rozwojem aglomeracji wrocławskiej, pojawiła się silna presja na przekształcanie najcenniejszej przestrzeni rolniczej na tereny pod budownictwo mieszkaniowe, rozwój handlu, usług i produkcji. Sytuacja ta w szczególności dotyczyła mieszkańców Gminy związanych z działalnością rolniczą. Z tego powodu pierwszym celem strategicznym, określonym przez hasło „nowoczesna wieś, konkurencyjne rolnictwo”, jest skoncentrowanie i wspomaganie działań związanych z obszarem wiejskim i rolnym. Wysokie klasy bonitacyjne gleb, tradycja i kultura rolnicza oraz funkcjonowanie w aglomeracji wrocławskiej stanowi o szczególnie dogodnych uwarunkowaniach dla utrzymania i rozwoju działalności rolniczej na terenie Gminy.

Cel nr 1: Nowoczesna wieś, konkurencyjne rolnictwo, czyli:

Rozwój obszarów wiejskich połączony z trwałym zaadoptowaniem sektora rolnego w Gminie do opłacalnego i konkurencyjnego funkcjonowania na rynku.

Zakresem cel nr 1 obejmuje całą Gminę Kobierzyce. Realizacja wskazanego celu strategicznego odbywać się będzie przez realizację szeregu celów częściowych.

Pierwszą grupę celów częściowych stanowi priorytet i działania wspierające:

- **zrównoważony rozwój obszarów wiejskich poprzez:**
  - wspieranie działań na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności rolniczej oraz podnoszenie kwalifikacji rolników poprzez współorganizowanie kursów, szkoleń, inwestycje i modernizacje w gospodarstwach rolnych i dostosowanie ich do wymogów i standardów europejskich, dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów w zakresie ochrony środowiska.

Działania powyższe nie stanowią zadań własnych gminy, jednak ze względu na ich znaczenie dla społeczności lokalnej Gmina Kobierzyce powinna mieć w ich realizacji swój aktywny udział wspomagający - głównie edukacyjny.

Drugą grupę celów częściowych stanowi priorytet i działania wspierające **zwiększenie zróżnicowania i urozmaicenia krajobrazu**. Problemem bardzo silnie związanym z przekształceniami przestrzeni rolniczej jest właściwe zorganizowanie tej przestrzeni oraz konsekwentne prowadzenie długookresowej polityki terenami i gospodarki gruntami rolnymi (dotyczy także polityki wyłączeń gruntów z produkcji rolniczej). Obecnie występuje wiele konfliktów interesów w tym obszarze. Zasadne jest zatem, w porozumieniu z innymi instytucjami odpowiedzialnymi za realizację polityki w tym obszarze poszukiwanie stabilnych rozwiązań, które będą kompromisem między zachowaniem dla produkcji rolniczej obszarów gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych i potrzebami rozwoju gospodarczego gminy oraz rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

Stąd zostały zaproponowane kolejne działania dotyczące:

- **zwiększenia zróżnicowania i urozmaicenia krajobrazu** poprzez:
  - wdrażanie i realizację programów gospodarki gruntami, terenami i urządzeniami rolnym, zalesianie i zadrzewianie gruntów nieprzydatnych do rolniczego wykorzystania, wprowadzenie małej retencji wodnej.

Powyższe grupy celów częściowych ukierunkowane są na pozyskiwaniu finansowania dla rozwoju obszarów wiejskich. Z jednej strony sama Gmina, jako podmiot może zabiegać o współfinansowanie swoich programów i zadań inwestycyjnych ze środków pomocowych UE oraz środków budżetu przeznaczonych na politykę regionalną, a z drugiej strony, pojawiły się możliwości dostępu bezpośredniego rolników do finansowania restrukturyzacji gospodarstw i przekwalifikowywania się. W tym celu niezbędne jest, aby Gmina Kobierzyce włączyła się z pomocą w skutecznym aplikowaniu przez mieszkańców i podmioty działające na terenie gminy o wymienione środki.

2. AWANS CYWILIZACYJNY.

Wyzwanie

Warunki życia mieszkańców terenów wiejskich obecnie nieznacznie odbiegają od miejskich, stąd taki duży wskaźnik migracji do Gminy Kobierzyce, co wiąże się ze wzrostem wydatków gminy na w sferze infrastruktury technicznej i społecznej. Dotyczą one głównie podstawowej infrastruktury technicznej (zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, dobre drogi, oświetlenie uliczne, odprowadzanie wód deszczowych, wywóz śmieci, itd.) oraz infrastruktury społecznej (nowoczesne szkoły o dobrym poziomie nauczania, nie gorszy niż w mieście dostęp do opieki zdrowotnej i innych usług publicznych). Z tego powodu, jako drugi cel strategiczny przyjęto „Awans cywilizacyjny”. W minionych latach samorząd Gminy Kobierzyce uczynił bardzo wiele na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców gminy. Wymienić należy tutaj zakończenie procesu wodociągowania gminy, wybudowanie nowoczesnych placówek oświatowych, świetlic i dróg. Gmina Kobierzyce w korzystny sposób wyróżnia się pod tym względem na tle innych gmin wiejskich Dolnego Śląska. Drugi cel strategiczny jest w całości ukierunkowany ciągle poprawę warunków życia mieszkańców.

Cel nr 2: Awans cywilizacyjny, czyli:

Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności i jakości infrastruktury technicznej i społecznej.

Wskazany cel strategiczny będzie realizowany przez następujące grupy celów cząstkowych.

Pierwszą grupę stanowią priorytety i działania polegające na uzupełnieniu podstawowej infrastruktury technicznej:

- **zapewnienie dostępu do infrastruktury technicznej poprzez:**
  - kontynuację budowy kanalizacji wraz z oczyszczalniami ścieków, zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, ciepło, paliwa gazowe.
- **rozwój i poprawa stanu zasobów komunalnych gminy oraz rozwój bazy mieszkaniowej poprzez:**
  - modernizację zasobów komunalnych, realizację budownictwa komunalnego i socjalnego.
- **zapewnienie dostępu do infrastruktury drogowej poprzez:**
  - kontynuację organizacji komunikacji publicznej na terenie gminy, modernizację, budowę oraz rozbudowę dróg i infrastruktury drogowej,

współdziałanie w uruchomieniu przewozów kolejowych, współdziałanie przy podnoszeniu bezpieczeństwa na drogach.

Drugą grupę celów cząstkowych stanowią priorytety i działania związane z podniesieniem jakości usług komunalnych i rozwoju infrastruktury społecznej:

- **rozwój zasobów gminnych służących aktywizacji kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej mieszkańców** poprzez:
  - modernizację i budowę obiektów sportowych, wspieranie oraz realizacja obiektów turystycznych i rekreacyjnych,
- **poprawa jakości oraz dostępności usług opieki zdrowotnej i opieki społecznej** poprzez:
  - rozwój bazy dla opieki ambulatoryjnej, kształtowanie aktywnych postaw wśród osób korzystających z opieki społecznej,
- **wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich** poprzez:
  - realizację programów edukacyjnych, modernizację i rozbudowę infrastruktury edukacyjnej,
- **poprawę ładu przestrzennego Gminy** poprzez:
  - uporządkowanie przestrzenne miejscowości gminnych,
- **zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki** poprzez:
  - wprowadzenie kompleksowej gospodarki odpadami, ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów niebezpiecznych na środowisko, likwidacja oraz rekultywacja składowisk odpadów, propagowanie wiedzy ekologicznej.

Trzecią grupę celów cząstkowych stanowią priorytety i działania ukierunkowane bezpośrednio na mieszkańców gminy:

- **zwiększenie możliwości kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców** poprzez:
  - stworzenie możliwości kształcenia umożliwiających zmianę kwalifikacji zawodowych i podjęcie pracy poza rolnictwem, zapewnienia mieszkańcom Gminy dostępu do szerokopasmowego Internetu,

- **integracja społeczności lokalnej gminy poprzez:**
  - budowanie i promocję tożsamości lokalnej mieszkańców, wspieranie inicjatyw i działań nakierowanych na rozwój dzieci i młodzieży oraz uprawianie i upowszechnianie sportu.

3. ROZWÓJ GOSPODARCZY.

Gmina Kobierzyce jest przykładem sukcesu zmian ustrojowych, które miały wpływ na jej rozwój gospodarczy. Przyjęta i konsekwentnie realizowana polityka gminnego samorządu doprowadziła do zmiany wizerunku gminy, która z typowo rolniczej zmieniła się w przemysłowo-rolniczą. Polityka władz samorządowych zaowocowała ogromną popularnością Gminy Kobierzyce wśród inwestorów zarówno polskich, jak i zagranicznych.

W dotychczasowym rozwoju gospodarczym gminy zaobserwowano fakt silnego skoncentrowania inwestycji na terenach graniczących z Wrocławiem, a co za tym idzie nastąpiła polaryzacja Gminy - na szybko i dynamicznie rozwijającą się część północną i wolniej rozwijającą się część południową. W celu ożywienia południowej części samorząd gminy przygotował warunki dla rozwoju inwestycji w tym rejonie. Działania te mają przyczynić się do realizacji celu strategicznego, który niezmiennie pozostaje priorytetem w zakresie działań Gminy na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego.

Cel nr 3: Rozwój gospodarczy czyli:

Zrównoważony rozwój gospodarczy gminy w celu zapobieżenia jej polaryzacji.

Realizacja celu strategicznego nr 3 wiąże się z realizacją celów cząstkowych.

Pierwszą grupę celów cząstkowych stanowi priorytet i działania:

- **wspieranie aktywności gospodarczej w Gminie Kobierzyce poprzez:**
  - kontynuację polityki proinwestycyjnej, wspieranie Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw, wspieranie współpracy i promocji gospodarczej firm z terenu Gminy z przedsiębiorcami z kraju i zagranicy.

Rozwój gospodarczy gminy, bliskość Wrocławia stwarzają dogodne warunki do dynamicznego rozwoju gminy.

Druga grupa celów cząstkowych jest bezpośrednio powiązana z dalszym rozwojem stref aktywności gospodarczej.

Drugą grupę celów częściowych stanowi priorytet i działania:

- **Współdziałanie w tworzeniu obszarów oraz stref aktywności gospodarczej na terenie Gminy Kobierzyce poprzez:**
  - wyposażenie obszarów i stref aktywności gospodarczej w infrastrukturę techniczną, wspieranie rozwoju gospodarczego z uwzględnieniem wdrażania nowych technologii.

Drugi cel częściowy ma stanowić kontynuację dotychczasowej polityki prorozwojowej Gminy i zapewnić możliwość zrównoważonego rozwoju gospodarczego na terenie całej Gminy Kobierzyce. Ten cel częściowy związany z tworzeniem korzystnych warunków dla inwestowania i prowadzonej odpowiedniej polityce proinwestycyjnej ma pobudzić rozwój aktywności gospodarczej w sektorze pozarolniczym w południowej części Gminy. Realizacja wskazanego celu przez tworzenie miejsc pracy ma w istotny sposób wspomóc procesy transformacji obszarów wiejskich i zminimalizować różnice w rozwoju gospodarczym Gminy Kobierzyce.

Trzeci cel częściowy dotyczy współpracy gminy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz gminami partnerskimi.

- **Promocja gminy w aspekcie kulturalnym, turystycznym i gospodarczym poprzez:**
  - współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi podmiotami na rzecz promowania obszaru gminy.
  - współdziałanie na rzecz promowania obszaru gminy w ramach współpracy międzynarodowej (w tym z gminami partnerskimi).

KATALOG PROJEKTÓW I DZIAŁAŃ

Wstęp

W oparciu o diagnozę i analizę SWOT przyjęto nadrzędny cel generalny - wizję rozwoju gminy Kobierzycze i wyznaczono jej główne kierunki rozwoju: cele strategiczne. *Katalog Priorytetów i Działań* jest próbą wskazania kierunków rozwoju Lokalnego Gminy. Katalog ten jest, więc zbiorem propozycji działań, których realizacja pozwoli na wykorzystanie mocnych stron Gminy, zniwelowanie jej słabości. Działania te w konsekwencji mają doprowadzić do realizacji sformułowanych celów strategicznych, a przez to do polepszenia warunków życia mieszkańców gminy.

Niniejszy katalog jest dokumentem otwartym i zawiera tylko szereg zamierzeń i stanowi zbiór Priorytetów, które będą w przyszłości realizowane.

Katalog obejmuje priorytety i działania odnoszące się do różnych sfer życia gospodarczego i społecznego.

Lista używanych w Katalogu priorytetów i działań skrótów i symboli:

• R	Realizacja
• F	Finansowanie
• +	Udział podmiotu
• ⊕	Podmiot wiodący

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 1: ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH POŁĄCZONY Z TRWAŁYM ZAADAPTOWANIEM SEKTORA ROLNEGO W GMINIE DO OPLĄCALNEGO I KONKURENCYJNEGO FUNKCJONOWANIA NA RYNKU

Priorytet 1		Podmioty realizujące i finansujące							
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
1.1. Wsparcie działań na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności rolniczej oraz podnoszenie kwalifikacji rolników poprzez współorganizowanie kursów, szkoleń	R	+	+	+	⊕	+	+	+	+
	F	+	+	+	⊕	+	⊕	+	+
1.2. Wspomaganie w realizacji inwestycji i modernizacji gospodarstw rolnych oraz dostosowanie ich do wymogów i standardów europejskich	R	+	+	+	+	+	+	+	⊕
	F			+	⊕		⊕		+

Cel 1: ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH POŁĄCZONY Z TRWAŁYM ZAADAPTOWANIEM SEKTORA ROLNEGO W GMINIE DO OPLACALNEGO I KONKURENCYJNEGO FUNKCJONOWANIA NA RYNKU

Priorytet 1		Podmioty realizujące i finansujące							
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
1.3. Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów w zakresie ochrony środowiska	R	+	+	+	+	+	+	+	⊕
	F	+	+	+	+	+	⊕	⊕	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 1: ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH POŁĄCZONY Z TRWAŁYM ZAADAPTOWANIEM SEKTORA ROLNEGO W GMINIE DO OPLĄCALNEGO I KONKURENCYJNEGO FUNKCJONOWANIA NA RYNKU

Priorytet 2		Podmioty realizujące i finansujące							
Zwiększenie zróżnicowania i urozmaicenie krajobrazu	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
2.1. Realizacja programów gospodarki gruntami, terenami i urządzeniami rolnymi	R	⊕		+	+			⊕	+
	F	⊕		⊕	+		+	+	+
2.2. Zalesienie i zadrzewianie gruntów nieprzydatnych do rolniczego wykorzystania	R	⊕	+	+	+			+	+
	F	⊕	+	⊕	+		⊕	+	+
2.3. Wprowadzenie małej retencji wodnej	R	⊕		+				+	+
	F	⊕		⊕	+		⊕	+	+

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY
POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI
I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 3		Podmioty realizujące i finansujące							
Zapewnienie dostępu do infrastruktury technicznej	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzycze	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
3.1. Kontynuacja budowy kanalizacji wraz z oczyszczalniami ścieków	R	⊕				+		+	+
	F	⊕		⊕	+	+	⊕	+	+
3.2. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy oraz terenów aktywności gospodarczej	R	⊕				+		+	+
	F	⊕		⊕	+	+	⊕	+	+
3.3. Realizacja zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe.	R	⊕				+		+	+
	F	⊕		⊕	+	+	+	+	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 4		Podmioty realizujące i finansujące							
Rozwój i poprawa stanu zasobów komunalnych Gminy oraz rozwój bazy mieszkaniowej	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
4.1. Budowa i modernizacja zasobów komunalnych Gminy i jej wyposażanie	R	⊕						+	+
	F	⊕		+	+		⊕	+	⊕
4.2. Realizacja budownictwa komunalnego i socjalnego na terenie Gminy	R	⊕						+	+
	F	⊕			+		+	⊕	+

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY
POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI
I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 5		Podmioty realizujące i finansujące							
Poprawa Ładu przestrzennego Gminy	<i>Realizacja (R)</i>	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	<i>Finansowanie (F)</i>	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
5.1. Uporządkowanie przestrzenne miejscowości gminy w tym odnowa tkanki architektonicznej wraz z otoczeniem i terenami zielonymi	R	⊕						+	+
	F	⊕		⊕	+		+	+	+
5.2. Realizacja rewaloryzacji miejscowości Kobierzyce	R	⊕							+
	F	⊕		+	⊕		+	+	⊕

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 6		Podmioty realizujące i finansujące							
Zapewnienie dostępu do infrastruktury drogowej	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
6.1. Kontynuacja zorganizowanej komunikacji publicznej na terenie Gminy	R	⊕				+		+	
	F	⊕		+		+	+	+	
6.2. Modernizacja, budowa i rozbudowa dróg oraz infrastruktury drogowej w gminie (w tym dróg transportu rolnego)	R	+	+	+	+			+	+
	F	⊕	+	+	+		⊕	+	+
6.3. Współdziałanie w uruchomieniu przewozów kolejowych (towarowych oraz pasażerskich)	R	+	+	+	+	+			
	F	⊕		⊕	+	+	+		
6.4. Współdziałanie przy podnoszeniu bezpieczeństwa na drogach	R	+	+	+	+	+		+	+
	F	⊕	+	⊕	⊕	+	+	+	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 7		Podmioty realizujące i finansujące							
Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki na terenie Gminy	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
7.1. Wprowadzenia kompleksowej gospodarki odpadami	R	+	+	+	+	+		+	+
	F	⊕	+	+	+	+	⊕	+	+
7.2. Współdziałanie na rzecz ograniczenia negatywnego oddziaływania odpadów niebezpiecznych na środowisko	R	⊕	+	+		+		+	+
	F	⊕	+	+	+	+	⊕	+	+
7.3. Rekultywacja składowisk odpadów oraz likwidacja dzikich wysypisk śmieci	R	⊕				+		+	+
	F	⊕		+	+	+	⊕	+	+
7.4. Propagowanie wiedzy ekologicznej	R	⊕	+	+	+	+	+	+	+
	F	⊕	+	+	+	+	+	⊕	⊕

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 8		Podmioty realizujące i finansujące							
Zwiększenie możliwości dokształcania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
8.1. Stworzenie możliwości form kształcenia umożliwiającego zmianę kwalifikacji zawodowych	R	+	⊕	+	+	+		⊕	+
	F	⊕	+	+	+	+	⊕	⊕	⊕

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Priorytet 9		Podmioty realizujące i finansujące							
Integracja społeczności lokalnej Gminy Kobierzyce	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
9.1. Budowanie i promocja tożsamości mieszkańców	R	⊕	+	+				+	+
	F	⊕	+	⊕			+	+	+
9.2. Wspieranie inicjatyw i działań nakierowanych na rozwój dzieci i młodzieży oraz uprawianie i upowszechnianie sportu	R	⊕	+	+	+	+		+	+
	F	⊕	+	+	+		+	⊕	⊕
9.3. Realizacja Programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi	R	⊕		⊕					+
	F	⊕		⊕				+	

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEC ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 10		Podmioty realizujące i finansujące							
Rozwój zasobów gminnych służących aktywizacji kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej mieszkańców	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
Działania									
10.1.Modernizacja i budowa obiektów sportowych i ich wyposażanie	R	⊕						+	+
	F	⊕		+	+		⊕	+	+
10.2. Realizacja obiektów turystycznych i rekreacyjnych na terenie Gminy i ich wyposażanie	R	+	+	+		+		+	+
	F	⊕		+	+	+	⊕	⊕	⊕

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 11		Podmioty realizujące i finansujące							
Poprawa jakości oraz dostępności do usług opieki zdrowotnej i opieki społecznej	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
11.1. Rozwój bazy dla opieki ambulatoryjnej	R	⊕						+	
	F	⊕			+		+	+	
11.2. Kształtowanie aktywnych postaw wśród osób korzystających z opieki społecznej	R	⊕	+	+	+			+	
	F	⊕	+	+	⊕		⊕	+	

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 12		Podmioty realizujące i finansujące							
Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców gminy	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
Działania									
12.1. Rozwój bazy i zakup sprzętu dla Gminnych OSP	R	+	+	+	+	+		⊕	+
	F	⊕	+	+	+		+	⊕	
12.2. Kształtowanie aktywnych postaw dot. bezpieczeństwa wśród mieszkańców	R	⊕	+	+	+			⊕	+
	F	⊕	+	+	+		+	⊕	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEC ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 13		Podmioty realizujące i finansujące							
Działania	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzycze	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	Fundusze UE i inne	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy		
13.1. Realizacja programów i projektów edukacyjnych (w tym z wykorzystaniem Internetu)	R	⊕	+	+	+			+	
	F	⊕	+	+	+	⊕		+	
13.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i jej wyposażanie	R	⊕	+					+	
	F	⊕	+	+	+	⊕		+	

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 2: AWANS CYWILIZACYJNY POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Priorytet 14		Podmioty realizujące i finansujące							
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informatycznego.	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Gminy sąsiednie		
14.1. Zapewnienie dostępu do Internetu mieszkańcom Gminy Kobierzyce zagrożonym wykluczeniem cyfrowym	R	⊕				+			+
	F	⊕			+	⊕			
14.2 Współdziałanie w zapewnieniu dostępu mieszkańcom gminy do Internetu	R	⊕		+			+	+	+
	F	⊕		+		⊕	+	+	
14.3. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej oraz wprowadzenie i zwiększenie dostępności elektronicznych usług dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych	R	⊕	⊕	+			⊕	+	+
	F	⊕	+	⊕		⊕	+	+	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Priorytet 15		Podmioty realizujące i finansujące							
Wspieranie aktywności gospodarczej w Gminie Kobierzyce	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
15.1. Kontynuacja polityki proinwestycyjnej	R	⊕	+	+	+	+		+	+
	F	⊕	+	+	+	+	⊕	+	+
15.2 Wspieranie Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz propagowanie postaw przedsiębiorczych	R	+	+	+	+	+		+	+
	F	+	+	+	+	+	⊕	+	+

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Priorytet 16		Podmioty realizujące i finansujące							
Wspieranie aktywności gospodarczej w Gminie Kobierzyce	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
16.1. Wspieranie współpracy i promocji gospodarczej firm z terenu Gminy Kobierzyce z przedsiębiorstwami z kraju i zagranicy	R	+	+	+	+			⊕	
	F	+						⊕	

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Priorytet 17		Podmioty realizujące i finansujące							
Kreowanie i promocja obszarów i stref aktywności gospodarczej na terenie Gminy Kobierzyce	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
17.1. Wyposażenie obszarów i stref aktywności gospodarczej w infrastrukturę techniczną	R	+	+	+	+			+	
	F	+	+	+	+		⊕	⊕	
17.2. Wspieranie rozwoju gospodarczego z uwzględnieniem wdrażania nowych technologii innowacyjnych	R	+	+	+	+			+	
	F	+		+	+		⊕	⊕	

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KOBIERZYCE

Katalog projektów i działań

Cel 3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Priorytet 18		Podmioty realizujące i finansujące							
Promocja Gminy w aspekcie kulturalnym, turystycznym i gospodarczym	Realizacja (R)	Sektor publiczny						Sektor prywatny, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy (w tym Fundusz Sołecki)
Działania	Finansowanie (F)	Gmina Kobierzyce	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie	Władze centralne (ministerstwa i agencje rządowe)	JST (w tym sąsiednie) i gminy partnerskie z zagranicy	Fundusze UE i inne		
18.1. Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi podmiotami na rzecz promowania obszaru gminy.	R	⊕	+	⊕	+	⊕	+	+	+
	F	⊕	+	⊕	+	⊕	⊕	+	+
18.2. Współdziałanie na rzecz promowania obszaru gminy w ramach współpracy międzynarodowej (w tym z gminami partnerskimi).	R	⊕	+	+	+	+	+	+	+
	F	⊕	+	+	+	+	⊕	+	+